

T.C
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

“ÜSTÜN YETENEKLİLERDE YARATICI YAZMA
BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ ÜZERİNE BİR
ARAŞTIRMA”
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Hazırlayan
Nazlı SALUK

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Salim PİLAV

Kırıkkale
2017

KABUL-ONAY

Yrd. Doç. Dr. Salim PİLAV danışmanlığında Nazlı SALUK tarafından hazırlanan “Üstün Yeteneklilerde Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana bilim dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

25.12.2017

Doç. Dr. Kemalettin DENİZ (Başkan)

Doç. Dr. Deniz MELANLIOĞLU

Yrd. Doç. Dr. Salim PİLAV

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN

Enstitü Müdürü

KİŞİSEL KABUL SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “*Üstün Yeteneklilerde Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma*” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve faydalandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak faydalanılmış olduğunu beyan eder ve bunu şeref ve haysiyetimle doğrularım.

25.12.2017

Nazlı SALUK

ÖN SÖZ

Yaratıcı yazma, duygu ve düşüncelerin etkileyici ve özgün bir üslupla özgürce yazıya dökülmesidir. Yaratıcı yazmanın en güzel yanı yazma öncesi çalışmalarla öğrencileri yazma sürecine eğlenceli ve yazmaya teşvik edici bir şekilde hazırlamaktır. Üstün/özel yetenekli bireylerin tekrarlardan ve tekdüzelikten hoşlanmayan kişilik özellikleri düşünüldüğünde bu bireylere geleneksel yöntemlerden farklı yazı çalışmaları ile yazma becerisinin kazandırılması gereklidir. Geleceğimize yön vereceğini umut ettiğimiz ve beklentimizin yüksek olduğu üstün/özel yetenekli bireylerin bilime olan tutkusu ve bu nedenle de yazılı anlatım karşısında ilgisizliği çalışmamızın fikir boyutunda bizi yönlendiren ciddi bir unsur oldu. Bu sebeple üstün/özel yetenekli bireylerin gelecekte yürütecekleri çalışmaların yazılı anlatım ile kuşaktan kuşağa aktarılacağı hissiyatı ile yazma becerisinin bu bireylerde geliştirilmesinin öneminin farkında olarak çalışmayı yürüttük. Bu önemden hareketle çalışmamızın alanda ihtiyaç duyan tüm meslektaşlarıma kaynak olacağını ve örnek teşkil edeceğini umut ediyoruz.

Öncelikle Türkçe Eğitimi alanına ilişkin bilgilerini esirgmeden paylaşan, her daim anlayışlı tutumuyla desteğini hissettiren ve tüm öğrencilerini olduğu gibi şahsımı da akademik çalışmalara teşvik eden değerli danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Salim PİLAV'a en derin teşekkürlerimi sunarım. Akademik ve istatistik bakış açısından fikirlerine ihtiyaç duyduğumda her zaman kapısını çalabileceğime inandığım, yapıcı eleştirileriyle ve yol gösterici yaklaşımıyla kafamdaki soru işaretlerini usanmadan cevaplayan kıymetli hocam Doç. Dr. Deniz MELANLIOĞLU'na, ayrıca yüksek lisans ders döneminde ders aldığımız ve bilgileriyle gelişimimize katkı sağlayan tüm bölüm hocalarımıza teşekkürü bir borç bilirim.

Etkinlikleri uygulama aşamasında emeği geçen sevgili öğrencilerime, yazı çalışmalarını değerlendirme sürecinde yardımlarını esirgemeyen meslektaşım Serhat SUSAR'a, nicel verilerin analizinde yol gösteren Doç. Dr. Mehmet KATRANCI'ya ve yine verilerin analiz ve yorumlanmasında imdadıma yetişen Eda ÖZ hocama, İngilizce özet çeviri için değerli Vural ERKEÇ ve sevgili eşi Seçil ERKEÇ'e teşekkür ederim.

Ayrıca bu sürecin zorluklarını benimle birlikte yaşayarak çalışmamı kolaylaştırmak için kardeşleriyle bir anne gibi ilgilenen canım fedakâr kızım Buğlem Dila'ya, aslında teşekkürden ziyade vakitlerinden çaldığımı düşünerek her daim vicdani bir huzursuzluk duyduğum düşüncesiyle özür borçlu olduğumu hissettiğim oğlum Mehmet Sabri'ye ve minik kızım Zeynep Hira'ya, bu süreçte onların bakımı ile ilgilenen, her zaman kayınvalideden ziyade anne sevgisi ve desteğini hissettiğim güzel insan Durdane SALUK'a ve son olarak yüksek lisansa başlamamdan bitirme aşamasına kadar her zaman manevi desteği ile başarabileceğim konusunda beni yüreklendiren sevgili eşim Uğur SALUK'a sonsuz teşekkür ederim.

ÖZET

SALUK, Nazlı. *Üstün Yeteneklilerde Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale, 2017.

Bu çalışma yaratıcı yazma etkinliklerinin üstün yeteneklilerin yazma tutumu üzerindeki etkisini tespit etmek ve yaratıcı yazma becerilerini geliştirmek amacıyla gerçekleştirilmiş bir araştırmadır. Çalışma hem nicel hem de nitel yöntemler içermesi nedeni ile karma yöntem araştırmasıdır. Nicel verilerin toplanmasında ön-test son-test kontrol gruplu deneysel desen, nitel verilerin toplanmasında uygulanan etkinlikler sonrasında deney grubunun görüşlerine başvurularak görüşme yöntemi uygulanmıştır. Araştırma 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Kırıkkale İl Özel İdaresi Bilim ve Sanat Merkezine devam eden 20 altıncı sınıf üstün yetenekli öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Deney ve kontrol gruplarında 10'ar öğrenci yer almıştır. Deney ve kontrol gruplarında ön-test ve son-test olarak yaratıcı yazma tutum ölçeği uygulanmıştır. Ayrıca ön-test ve son-test ile belirlenen konularda yaratıcı yazma becerilerini ölçmek için metinler yazdırılmış, deney grubuna haftada ikişer saat olmak üzere toplam sekiz haftalık yaratıcı yazma çalışmaları uygulanarak deney grubunda gelişim gözlemlenmiştir. Deney grubunda yer alan öğrencilerden uygulanan etkinlikler sonrasında yaratıcı yazma etkinlikleri sürecine ilişkin duygu ve düşünceleri görüşme yoluyla alınmıştır.

Araştırmanın nicel verilerine yönelik analizde örneklem büyüklüğünün düşük olduğu deneysel araştırmalarda sıklıkla kullanılan nonparametrik testlerden Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön test, son test yazma tutum puanları ile deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test yaratıcı yazma puanları SPSS 23.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Nitel araştırmaların analizinde ise içerik analizi uygulanmıştır.

Araştırmanın nicel veri sonuçlarına göre deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön-test ve son-test yaratıcı yazma tutumlarında anlamlı farklılaşma olmadığı görülmüştür. Çalışmaların deney grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma etkinlik sürecinin sonunda yaratıcı yazma becerilerini geliştirdiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Uygulanan etkinlikler sayesinde deney grubunun yaratıcı yazma becerileri gelişmiş

ancak bu etkinlikler yazmaya karşı tutumlarını değiştirmeye yetecek kadar ilgi çekici bulunmamış olabilir. Ayrıca öğrenci sayısının azlığı, etkinlikleri uygulayan eğiticilerin tutumu, üstün/özel yetenekli öğrencilerin bireysel özellikleri, uygulanan grupların dinamiği, etkinliklerin çeşitliliği gibi etmenlerin deney grubunun yaratıcı yazma tutumunda değişikliğe yol açmamış olabileceği düşünölmektedir.

Yaratıcı yazma etkinlikleri süreci sonrasında deney grubu öğrenci görüşlerine göre etkinliklerin; hayal güçlerini geliştirdikleri, yazma becerisi kazandıkları, konu zengin olduğunda daha iyi yazabildiklerini fark ettikleri, söz varlıklarını ve dolayısıyla kelime hazinelerini artırdıkları, etkinliklerde eğlendikleri, yaratıcılıklarını daha rahat ortaya çıkardıkları, Türkçe dersine katkı sağladığı, yazım ve noktalama kurallarını uygulamada dikkatlerini geliştirdikleri ifade edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Türkçe öğretilmi, üstün/özel yetenek, yaratıcı yazma, yazma becerisi

ABSTRACT

SALUK, Nazli. *A Research on Improving Creative Writing Skills of the Highly Talented*, Master's Thesis, Kirikkale, 2017.

This study is a research study conducted in order to determine the effects of creative writing activities on the writing attitudes of the highly gifted and to improve their writing skills. The study is a mixed method study since it contains both quantitative and qualitative methods. Pretest-posttest experimental design with a control group has been used in the collection of quantitative data and interview method was used in the collection of qualitative data through the collection of the opinions of the experimental group after the activities implemented. The research has been conducted with 20 sixth-grade highly talented students attending the Kirikkale Special Provincial Administration Science and Art Center in the 2015-2016 academic year. 10 students have taken place in the experimental and control groups. Creative writing attitude scale was used with the experimental and control groups as pretest and posttest. Moreover, the experimental group was asked to write texts in order to measure the creative writing skills on the topics determined through the pre-test and post-test and a total of eight weeks of creative writing activities with two hours a week was conducted and improvement in the experimental group has been observed. The feelings and opinions of the students within the experimental group on the creative writing process after the activities conducted were collected through interviews.

Mann Whitney U test, which is one of the nonparametric tests frequently used in experimental studies where the sample size is small, has been conducted in the analysis of the quantitative data of the research. The pre-test and post-test writing attitude scores of the experimental and control group students along with the post-test creative writing scores of the experimental and control group students were analyzed through SPSS 23.0 packaged software. Content analysis was used in the analysis of the qualitative research.

According to the quantitative data results of the research, it has been seen that there is no significant differentiation in the pre-test and post-test creative writing attitudes of the experimental and control groups. It has been concluded that experimental group students have improved their creative writing skills at the end of the creative writing activity process. Through the activities conducted, the creative

writing skills of the experimental group have improved. However, these activities may not have been found to be interesting enough to change their attitudes towards writing. Moreover, it is believed that factors such as the rarity of the number of students, attitudes of the instructors conducting the activities, individual characteristics of highly talented, dynamics of the groups in which these activities were conducted and the variety of activities may not have resulted in a change in the creative writing attitude of the experimental group.

Based on the experimental group students' opinions after the creative writing activities process, students have stated that these activities have improved their imagination, they have become skillful at writing, they have noticed that they write better when the topic is rich, they have improved their vocabulary, they have enjoyed themselves during the activities, they have revealed their creativity easier, these activities have contributed to their Turkish lesson, and that they have improved their attention in implementing orthographic and punctuation rules.

Key Words: Turkish teaching, highly talented, creative writing, writing skill

SİMGELER VE KISATLMALAR DİZİNİ

Akt. : Aktaran

BİLSEM: Bilim ve Sanat Merkezi

Çev. : Çeviren

Ed. : Editör

F. :Frekans

K. :Katılımcı

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

N. : Katılımcı Sayısı

Nu: Numara

P. :Anlamlılık Düzeyi

S. :Standart Sapma

TDK: Türk Dil Kurumu

vb. : ve benzeri

vd. : ve diğerleri

% : Yüzde

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1 Üstün Zekâlı/Yetenekli Bireylerin Genel Özellikleri	29
Tablo 2 Deney ve Kontrol Grubu Öğrenci Dağılımı.....	55
Tablo 3 Çalışma Grubunun Kitap Okumayı Sevme Durumlarına Göre Dağılımı	55
Tablo 4 Kitap Okumaya Günlük Zaman Ayırma Dağılımı.....	56
Tablo 5 Çalışma Grubunun Kitap Türü Tercihleri	56
Tablo 6 Çalışma Grubunun Boş Zamanlarda Şiir/Yazı Yazma Tutumlarına Göre Dağılımı	57
Tablo 7 İlgi Çekici Konularda Yazma İsteğine Göre Dağılım.....	57
Tablo 8 Yazı/Şiir Yazmaya Günlük Zaman Ayırma Dağılımı.....	58
Tablo 9 Kitap Okuma Alışkanlığının Yazma Becerisini Olumlu Olarak Etkilediğine Dair Çalışma Grubu Görüşleri	58
Tablo 10 Kitap Okurken Yazma İsteği Duyanlara Dair Çalışma Grubu Görüşleri ..	59
Tablo 11 Deney ve Kontrol Grubu Veri Uygulama Süreci Özeti	60
Tablo 12 Ön-Son Test Yazma Konuları.....	61
Tablo 13 1. Hafta Etkinlik Planı.....	62
Tablo 14 2. Hafta Etkinlik Planı.....	64
Tablo 15 3. Hafta Etkinlik Planı.....	66
Tablo 16 4. Hafta Etkinlik Planı.....	67
Tablo 17 5. Hafta Etkinlik Planı.....	68
Tablo 18 6. Hafta Etkinlik Planı.....	69
Tablo 19 7. Hafta Etkinlik Planı.....	70
Tablo 20 8. Hafta Etkinlik Planı.....	71
Tablo 21 Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu	72
Tablo 22 Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Ön Test Yazma Tutum Puanlarına İlişkin Bulgular	74
Tablo 23 Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Son Test Yazma Tutum Puanlarına İlişkin Bulgular	75
Tablo 24 Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkeni Bakımından Tutum Puanlarına İlişkin Bulgular	77

Tablo 25 Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Son Test Puanlarına İlişkin Bulgular	78
Tablo 26 Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkeni Bakımından Yaratıcı Yazma Son Test Puanlarına İlişkin Bulgular	79
Tablo 27 Deney Grubu Öğrenci Görüşlerine Göre Yaratıcı Yazma Etkinlikleri Sürecinde Kendilerini En Çok Etkileyen ve Eğlendiren Etkinliklere İlişkin Tablo ..	80
Tablo 28 Deney Grubu Öğrenci Görüşlerine Göre Etkinliklerin Kendilerine Katkılarına İlişkin Tablo	87
Tablo 29 Deney Grubu Öğrenci Görüşlerine Göre Önceden Karşılaştıkları Yazma Etkinlikleri ile Çalışmada Gerçekleştirilen Etkinliklerin Karşılaştırılmasına İlişkin Tablo	97
Tablo 30 Deney Grubu Öğrenci Görüşlerine Göre Farklı Yaratıcı Yazma Etkinlik Önerilerine İlişkin Tablo	100

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	i
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
SİMGELER VE KISATLIMALAR DİZİNİ	vii
BÖLÜM I	1
1.1. PROBLEM DURUMU	3
1.2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	6
1.3. SAYILTILAR	7
1.4. SINIRLILIKLAR	7
1.5. TANIMLAR	7
BÖLÜM II	9
2. KURAMSAL ÇERÇEVE	9
2.1. YAZMA BECERİSİ	9
2.1.1. Yazma Becerisinde Metin Oluşturma	11
2.1.2. Yazma Eğitimi	15
2.1.3. Yazma Becerisinde Kullanılan Tür Yöntem ve Teknikler	16
2.2. YARATICI YAZMA	20
2.2.1. Yaratıcı Yazma Yaklaşımı	23
2.2.2. Yaratıcı Yazmada Kullanılabilecek Tür Yöntem ve Teknikler	23
2.3. ÜSTÜN/ÖZEL YETENEK	27
2.3.1. Üstün Yeteneklilerin Özellikleri	28
2.4. ÜSTÜN YETENEK VE YARATICI YAZMA İLİŞKİSİ	37
2.5. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	41
2.5.1. Yaratıcı Yazma Konulu Araştırmalar	42
2.5.2. Üstün Yeteneklilerde Yazma/Yaratıcı Yazma Konulu Araştırmalar	49
BÖLÜM III	54
3. YÖNTEM	54
3.1. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ	54

3.2. ÇALIŞMA GRUBU	54
3.2.1. Çalışma Grubunun Kişisel Özelliklerine Ait Bulgular	55
3.3. VERİLERİN TOPLANMASI.....	59
3.3.1. Yaratıcı Yazma Tutum Ölçeği.....	60
3.3.2. Yaratıcı Yazma Ön-Son Test Yazma Konuları.....	60
3.3.3. 8 Haftalık Yaratıcı Yazma Çalışmaları Programı	61
3.3.4. Yaratıcı Yazma Ölçeği.....	71
3.3.5. Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu	72
3.4. VERİLERİN ANALİZİ.....	73
 BÖLÜM IV.....	 74
4. BULGULAR VE YORUM.....	74
4.1. DENEY VE KONTROL GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN ÖN TEST TUTUM PUANLARINA İLİŞKİN BULGULAR.....	74
4.2. DENEY VE KONTROL GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN SON TEST TUTUM PUANLARINA İLİŞKİN BULGULAR.....	75
4.3. DENEY VE KONTROL GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE YAZMA TUTUMLARINA İLİŞKİN BULGULAR.....	77
4.4. DENEY VE KONTROL GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN YARATICI YAZMA SON TEST PUANLARINA İLİŞKİN BULGULAR	78
4.5. DENEY VE KONTROL GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE YARATICI YAZMA PUANLARINA İLİŞKİN BULGULAR.....	78
4.6. DENEY GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN YARATICI YAZMA ETKİNLİKLERİ SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	79
 SONUÇ VE ÖNERİLER.....	 103
SONUÇ	103
ÖNERİLER	106
KAYNAKÇA.....	108
EKLER	119

BÖLÜM I

Bir toplumu millet yapan ve onu diğer milletlerden ayıran en önemli unsurlardan biri dildir. Kuşaktan kuşağa aktarılan kültür, edebiyat, tarih, gelenekler ve bilimsel çalışmalar dil ile ifade bulur. Konuşma, dinleme, okuma, yazma gibi beceriler iletişimin temel unsurları olsa da aktarma eyleminin etkililiği ve kalıcılığı yazma becerisi ile gerçekleşir.

Temel dil becerileri arasında yer alan yazma becerisi öğrenciler tarafından zorluk derecesi yüksek olarak algılanmaktadır. Yazma becerisi içerdiği zorlu süreçler bakımından öğrencilerin olumsuz tutum ve tavır geliştirmelerine neden olmaktadır. Yazma eyleminin doğasından kaynaklanan birtakım zorluklar, öğrencilerin yazmadan zevk almasını ve bunu hayat boyu kullanılacak bir beceri hâline getirmesini güçleştirmektedir (Yaman, 2010: 272). Yazma eyleminin zorluklarını aşmak için öğretmenlerin ders öncesinde hazırlık aşamasını ihmal etmemesi, yazma çalışmalarına geçmeden önce birtakım motive edici oyunlarla yazma etkinliğini cazip hâle getirmesi önemlidir. Öğretmenler anlatımı nasıl etkili hale getirebilecekleri konusunda etkinlik öncesi örnek cümleler hazırlamalı; dergi, gazete, kitap gibi kaynaklardan örnek ifadeleri sınıf ortamına taşıyarak yazma eylemini somutlaştırmalıdır. Yazma becerisini kazandırmanın en iyi yolu etkili örneklerle metin oluşturmayı desteklemektir.

Bireylerin kendini yazılı olarak anlatma becerisi, sözlü anlatıma göre zor olmasının yanı sıra daha uzun bir zamanda geliştirilebilen bir beceridir. Bu sebeple de yazma çalışmalarının hazırlık aşamasından düzeltme ve değerlendirme aşamasına kadar titizlikle yapılması gerekliliğinin yanında sağlam bir öğretmen öğrenci etkileşim sürekliliğini de beraberinde getirir (Temizkan, 2013: 96).

Yazma eğitimi eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma becerisine sahip olma, problem çözme becerisini elde etme, Türkçeyi güzel kullanma gibi etkinlikleri bir arada kullanabilme gereğini ortaya koyar. Bireylerin gördüklerini, düşündüklerini, yaşadıklarını, hayallerini, isteklerini amacına uygun bir şekilde ifade etme becerisi kazanmaları, onların akademik ve sosyal hayatta daha başarılı olmalarına yardımcı olmaktadır. Buna bağlı olarak da iyi yazma, bireyler için bir fikir değil, zorunlu bir

faaliyettir. Teknolojinin her geçen gün zirveye ulaştığı günümüzde bireylerin gerek sözlü, gerek yazılı olarak her gün yüzlerce kişi ile iletişim kurma mecburiyeti vardır. Sivil hayatta ve iş hayatında başarılı olmanın en önemli unsurlarının başında okuduğunu anlama ve yazma becerisi gelmektedir (Ungan, 2007: 463). Üstün yetenekli bireylerin iş hayatlarında gerçekleştirecekleri başarıların ülkemiz için gerekliliği düşünüldüğünde bu bireylere yazma becerisini kazandırmanın ve bu beceriyi en üst düzeyde geliştirmenin elzem olduğu görülmektedir.

Üstün yetenekli bireylerin yetenekli olduğu alanın gerektirdiği bilgi, beceri ve özelliklere sahip olup olmadıklarının etkinlik temelli olarak belirlenmesi gerekir. Öğrencilerin hangi becerilere sahip oldukları, eğitim programlarının ilerleyen aşamalarında hangi becerinin öğretimine nereden başlanacağını planlanması çok önemlidir (Öznacar, Bildiren, 2012: 45). Bu nedenle üstün yetenekli bireylerin yazma becerilerini geliştirmeleri ve yazma yeteneğinin tespiti için yaratıcı yazma etkinlikleri Türkçe dersi çalışmalarının vazgeçilmezi olmalıdır.

Çalışmanın birinci bölümünde problem durumu, alt problemler, araştırmanın amacı, önemi, sayıtlar, sınırlılıklar ve tanımlara yer verilmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünü kuramsal çerçeve oluşturmaktadır. Kuramsal çerçevede yazma becerisi, yazma becerisinde metin oluşturma, yazma eğitimi, yazma becerisinde kullanılan tür, yöntem ve teknikler, yaratıcı yazma, yaratıcı yazmada tür, yöntem ve teknikler, üstün/özel yetenek/zekâ, üstün yeteneklilerin özellikleri, üstün yetenek ve yaratıcı yazma ilişkisi ve ilgili araştırmalar gibi konular yer almaktadır.

Çalışmanın üçüncü bölümünde araştırma yöntemine, çalışma grubunun kişisel özelliklerine ait bulgulara, verilerin toplanma sürecine, kullanılan ölçeklere, çalışma programına ve verilerin analiz sürecine yer verilmiştir.

Çalışmanın dördüncü bölümünde nicel ve nitel bulgular aktarılmıştır. Son olarak çalışmanın sonuçlarına ve daha sonra yapılabilecek araştırmalar için önerilere yer verilmiştir.

1.1. PROBLEM DURUMU

Günümüzde dünya ülkelerinin pek çoğu üstün yeteneklilere farklılaştırılmış ve zenginleştirilmiş bir özel müfredat uygulanması gerektiği görüşündedir. Genel yetenek ve sanat alanında fırsatlar sunarak yeteneklerini üstün becerilere dönüştürebilecek eğitim ortamlarının hazırlanması ülkemiz için de önemli bir husustur. Koçak ve İçmenoğlu'na göre (2012: 74) çağımız toplumları kendi ihtiyaçlarını karşılayacak okul sistemlerini kurma ve bu sistem içinde üstün yetenekli öğrencilerine özel önem verme çabası içine girmişlerdir.

Toplumlar insan gücü kaynaklarını eğitim yoluyla geliştirmeyi önemsedikleri oranda yer üstü ve yer altı zenginlik kaynaklarını geliştirmeye ve akıllıca kullanmaya yeterli yurttaşlara sahip olabilirler (Enç, 2005: 7).

Ülkemizin birçok yönden geleceğine yön verecek olanların üstün yetenekli öğrencilerin içinden çıkması muhtemeldir. Bu öğrenciler, ülkemiz için oldukça büyük öneme sahiptir. Gelecekte, birçok alanda ülkemize hizmet edecek üstün yetenekli ve zekâlı öğrencilerin dil ve edebiyat alanında da öncü olması şaşırtıcı olmaz. Bu yüzden, üstün yetenekli ve zekâlı öğrencilerin Türkçeye yönelik tutumlarının yüksek tutulması için öğrenim gördükleri okullarda ve Bilim Sanat Merkezlerinde gerekli ortamın sağlanması gerekmektedir. Onların yaşıtlarına göre daha hızlı anladıkları, daha ileri düzeyde zekâ ve yetenek seviyesine sahip olduğu göz önünde bulundurularak ona göre öğrenme ortamları ve öğrenme etkinlikleri oluşturulmalıdır. Öğretmenler, öğrenme ortamını oluştururken ve bu öğrencilerle ilişkilerini belirlerken öğrencilerin duyuşsal özelliklerini de göz önünde bulundurmalıdır (Okur, Özsoy, 2013: 263).

Günümüz eğitim sisteminin çoktan seçmeli sınav tekniği üzerine şekillenmiş olması dinleme, konuşma ve yazma becerilerini geliştirmede yetersiz kalır. Çoktan seçmeli testlerde öğrencinin sürekli olarak belirli yerleri karalaması ya da işaretlemesi istenir. Sınavda sorular ve cevaplar öğrencinin önüne hazır gelir, öğrencilerin seçeneklerden birini işaretlemesi istenir. Öğrencinin düşüncelerini sözlü veya yazılı olarak sunması ve kendini ifade etmesi istenmez. Bu durum öğrencilerin konuşma ve yazma becerilerinin gelişimini engeller (Güneş, 2012: 39).

Öğrencilerin fikir yürütmek yerine sadece kalem oynattığı, istek ve çabaya değil öğretmen talimatına dayalı yapılan çalışmalarda öğrencilerin ortaya çıkardığı

ürünlerin, dilimizin esas zenginliği olan atasözü, deyim ve benzetme gibi pek çok hazineden yoksun kaldığı görülmektedir. Paragrafı yorumlarken ya da şiir yazarken, metinden yola çıkılarak verilen yönergelerin sadece sözcüklerinin değiştirildiğinin görülmesi, aslında öğrenciler için bu uygulamaların “sadece yapmış olmak için” yapıldığını göstermektedir. Hayal gücünün gelişimine fırsat tanımayan, yazma öncesi etkinliklerin uygulanmadığı, öğrencilerin bir bilinmeyene ellerinde bir fener olmaksızın sürüklendiği bu tip uygulamalar, öğrencilerin yazmaya istek duymasından onları ateşlemekten ziyade, yazma etkinliklerini onlar için ya tekdüze ya da zor hale getirmekten öteye gidememektedir. Bu etkinliklerin tekdüzeliği ya da bilinmezliği temel dil becerileri içinde gelişimi pek çok ve çeşitli alıştırmayı gerekli kılan yazma becerisinin gelişmesine imkân vermemektedir (Özer, Şahan, 2011: 5). Üstün yetenekli bireylerin tekdüzelikten ve rutinlerden hoşlanmayan özellikleri dikkate alındığında bu durum öğrencilerin yazma etkinliklerinden uzak durmasına sebep olmaktadır. Dolayısıyla yaratıcı zekâyâ sahip bu bireyler yaratıcılıklarını yazma becerisinde gerektiği gibi kullanamamaktadır.

Rowe’a göre (2004: 140) Amerikalı öğrenciler gitgide standart testlerde pek çok Asya ve Avrupa ülkesindeki öğrencilerden daha geride kalmaktadırlar. Bu problemin üstesinden gelmek için okullarda yazılı ve sözlü iletişim becerileri üzerine odaklanılmalı, yaratıcı yaklaşım ön plana çıkarılmalıdır. Öğrencilerin edebiyat ve sosyal bilimler alt yapısı da sağlamlaştırılmalıdır.

Edebiyat ve sosyal bilimlerin geri plana atılmasının ülkemiz için de bir tehlike oluşturacağı unutulmamalıdır. Pek çok alanda başarının etkili iletişim becerileri ile sağlanacağı düşüncesinden hareketle bu konuda planlı çalışmalar yürütülmelidir. Üstün yetenekli bireylerin fen ve matematik bilimlerine olan ilgisi bu bireylerin edebiyat ve sosyal bilimlere geri plana atma tutumlarına neden olmaktadır. Bu nedenle üstün yetenekli bireyleri ilgi çekici konularda yaratıcı yazma çalışmaları ile yazmaya teşvik etmek sadece sözel alanlarda değil sayısal alanlarda da önemli başarıları elde etmenin bir basamağı olarak düşünülmelidir.

Öğrencilerden ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik konularda yazmalarını istemek, onları yazmaya güdüler; onların fikir üretimini kolaylaştırmakla birlikte bu durum, yazma becerisini geliştirmede yeterli değildir. Öğrencilerin akıllarına yazacaklarıyla

ilgili fikir çoğu zaman gelmez; fikir gelse de öğrenciler bunları sıraya koymakta, düzenlemekte sıkıntı çekerler. Öğretmenlere düşen görevlerden biri de onlara, çeşitli etkinliklerden yararlanarak zihinlerindeki fikirleri nasıl açığa çıkarabileceklerini, bunları nasıl düzene koyabileceklerini, kendilerini doğru ve etkili bir şekilde nasıl ifade edeceklerini öğretmektir (Doğan, Müldür: 2014: 51). Üstün ve özel yetenekli bireylerin yalnızca yazılı anlatım boyutunda değil genel olarak karmaşık bir zihinsel yapıya sahip olduğu düşünüldüğünde yazılı anlatımda yapılacak olan çeşitli çalışmaların bu karışıklıkları da en alt düzeye indirme noktasında fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Kaplan'a (1972: 9) göre çeşitli konularda düzensiz bir yığın bilgiye sahip olmak yeterli değildir. Öğrenci herhangi bir konuda lüzumlu ile lüzumsuzu seçebilmeli, fikirlerini bir sıraya koymasını öğrenmelidir. Öğrencilere çeşitli örnekler vererek, dizi, sıra, istif veya düzenin emniyetini anlatmak lazımdır. Düşünce karşılığının önüne ancak böyle geçilebilir.

Kendini yazılı olarak ifade edemeyen üstün ve özel yetenekli bireylerin toplum için eksik kalmış bir potansiyel olacağı düşünülmektedir. Bilim, sanat ve dil alanlarında özel yeteneği olan öğrencilerin gelecekte bu alanlarda yürüteceği çalışmaları yazılı olarak aktaramaması kuşaklararası bilgi paylaşımını olumsuz etkileyecek ve bu da toplumlar için emek israfına yol açacaktır.

Araştırmanın amacı, üstün yetenekli altıncı sınıf öğrencilerine uygulanan yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazma becerisini geliştirmeye nasıl katkı sağladığını, yazma tutumlarında değişime yol açıp açmadığını ve yaratıcı yazma etkinlikleri sonrasında yazmaya yönelik görüşlerinin ne olduğunu ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır:

1. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön test yazma tutum puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test yazma tutum puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yazma tutum puanları arasında cinsiyet bakımından anlamlı bir fark var mıdır?
4. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

5. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma puanları arasında cinsiyet bakımından anlamlı bir fark var mıdır?
6. Deney grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma etkinlikleri sürecine dair görüşleri nelerdir?

1.2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

İnnalı (2017: 90) Türkiye’de üstün yetenekli öğrencilerin dil becerilerinin değerlendirilmesine ilişkin çalışmada yapılan araştırmaların yeterince olmadığını tespit etmiştir. Bu alanda yapılacak araştırmaların öğrencilerin konuşma, dinleme, yazma, okuma ve dilbilgisi gibi öğrenme alanları ile düşünme becerileri arasındaki ilişkiyi ortaya koyacağını, eğitimbilimleri alanına katkı sağlayacağını, dil becerileri özelinde yapılacak çalışmaların alan yazına dair önemli bir boşluğu dolduracağı gibi ileriki çalışmalara da temel olacağını ifade eder. Alanda yapılmış benzer çalışmaların azlığı İnnalı’nın çalışmasında da belirtildiği üzere dikkat çekmekte bu anlamda araştırmanın gerekliliği ve önemi ortaya çıkmaktadır.

Üstün yeteneklilere yönelik eğitim programları son yıllarda üzerinde durulan önemli konulardandır. Bu bireylere yönelik verilmesi planlanan eğitimin farklılaştırılmış ve zenginleştirilmiş programları içermesi gerektiği pek çok araştırmacı tarafından vurgulanmaktadır. Bu çalışma, üstün ve özel yeteneklilerle yürütülecek yaratıcı yazma etkinlikleri ile planlanan farklı ve zengin programlara katkı sağlaması bakımından önemlidir.

Ülkemizde üstün/özel yetenekli bireylerin yetenekli olduğu alanların geliştirmesi amacıyla açılan BİLSEM’lerde öğrencilere bireysel yetenekleri fark ettirilmekte ve fark edilen özel yetenekleri geliştirilmektedir. BİLSEM’lerde yaratıcı yazma çalışmaları ile edebiyat ve dil sanatları alanlarında yetenekli olan öğrencilerin tespitinin yapılarak bu alanda yeteneklerinin geliştirilmesi önemlidir. Çalışma, bireysel yetenekleri fark ettirme ve özel yetenekleri geliştirme dönemlerinde kaynak olarak kullanılması bakımından da önemlidir.

1.3. SAYILTILAR

1. Çalışma grubunun yazma tutum ölçeğindeki sorulara doğru ve objektif cevap verdiği varsayılmıştır.
2. Deney grubuna uygulanan yaratıcı yazma sürecine ilişkin görüşler formundaki soruların samimiyetle cevaplandırıldığı varsayılmıştır.

1.4. SINIRLILIKLAR

1. Bu çalışma 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Kırıkkale Bilim ve Sanat Merkezinde altıncı sınıfa devam eden üstün yetenekli 10 kontrol, 10 deney grubu öğrencisiyle sınırlandırılmıştır.
2. Deney grubuna uygulanacak yaratıcı yazma etkinlikleri 8 hafta (8 etkinlik) ile sınırlandırılmıştır.
3. Deney grubuna uygulanacak yaratıcı yazma sürecine ilişkin öğrenci görüşleri formu dört soru ile sınırlandırılmıştır.

1.5. TANIMLAR

Yazma Becerisi

Öğrencilerin duygu, düşünce, hayal, tasarı ve izlenimleri ile bir konuda görüşlerini ve tezlerini dilin imkânlarından yararlanarak yazılı anlatım kurallarına uygun şekilde anlatmalarındır (MEB, 2015: 7).

Yaratıcı Yazma

Dış dünyayla ilgili yapılan gözlemler sonucunda elde edilen tüm bilgilerin, diğer kişilerden farklı bir biçimde ortaya konmasıdır (Kaya, 2013: 91).

Üstün Zekâlı/Özel Yetenekli Çocuk

Yaştlarına göre daha hızlı öğrenen; yaratıcılık, sanat, liderliğe ilişkin kapasitede önde olan, özel akademik yeteneğe sahip, soyut fikirleri anlayabilen, ilgi

alanlarında bağımsız hareket etmeyi seven ve yüksek düzeyde performans gösteren bireydir (BİLSEM Yönergesi, https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/07031350_bilsem_yonergesi.pdf 13.08.2017 tarihli erişim).

Bilim ve Sanat Merkezi(BİLSEM)

Okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise çağındaki özel yetenekli öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmaları ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla yerleşim biriminin özellikleri, ulaşım imkânları ve bölgesel olarak nüfusunun 100.000'den az olmaması şartı ile hizmet alması öngörülen öğrenci sayısı gibi hususlar da dikkate alınarak valiliklerin teklifi üzerine Bakanlıkça açılan kurumlardır (BİLSEM Yönergesi, https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/07031350_bilsem_yonergesi.pdf 13.08.2017 tarihli erişim).

Tutum

Bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu ya da olaya karşı deneyim, bilgi, duygu ve güdülerine dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir (İnceoğlu, 2011: 22).

BÖLÜM II

Bu bölümde yazma becerisi, yaratıcı yazma, üstün yetenek, üstün yetenek ve yaratıcı yazma ilişkisi gibi konular araştırmanın problem durumunu yansıtacak şekilde kısaca ele alınmıştır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu alanlardaki kuramsal çerçeve oldukça geniştir. Yazma beceri, yaratıcı yazma, yaratıcı yazmada kullanılan tür, yöntem ve teknikler, yazma becerisinde metin oluşturma, üstün yetenek ve yaratıcı yazma ilişkisi gibi konulara araştırmanın amacı esas alınarak daha ayrıntılı yer vermek yararlı olacaktır.

2.1.YAZMA BECERİSİ

Yazma becerisi duygu, düşünce, hayal ve gözlemlerin kurallara uygun olarak yazıya aktarılabilmesidir. Türkçe Dersi Öğretim Programında (MEB, 2015: 7) yazma becerisi açıklanırken şu ifadelerle yer verilmektedir:

Türkçe Dersi Öğretim Programında yazma becerisinin geliştirilmesiyle; öğrencilerin duygu, düşünce, hayal, tasarı ve izlenimleri ile bir konuda görüşlerini ve tezlerini dilin imkânlarından yararlanarak yazılı anlatım kurallarına uygun şekilde anlatmaları, yazmayı kendini ifade etmede bir alışkanlığa dönüştürmeleri ve yazma yeteneği olanların bu becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır. Uzun bir süreç isteyen yazma becerisinin kazanılması ve istenen amaçlara ulaşılması, ancak çeşitli ve özendirici yazma uygulamalarıyla mümkün olabilir.

Yazma becerisinin bilgi, birikim ve dili etkili kullanmayı gerektirdiği göz önüne alınarak bu sürecin konuşma ve dinleme, okuma ile ilgili çalışmalarla bütünleştirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Hikâye, roman, şiir gibi türlerde ürün vermek, bireysel yetenek ve yaratıcılık gerektirse de öğrencilerin duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerini doğru, açık, anlaşılır ve yazma kurallarına uygun şekilde anlatmaları, yazma tekniğine uygun bilgi ve beceriler kazandırılarak sağlanabilir. Bu düşünceden hareketle programda yazmayla ilgili olarak yazma kurallarını uygulama, planlı yazma, farklı türlerde metinler yazma, kendi yazdıklarını değerlendirme,

kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma, yazım ve noktalama kurallarını kavrama ve uygulama ile ilgili amaçlara yönelik kazanımlar yer almaktadır. Öğretmen, farklı yöntemlere uygun etkinliklerle yazmayı öğrenciler açısından zevkli hâle getirerek yazma alışkanlığı kazanmalarına yardımcı olmalı, öğrencilerin hangi türlerde yazmaya yetenekli olduğunu belirleyerek onları başarılı olduğu türlerde yazmaya yönlendirmelidir (MEB, 2015: 7).

Yazma çalışmalarının istenen amaçlara ulaşabilmesi için yazma çalışmalarının öğrenci tarafından gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi gerekir. Öğrenci yazdıklarını gözden geçirerek anlam bütünlüğünü bozan ifadeler, yazım ve noktalama hataları, anlatım akışında ve iç tutarlılığında uyumsuzluklar varsa bunları belirler, düzeltir ve metni yeniden yazar veya düzenler. Ortaokul yıllarında öğrencilerin kendi çalışmalarını gözden geçirme yanında, akranlarının yazma çalışmalarını da öğretmen tarafından belirlenen kurallar ve ölçütler çerçevesinde inceleyerek yapıcı eleştiri ve öneriler geliştirebilir.

Yazma öğrenme alanında “süreç temelli yazma modeli” esas alınmıştır. Yazma kazanımları, birbiriyle ilişkili birçok becerinin art arda kullanılmasıyla gerçekleşen bir süreç şeklinde tasarlanmıştır. Hazırlıktan başlayıp paylaşmaya/yayımlamaya uzanan süreç, birkaç haftayı bulabileceği gibi daha uzun zaman da alabilir. Önemli olan, öğrenciye "süreç temelli yazma"nın aşamalarıyla ilgili beceriler kazandırmaktır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda araştırmanın çalışma grubu olan 6.sınıf yazma becerisi kazanımları şu şekildedir:

- Hikâye edici metinler yazar.
- Belirlediği konu etrafında bir taslak oluşturur.
- Oluşturduğu taslakta giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine yer verir.
- Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır.
- Herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazar.
- Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden yararlanır.
- Ana fikri ve konuyu bir bütünlük içinde sunmak için metnin bölümlerini birbiriyle ilişkilendirir.

- Metne uygun bir başlık belirler.
- Herhangi bir işin yapılması, işlemin gerçekleştirilmesi vb. konularda işlem basamaklarını sırası ile yazar.
- Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama ögelerini kullanır. (ör.: rağmen, üstelik, ne de olsa, dolayısıyla, hiç değilse vb.)
- Bilgilendirici metinler yazar.
- Konu başlığını ve ana fikri belirler.
- Belirlediği konu ve amaç etrafında bir taslak metin oluşturur.
- Hazırladığı taslakta giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine yer verir.
- Metnin ilk paragrafında amacını açıkça ifade eder.
- Yazılı kaynaklar veya çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek gerekçeler ve kanıtlar toplar, bunları görüşünü desteklemek için kullanır.
- Gerekçeleri ve kanıtları/olguları mantıksal bir sıra içinde sunar.
- Paragraflar veya metnin bölümleri arasında ana fikri, görüş veya tezi destekleyecek şekilde bağlantı kurarak metnin kendi içinde tutarlılığını sağlar.
- Sunduğu görüşleri, gerekçeleri ve kanıtları yazma amacına uygun bir şekilde sonuca bağlar.
- Metne uygun bir başlık belirler.
- İçeriğe uygun atasözleri, deyimler, özdeyişler kullanır. (MEB, 2015: 30-31).

2.1.1. Yazma Becerisinde Metin Oluşturma

Her birey hayatını devam ettirdiği sürece ister sözlü, ister yazılı, ister beden dili ile olsun bir şekilde kendini ifade etme ihtiyacı hisseder. Karakuş Aktan'a (2013: 705) göre kişinin kendini sözlü olarak ifade etmesi yani konuşma becerisi günlük hayatta daha sık kullandığı bir beceridir. Ancak, yazma becerisi günlük hayatta daha az kullanılan hatta zorunlu kalınmadıkça kullanılmasından kaçınılan bir beceridir. Aslında yazma diğer becerilerin üstüne inşa edilen, uygulamalarla geliştirilecek olan bir beceridir. Bu sebeple bireylerin, dinlediklerini, düşündüklerini, okuduklarını yazıya aktarmaları gerekmektedir (Okur, Demirtaş, Keskin, 2013: 299). Eğitim

ortamlarında geliştirilmesi için çaba harcanmayan, yalnızca yapmış olmak için yapılan bu beceri gerektiği gibi özenle uygulanmadığında yazma eğitimi eksik kalmakta ve amaçlarına ulaşamamaktadır.

İyi bir yazılı metin elde edebilmek için dil etkili kullanılmalıdır. Dili etkili kullanabilmekse eğitimle gerçekleşir. Eğitimden kasıt; dilin kurallarının iyi öğrenilmesi, dilin özelliklerinin bilinmesi, sözcüklerin doğru ve yerinde kullanılması, başarılı bir anlatıma sahip olunmasıdır (Çelik, 2012: 728).

Yazma becerisinin gelişebilmesi için; bir durum hakkında ayrıntılı ve yaratıcı düşünebilme, düşündüklerini açık ve net bir dille, bir düzen içinde ifade edebilme, güzel ve etkileyici bir anlatımla yazıyı ilgi çekici hâle getirebilme gibi yetilerin kazanılması gerekmektedir (Kaya, 2013: 91). Ayrıca yazma, sadece bir beceri edinme değil aynı zamanda metin üretme becerisi kazanma sürecidir (Tolchinsky ve Perera, 2012: Akt. Okur, Demirtaş, Keskin, 2013: 299). Diğer becerilerin geliştirilmesi sonucunda yazma becerisinin de geliştirilmesiyle metin üretim sürecinde öğrenilen bilgiler pratik yapılmalıdır. Öğrenciler farklı türlerde zengin kelime hazinesi ile metin üretimine teşvik edilmeli, etkileyici benzetmelerle, yazılarını ilgi çekici kılmak için neler yapılması gerektiği öğrencilere titizlikle anlatılmalıdır.

Kıbrıs'a (2008: 60) göre yazma çalışmaları genellikle duygu ve düşüncelerin beyin fırtınası yoluyla açığa çıkarıldığı, kişinin sözel zekâsını hiçbir baskı altında hissetmeden eyleme geçirildiği, duyguların önce cluster –bir salkım- biçiminde dile getirildiği sonra da o salkımların içlerinin doldurulduğu, daha sonra da sayısal-mantıksal ve sözel zekânın işbirliğiyle metin oluşturması esasına dayanır. Genellikle yazmaya başlamadan önce uygun bir ortam yaratılır, sonra da o uygun ortamdan yola çıkılarak yeni metinler üretilir.

Özbay ve diğerlerine göre (2011: 151) gerek yazma gerekse konuşma becerilerinde başarılı olmak için zengin bir kelime hazinesine sahip olunmalıdır. Bireyde kelime hazinesi, aktif ve pasif kelimeler olmak üzere iki türlü işleyiş gösterir. Aktif kelimelerin sayısı, pasiflere göre daha az olmaktadır. Çünkü insanlar dinleyerek, okuyarak, görerek değişik konularda binlerce kelimeyi anlamakta ancak uğraşları ve ilgileri doğrultusundaki kelimeleri seçerek kullanmaktadırlar. İnsanların anlamak için

zihinsel süreçlere işledikleri kelimeler pasif, anlamak için zihinde işleyerek yeni yapılar oluşturduğu kelimeler ise aktif kelime olarak adlandırılabilir (Özbay, Melanlıoğlu, 2008: 34). Bu bağlamda yazma öğretimi uygulamalarında öğrencinin sahip olduğu anlamaya dair pasif sözcüklerin doğru yaklaşım ve uygulamalarla anlatmaya yönelik aktif kelimelere dönüştürülmesi gerekmektedir. Bu yolla öğrencinin anlatım olanaklarını zenginleştirecek yaklaşımlarda bulunulması gerekir (Gömleksiz, Sinan, Demir, 2010: 1139).

Ülper (2012: 123) öğrencilerin metin/metinleştirme bilgisi kazanması ve bu bilgisini bir beceri haline getirebilmesi için çok yönlü bir eğitim sürecine gereksinim duyulduğuna işaret etmektedir. Bu eğitim süreci içerisinde yazar, metin ve metin türlerine ve bu türlerde kullanılan dilin özelliklerine ilişkin bilgi sahibi olur ve bu tür metinler üretebilmek için bilgilerini beceriye dönüştürücü uygulamalar yapar. Yazma sürecinde yalnız öğrenci değil, öğretmen de etkin olmalıdır. Öğrencilerin yazma sürecine öğretmenlerin katılma yollarından biri, öğretmenin, öğrencilerce üretilmiş olan taslak metinlere geribildirimde bulunmasıdır.

Yapılan araştırmalar öğretmenlerin geribildirimlerini daha çok yazım hatalarını düzeltme yönünde algıladığını göstermektedir, içerik olarak geribildirimler yapılmadığında öğrenciler yazma çalışmasını imladan ibaret olarak algılamakta ve bu konuda da kendilerinde önyargı oluşmaktadır. Zaten yazmaya karşı olumsuz tutumları olan öğrencilerin yazı yazmayı bir eziyet olarak görmelerine neden olmaktadır. Oysaki geribildirimlerde öğretmen öğrencilerine metinlerinde hangi paragrafta nasıl bir benzetme yapabileceğini, anlatımı ilgi çekici hale getirmek için nereye nasıl bir cümle ekleyebileceğini, nasıl bir başlık seçerse okuyucuyu etkileyebileceğini açık ve net bir dille örneklendirmelidir. “Güzel, daha iyi olabilir, içerik zayıf...” gibi kalıplaşmış ifadeler bir geribildirim olmamakla birlikte yapılan işi de ciddiye almayan bir tutum olarak algılanabilmektedir.

Goldstein’e göre (2004, Akt. Ülper, 2012: 123) öğrenciler kendilerine geribildirim sunulunca yazdıkları metnin nerelerini gözden geçirmeleri gerektiğini, nasıl daha yetkin bir metin yazabileceklerini ve nasıl daha yetkin bir yazar durumuna geleceklerini fark ederler. Karatay (2010: 382) öğretmenlerin, öğrencilerin yazılı anlatım kâğıtlarındaki yazım, noktalama, yazının okunaklılığı ve kâğıt düzeni gibi

özelliklerle birlikte, daha çok öğrencilerin metinlerinde olması gereken anlamsal bütünlüğü oluşturabilme becerilerini ölçecek ve geliştirecek ölçütlere ve bunların etkili kullanılabilmesi için öğrencilerde bilişsel farkındalık yaratmaya dönük uygulama çalışmalarına yer verilmesi gerektiğini ifade eder.

Ülper (2012: 135) taslak metinlere öğretmenler tarafından sunulan geri bildirimlerin özellikleri konulu araştırmasında öğrencilerin iletişim odaklı metinler üretebilmelerini sağlamak için içeriksel özellikler ve tutarlılık üzerinde daha çok odaklanılması gerektiğini vurgulamıştır. Ülper'in bu çalışmasının sonuçlarına göre sunulacak olan geribildirimlerin öğrencilerde istek uyandırıcı nitelikte olmasına özen göstermeli, sunulan geribildirimlerin işlevsel olabilmesi için sorun odaklı, açık, anlaşılır ve olumlu olmasına dikkat edilmelidir. Öğretmenler, hizmet içi eğitim yoluyla taslak metinlere geribildirim sunma konusunda yetiştirilmelidir. Ayrıca öğretmenlerin bu konuda eğitim alabilmelerine destek olmak için salt bu konuyu ele alan kaynak kitaplar hazırlanmalıdır.

Hayes ve Flower'ın yazma öğretim modeli, birbirine bağlı üç bileşenden oluşmaktadır. Bunlar yazma görevi-işi ile ilgili ön bilgiler, zihinsel süreçler ve yazı üretim süreçleri olmaktadır. Yazı üretim süreçleri üç aşamaya ayrılmaktadır. Bunlar planlama (zihinsel tasarım), metinleştirme ve gözden geçirme olmaktadır. Her aşamada, bir önceki aşamada yapılanları gözden geçirmek ve değiştirmek söz konusudur. Planlama sürecinde, yazar önce bilgi ve düşüncelerini gözden geçirmekte ve düzenlemektedir. Ardından yazma sürecini belirlemektedir. Metinleştirme sürecinde ise yazar zihnindekileri kelimelere, cümlelere ve paragraflara aktarmaktadır. Ayrıca ürettiği metni, çeşitli düşüncelerle zenginleştirmek için konuyla ilgili çeşitli materyalleri gözden geçirmektedir. Son aşamada ise tüm metni gözden geçirme ve düzeltme çalışmaları yapılmaktadır. Bu süreçte metin dil ve anlam yönüyle kontrol edilmektedir (Demalsy ve Moffet, 1994, Moffet, 1995: Akt. Güneş, 2009: 12). Bu süreçlerin hepsi bir zincirin halkaları gibidir, biri olmadan halka tamamlanamaz. Yazma öncesi hazırlık yapılmadan sağlıklı bir metin üretimi gerçekleşmediği gibi yazılanlar üzerine konuşmadan ve geri bildirimde bulunmadan da verimli bir yazma eğitimi gerçekleşemez.

2.1.2. Yazma Eğitimi

Birey yaşamında sözlü ya da yazılı olarak kendini ifade etme ihtiyacı hisseder. Bunu sözlü olarak gerçekleştirmeyi daha kolay bulduğu için de yazılı anlatım geri plana itilir. Ancak son yıllarda sosyal medyanın yaygın kullanımı ile bireylerin kendini yazılı olarak ifade etme isteği de artış göstermiştir. Ancak etkili bir yazılı iletişimin sağlıklı bir yazma eğitim süreci gerektirdiği unutulmamalıdır. Kaya (2013: 90) 20. yüzyılın sonlarından itibaren, öğrencilere verimli ve güzel yazı öğretiminin üzerinde önemle durulan konulardan biri olduğunu ifade eder. Çünkü çocukluk yıllarında kazanılan bu beceriler, bireyin yaşamı boyunca sürmekte ve bireyin yaşantısını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, birinci sınıftan itibaren öğrencilerin yazma becerilerini doğru ve etkili bir şekilde kazanabilmeleri için öğrencilere “yazma ihtiyacı”nı hissettirecek yaşantıların düzenlenmesi önemlidir.

Yazma sürecinde öğretmenlere düşen görevse, yazı yazmanın kişilere özgü bir yetenek olmadığı; yazma deneyimleri ve alıştırımlarla geliştirilebilen bir beceri olduğu hususunda öğrencileri ikna etmektir (Karatay, 2011: 23).

Herhangi bir konuda yazabilmek, o konuda okuma yoluyla bilgi, duygu ve düşüncelerin; dinleme ve izleme yoluyla deney ve tecrübelerin; başkalarıyla konuşma ve görüş alış veriş yoluyla fikirlerin edinilmesini gerektirir. Bu anlamda edinilen bütün ipuçları bir havuza benzetilirse, yazma da bu havuzdan planlı seçme ve ifade yoluyla oluşturulan bir çıktı niteliği taşır. Bu yüzden bir süreç olarak bakıldığında yazma, herhangi bir konuda o an itibarıyla zihinde tasarlananları kalemin ucuna geldiği gibi anlatmak değil; geniş ve zengin bir arka planı olması gereken, uğraştırıcı ancak zevkli bir etkinlik alanıdır (Temizkan, Yalçınkaya, 2013: 82).

Okullarda kompozisyon ve yazılı anlatım kavramlarıyla belirtilen yazı ve yazma çalışması bir konu ile ilgili duyguları, düşünceleri, tasarıları, görülenleri, yaşananları, hayal ve umutları birtakım kurallar çerçevesinde derli toplu anlatabilme tekniğidir. Ancak, geleneksel anlayışın bir sonucu olarak kompozisyon atasözü ya da özdeyişin açıklanması olarak düşünülmekte ve uygulanmaktadır (Göçer, 2010: 180). Yakın zamana kadar yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesi için öğretmenin verdiği herhangi bir kavram ya da özdeyiş verilerek sınırlı bir sürede öğrencilerin metin

retmesi beklenir ve ğretmen de bu metni değerlendirir genellikle de dönüt vermez. Ortaya çıkan metin de çoğu zaman özgünlükten yoksundur (Akkaya, 2011: 312).

Yazma çalışmalarında, öğrencinin yazmaya istek ve çaba duyması çok önemlidir. Yazma çalışmalarında hayal gücünü destekleyici çalışmaların yapılması, konuların buna uygun seçilmesi gerekmekte. Yazma alışmaları; kolaydan zora, basitten karmaşığa gitmeli. Öğrenci yazma konusunu zor değil; ilginç bulmalı. Yazma çalışmalarına başlamadan önce, yazma konusu hakkında mutlaka konuşulmalı. Yazma ncesi etkinliklerde yazma oyunları atlanmamalıdır (zer, şahan, 2011: 6). rnek metinler üzerinden kelime, paragraf ve metinlerle konu sınırlandırmasının nasıl yapılması gerektiği somut bir dille anlatılmalıdır. Konunun hangi açıdan ele alınacağı, düşüncelerin sıralanışı, paragraflar arasında konu geçişinin nasıl olması gerektiği, paragraflar arasında bütünlüğün nasıl sağlanacağı yine yapılacak örneklerle ifade edilmelidir. Bu hususları aktarmaya yardımcı yazma öncesinde kullanılacak tür, yöntem ve teknikler öğretmenin başvuracağı önemli çalışmalardır.

2.1.3. Yazma Becerisinde Kullanılan Tr Yöntem ve Teknikler

Öğrencilere yazma becerisi kazandırmak emek isteyen bir süreçtir. Herhangi bir konu belirleyerek öğrencilerin kendi kendisine yazma becerisi kazanması beklemek boş zaman tüketiminden öteye gidemez. Yazma becerisi gerek ğrenci gerekse ğretmen açısından hem metne başlarken hazırlık gerektiren hem de metin tamamlandıktan sonra dönüt gerektiren ciddi bir süreçtir.

Türkçe kompozisyon ğretiminde öğrencilerin karşılaştığı en önemli sorun, neyi nasıl yazacağız sorunudur. Her insanın mutlaka yazabileceği bir şeyler vardır; ancak yazma öncesinde gerekli etkinlikler yapılmadığı, konuyla ilgili zihinde bulunan malzemeler ortaya çıkarılmadığı için bir anda yazmaya başlamak insana zor gelmektedir. İşte bu engelin ortadan kaldırılması ve yazmanın kolaylaştırılması için yazma içine geçmeden önce mutlaka bazı etkinlikler yapılmalı; amaç yazdırmak olduğu için konu seçiminde öğrencilere seçme hakkı tanınmalıdır. Unutulmamalıdır ki insanları bilgi ve duygu birikimleri olmayan bir alanda yazmaya zorlamak onlara psikolojik baskı yapmaktan öteye geçmez (Güner, 2004: 226).

Bu yakınmaları ortadan kaldırmak için öğrencilere hem yazmayı sevdirmek hem de yazmanın zannedildiği kadar zor bir iş olmadığını göstermek adına yazma öncesinde çeşitli tür, yöntem ve tekniklere başvurulması önemlidir. Çalışmanın bu başlığında şu yöntem ve teknikler derlenmiştir:

2006 Türkçe Öğretim Programında not alma, özet çıkarma, boşluk doldurma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, serbest yazma, kontrollü yazma, güdümlü yazma, yaratıcı yazma, metin tamamlama, tahminde bulunma, bir metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma, bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma, duyulardan hareketle yazma, grup olarak yazma, eleştirel yazma gibi yöntem ve tekniklere yer verilmiştir (MEB, 2006).

2017 Türkçe Öğretim Programının 6.sınıf kazanımlarında “Güdümlü, metin tamamlama, bir metni kendi kelimeleri ile yeniden oluşturma, boşluk doldurma, grup olarak yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.” ifadesine yer verilerek yazma becerisinde kullanılabilecek yöntem ve teknikler belirtilmiştir (MEB, 2017)

Gözlem tekniği: Gözlem gerçek yaşamdaki olayların, nesnelerin, insanların bir plan dâhilinde izlenmesi ile gerçekleşir. Gözlem tekniği, öğrencilere inceleme olanağı tanırken gözlem yapılan konuyu kavramayı da sağlar. Öğrencilerin gözlemlediklerini yazmaları, onları bir taraftan düşünmeye sevk ederek zihinsel açıdan aktif kılarken diğer taraftan yazmanın fiziksel sürecini oluşturan psikomotor davranışların gelişmesine imkân tanır. Türkçe derslerinde gözlem yoluyla dinlenen/izlenen veya okunan bir metnin/olayın yazılı olarak anlatılması ya da özetlenmesi konunun anlaşılıp anlaşılmadığını göstereceği gibi yazma becerisini geliştirmeye yönelik zihinsel ve fiziksel süreçlerin işe koşulmasına da yardımcı olur (Karaarslan, 2010: 76).

Zihin Haritası Tekniği: Bu teknikte bir kâğıdın ortasına konu dikkat çekici bir şekilde yazılır. Daha sonra yazılması düşünülen alt başlıkların her birisi, merkezden yanlara doğru uzatılan kalın çizgilere yazılır. İstendiğinde hem konunun hem de alt konuların yanına zihinde daha iyi kalmasını sağlayacak görseller de çizilebilir. Yanlara doğru uzatılan ve alt başlıkları gösteren kalın çizgilerden de daha ince dallar uzatılarak üzerine alt başlıklarla ilgili detaylar yazılır. Zihin haritası yöntemi planlama, konuyu

belirleme, konuya bağı alt başlıkları belirleme, başlıklarla ilgili detay kısımları hatırlatacak anahtar sözcükleri belirleme gibi yönlerinden dolayı yazı yazmadan önce mutlaka başvurulması gereken tekniklerden birisidir (Bulut, 2012: 82).

Karikatürlerden Faydalanma: Bayülgen, karikatürleri yazı yazmak için motive aracı olarak kullandığı çalışmasında yazı yazma becerisinin uygulama yaptıkça geliştirilen bir beceri olduğunu ifade eder. Böylelikle daha çok yazı yazma pratiği gerçekleştiren öğrencilerin bu konuda daha akıcılık ve rahatlık kazandıkları, yazı yazarken yaratıcı fikirler ortaya koydukları ve özgünlüklerini katma konusunda daha çok alana sahip olduklarını gözlemlemiştir. Bayülgen, bir karikatüre bakıp orada verilmek istenen mesajı anlamak, bir taraftan eleştirel düşünmeye çalışmak, aynı zamanda da yaratıcı olmak ve tüm bunları dilbilgisi ve kompozisyon kuralları çerçevesinde yazıya dökmek zor bir etkinlik olarak algılansa da derse mizahla başlamanın ve bir karikatürden yola çıkarak yazı yazacak olmanın öğrencilerin kaygılarını azalttığı ve yazmak eyleminin onlara çok daha ilgi çekici geldiği sonucuna ulaşmıştır (Bayülgen, 2011: 43-44).

Güner (2004: 226) çalışmasında öğrenciyi yazmaya motive etmek, onları yönlendirerek konuyla ilgili bilgilerini, duygularını ve hayâllerini ortaya çıkarıp, bir araya getirmelerini sağlamak için yazma öncesi etkinliklerin uygulanması gerektiğini savunarak bu etkinlikleri şöyle sıralamıştır:

Beyin Fırtınası (Brain Storm): Bu metot, yazma öncesinde sınıfta uygulanabilecek bir grup çalışmasıdır. Metot, öğretmen tarafından önceden belirlenmiş bir resim, müzik parçası, fotoğraf veya konu üzerinde öğrencilerin akıllarına ilk gelenleri; duygu, düşünce ve hayâllerini çok hızlı bir şekilde ortaya koymalarına dayanır. Öğretmenler bu metotla öğrencilerin hayâl güçlerini, yaratıcılıklarını geliştirme amacını gütmektedirler.

Resim, Fotoğraf Kullanımı: Resimler veya fotoğraflar gerçek hayattaki eşyaları temsil ederler. Tanım ve tasvirin yetersiz kaldığı durumlarda resimlerden ve fotoğraflardan yararlanmak iyi bir yoldur. Farklı çağrışımlar, duygulanmalar oluşturacak bir resim veya fotoğraf, tepegöz vasıtasıyla tahtaya yansıtılabilir.

Müzik Dinletme: Sınıfa bir müzik parçası dinlettirilir ve çağrıştırdıkları hakkında öğrencilerden kompozisyon yazmaları istenir.

Film Parçaları: Öğrenciyi aklındakilerden uzaklaştırarak, derse motivasyonunu, konuyla ilgilenmesini ve bilgilenmesini sağlamak için film parçalarından yararlanılabilir. Örneğin, öğretmen sınıfa girerek “komşuluk ilişkilerinin gerekleri” konulu bir kompozisyon yazınız demek yerine konuyla ilgili kısa metrajlı bir film izlettirerek öğrencilerin konuya psikolojik olarak yaklaşmalarını ve farklı bakış açıları kazanmalarını sağlayabilir.

Problem Çözme Aktivitesi: Problem çözme aktivitesi, deneme yanılma yoluyla öğrenmenin geliştirilmiş şeklidir. Öğrenciye okulda kazandırılmak istenilen bilgi, beceri ve değerler hayatta karşılaşılan problemler şekline sokularak ele alınıp işlendiğinde, öğrenme daha etkili olur.

Gazete Kupürleri, İlânlar: “Kendinizi tanıtan bir yazı yazınız.” demek yerine gazetelerden kesilmiş kupürlerle, seçilmiş ilginç ilânların öğrenciler üzerinde bıraktığı etkileri ve çağrışımları anlattıkları bir yazıyı yazmaları istenebilir.

Kümelendirme/Sınıflandırma (Cluster): Bu metot, kişinin bilgi birikimini önce kâğıda döküp sonra kümelendirmesine /sınıflandırmasına dayanır. Beyin fırtınası daha çok gruplar üzerinde uygulanırken, bu metot daha çok bireyseldir. Amaç, “beynimizdeki yaratıcı düşüncenin kâğıda yansıtılmasıdır. Beynin sağ yarısı, orijinallik, farklılık ve imaj arar. Yeniliklere açıktır. Peşin hükümlü değildir. Sağ yarı, yeniliklerin peşindeyken, sol yarı da plânlama peşindedir. Yazmaya başlamadan konuyu plânlamak düşüncüyü engellemektedir.

İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı’nda “Yöntem ve Teknikler” başlığının yazma bölümünde; not alma, özet çıkarma, boşluk doldurma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, serbest yazma, kontrollü yazma, güdümlü yazma, yaratıcı yazma, metin tamamlama, tahminde bulunma, bir metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma, bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma, duyulardan hareketle yazma, grup olarak yazma, eleştirel yazma gibi tekniklere yer verilmiştir (MEB, 2006: 70). 2015 yılı Türkçe Dersi (1-8) Öğretim Programı’nda yazma öğrenme alanında “süreç temelli yazma modeli” esas alınmıştır.

Yazma kazanımları, birbiriyle ilişkili birçok becerinin art arda kullanılmasıyla gerçekleşen bir süreç şeklinde tasarlanmıştır. Hazırlıktan başlayıp paylaşmaya/yayımlamaya uzanan süreç, birkaç haftayı bulabileceği gibi daha uzun zaman da alabilir. Önemli olan, öğrenciye "süreç temelli yazma"nın aşamalarıyla ilgili beceriler kazandırmaktır (MEB, 2015: 7).

Yazma becerileri ile yazma sürecini açıklamak için çeşitli araştırmalar yapılmış ve öğretim modelleri geliştirilmiştir. Örneğin Schmidt, 1975, Ellis, 1988, Margolin, 1984, De Beaugrande, 1984, Martlew, 1983, Van Galen, 1991, Dell, 1988, Harley, 1984, Holyaok, 1991, Garrett, 1988, Levelt, 1992, Hayes ve Flower, 1980, Hayes, 1996, gibi araştırmacılar yazma öğretim modelleri geliştirmişlerdir. Bunlardan yaygın olarak kabul edileni Hayes ve Flower(1980) ile Hayes'in (1996) yazma öğretim modelidir. Hayes ve Flower'ın yazma öğretim modeli, yazı üretim sürecindeki zihinsel işlemleri ve süreçleri açıklayan, bu süreçte karşılaşılan sorunları çözmeyi amaçlayan bir modeldir. Bu modeli geliştirmek için çeşitli deneysel çalışmalar yapılmış, bu çalışmalara dayanarak yazı üretim süreçleri ile güçlükleri belirlenmiş ve yazı üretimini iyileştirme koşulları da saptanmıştır (Mességué, 1998; Akt. Güneş, 2009: 12).

2.2. YARATICI YAZMA

Yaratıcılık ve üstün/özel yetenek birbiri ile sıklıkla ilişkilendirilen kavramlardır. Yapılan araştırmalar, üstün/özel yetenekli bireylerin yaratıcılıklarının güçlü olduğu yönündedir. Ancak geliştirilmeyen özelliklerin körelme riski taşıdığı düşünüldüğünde bu bireylere eğitim ortamlarında yaratıcılıklarının gelişimi konusunda yol göstermek gerekmektedir.

Yaratıcılık özünde güçlü hayal kurabilme ve bütünde ayrıntıları, ayrıntılarda bütünü görüp düşünebilme yeteneğidir. Bu nedenle okulda öğrencilerin bu yeteneklerini ortaya çıkarabilecekleri, onları destekleyen ortamlar oluşturulmalıdır. Kimi bir resim ya da heykelle kimi edebi bir metinle kimi de yaratıcı bir reklam ya da film senaryosuyla yaratıcılığını yansıtır. Ancak okul ortamında öğrencilerin yaratıcı yönlerinin somut yansıması daha çok yazma becerilerini kullanarak oluşturdukları metinlerde görülür. Bu nedenle yaratıcılık ve yazma becerisi birbirine çok yakın ve

özdeştir (Demir, 2013: 85). Bu derece önemli bir beceriyi kazandırırken yazmış olmak için yazmak mantığından çıkararak süreç temelli bir yaklaşımla hareket etmek gerekir.

Yaratıcı yazma dış dünyayla ilgili yapılan gözlemler sonucunda elde edilen tüm bilgilerin, diğer kişilerden farklı bir biçimde ortaya konmasıdır. Yaratıcı düşüncelerin; hikâye, şiir, masal, karikatür vb. aracılığıyla yazıya dökülmesi işidir. Yaratıcı yazma için, seçilen konu da önemlidir. Öğrencilerin ilgiyle ve seyerek yazabilecekleri konular seçilmelidir (Kaya, 2013: 91). Cristopher'a göre (Akt. Temizkan, 2011: 922) yaratıcı yazma öğrencilere kendi yazma konularını ve yöntemlerini seçme fırsatı vermektedir.

Yaratıcı yazmanın ilk basamağı öğrencilerin yaratıcılıklarını ve düşünme becerilerini geliştirmektir. Karakuş Aktan'a göre (2013: 705) bireylerin yaratıcılıkları, bulundukları ortamlara göre farklı düzeylerde gelişme gösterir. Yaratıcılığı geliştiren ortamların özellikleri, kurallar açısından esnek olan ve öğrenenleri sınırlandırmayan, psikolojik açıdan güvenli, bireylerin içsel ve dışsal motivasyonlarını harekete geçiren, değerlendirme yaklaşımlarında yargılayıcı ve suçlayıcı olmayan, programda yer verilen konular bakımından öğrencilerin merak duygusunu harekete geçiren ortamlar şeklinde sıralanabilir.

Koçak (2013: 61) yaratıcı düşünceyi geliştirmenin tek kuralının sunulan fikri asla yargılamamak olduğunu ifade eder. Öğrenciler ancak böylesi rahat bir ortamda yaratıcı yazma yoluyla hayal kurma ve yaratıcı düşünme becerisini geliştirebilir, ifade özgürlüğü kavramını içselleştirebilir.

Yazma sürecinde öğrenciler, yazılarını her türlü baskıdan uzak, istedikleri biçimde özgürce yazabilmelidirler. Böyle bir ortamın oluşturulmasında, öğretmene önemli görevler düşmektedir. Öğrencileri motive etmek ve örnek olmak adına, öğretmenin de yaratıcı yazma etkinliklerine katılması önemlidir (Kaya, 2013: 91). Bu noktada öğretmenin de etkinliklere katılarak zamanla kendini geliştireceği ve öğrenciler için daha verimli olacağı unutulmamalıdır.

Arthur ve Zell, yaratıcı yazmayı bir öğrencinin öğrenebileceği en önemli becerilerden biri olarak tanımlamaktadır. Yaratıcı yazma; bireyde var olan bilgileri, olayları, kavramları, zihnindeki görüntüleri, hayalleri tekrar kurgulayıp birbirleri

arasında ilişki kurarak yazabilme becerisi; bireylerin bir konudaki duygu ve düşüncelerini hayal güçlerini en iyi şekilde kullanarak, sınırlandırılmadan özgür bir şekilde kâğıda aktarmasıdır (Akt. Karakuş, Aktan, 2013: 706). Yaratıcı Yazma, sıradan alışkanlıkların, tabuların ya da toplumsal engellerin dışına adım atılmasını, sorgulanmasını, olaylara farklı açıdan bakılmasını ve eleştirel düşüncenin gelişmesini sağlar. Yaratıcı yazma özgürce yazabilmek demektir, ancak kuralsızca yazmak değildir. Elbette yazma kurallarına bağlı bir şekilde yazılı ürün ortaya konulur. Daha çok bilgilendirme amaçlı akademik, mesleki, teknik yazı türlerinde var olan pek çok kural ve sınırlama, yaratıcı yazma için geçerli değildir. Yaratıcı Yazma, işte bu anlamda “özgür”dür. Yaratıcı Yazma yazana her zaman kolay gelmese de, son derecede zevkli bir uğraştır. Elbette yazı yazmanın olmazsa olmaz kuralları gözden çıkarılamaz, ancak kurallarla birlikte öğrencinin duygu ve düşüncelerini özgürce yaratıcı bir şekilde kâğıda dökmesi de önemsenmelidir (Susar Kırmızı, Beydemir, 2012: 320). Yazı yazmanın kuralları aktarılırken verilen örnek metinler öğrencilerin ilgisini çekecek mahiyette olmalı ve yaratıcı yazma teknikleri konusunda öğrenciler bilgilendirilmelidir.

Klasik yazılı anlatım çalışmalarından farklı olan yaratıcı yazma çalışmaları öğrencilerin kendilerini rahat ifade edebilmelerini, hayal güçlerini daha verimli kullanabilmelerini, korkmadan, istedikleri gibi yazabilmelerini sağlamaktadır (İpşiroğlu, 2007: 22-23). Bütün sanatlar gibi yaratıcı yazı da bütün olarak kişinin bir işlevidir. Bilinçaltı özgürce ve coşkuyla akmalı, istendiğinde derinliklerinde sakladığı bütün anı hazinelerini, bütün duyguları, olayları, sahneleri karakter ve ilişki çağrışımlarını alıp gitmelidir. Bilinçaltı utangaç, ele gelmez ve idaresi güçtür ama istendiğinde dokunulması hatta yönlendirilmesi mümkündür (Fishman, 2012: 23). Bu düşünceden hareketle yazı yazma bilinçaltını da yönetmek bakımından önemlidir denilebilir. Böylece yazı yazma ile bireylerde ruhsal bir doyum da sağlanması mümkün olabilecektir.

Yaratıcılığın temel bileşenlerinden biri özgünlüktür. Yeni ilişkiler, bakış açıları, betimleme yolları sezmeyi içerir yaratıcılık. Bu yeni ilişkiler doğada keşfedilip yeni doğa yasalarıyla ya da roman ve şiir gibi ürünle ifade edilebilir (Andreasen, 2013: 21). Özgünlük, öğrencilerin dış dünyayı algılama ve anlatmalarında kendi görüş,

düşünce ve düş güçlerini kullanmalarına olanak sağlamaktadır. Karşılıklı bir ilişki bağlamında duyular aracılığıyla dış dünyayı algılamak, ayrıntıların farkında olmak ve bu ayrıntıları zihinde canlandırmak öğrencilerin yazılı anlatımda özgünlüğe ulaşmalarına yardımcı olur (Temizkan, 2011:920). Öğrencilerin metinlerinde özgünlüğü yakalaması için çeşitli teknikler uygulanmalı ve özgün metin örnekleri ile üslup geliştirmenin önemi kavratılmalıdır.

Yaratıcı yazma yöntem ve tekniklerini kavrayan öğrencilerin ilgi çekici konular seçerek oluşturacakları metinlerde kendilerini ifade etmenin heyecanını taşıyarak yazma becerisini geliştirebilecekleri düşünülmektedir.

2.2.1. Yaratıcı Yazma Yaklaşımı

Son yıllarda yaratıcı yazmaya verilen önem geleneksel yazma yaklaşımının önüne geçmiştir. Yazma öğretimine yönelik bugüne kadar başlıca iki yaklaşımdan yararlanılmıştır. Bunlar yazmada ürün odaklı yaklaşım ve süreç odaklı yaklaşımdır. Temizkan ve Yalçinkaya'ya göre (2013: 85) süreç temelli yazma yaklaşımı ile yaratıcı yazmanın birbiriyle çok yakından ilgili iki kavram olduğu söylenebilir. Öğrencinin bir yaratıcı yazma çalışması yapabilmesi için geniş bir hazırlık çalışmasına ihtiyaç vardır. Bu hazırlık aşamasında dış dünyadan alınan gözlemlerin değerlendirilmesi, zihinde depolanan düşüncelerin beyin fırtınası ve işbirlikli çalışmayla ortaya çıkarılması, çağrışımlar yoluyla kelime ve kavramların keşfedilmesi gerekmektedir. Daha sonra bu düşünce ve görüşler planlanarak bir taslak haline getirilmeli, değişik birleştirme ve sentezlemeler yoluyla yazıya geçirilmelidir. Bu açıdan bakıldığında yaratıcı yazma çalışmaları, bazı aşamalardan geçmeyi gerektiren bir süreci gerektirir. Bu aşamalar yazma öncesi çeşitli etkinliklerle belirli tür, yöntem ve tekniklerin uygulanması ile gerçekleşir.

2.2.2. Yaratıcı Yazmada Kullanılabilecek Tür Yöntem ve Teknikler

Yaratıcı yazmada metin oluşturmaya geçmeden önce çeşitli yazma öncesi çalışmalara yer vermek ortaya çıkacak metinlerin daha etkili olmasına yardımcı olur. Ünal ve Sever'e göre (2012: 2909) öğrencilerde var olan yaratıcı yazma yeteneklerini

geliştirmek için sınıfta herhangi bir öyküden, masaldan, şiirden, romandan kısa bir bölüm okumak ve öğrencilerden hayal güçlerini kullanarak okunan bu parçayı yazılı olarak tamamlamalarını istemek de faydalı olabilir. Tamamlanması istenen öykü, masal, şiir ya da roman, daha önceden kaleme alınmış bir metin olabileceği gibi; ders esnasında öğretmen tarafından doğaçlama olarak da uydurulabilir.

Yaratıcı yazmada öğrencileri bilişsel ve duyuşsal olarak yazmaya hazırlayabilmek için farklı kaynaklar okunur, araştırma ve incelemeler yapılır. Sınıfta farklı fikirlerin keşfine yönelik beyin fırtınası yapılır; yazılacak türe ve konuya ilişkin iyi örnekler sınıfta okunur. Yazıların nasıl yazılabileceği sınıfta tartışılır; çağrışım yoluyla sözcük dağarcığını geliştirme; cümle ve paragraf yazma, karşılıklı konuşma (diyalog) yazma çalışmaları yapılır. Yazma konusu ve etkinliği ile ilgili oyunlar oynanır; doğa, çevre ya da sınıf içi gözlemleri yapılır (Maltepe, t.y.: 64). Yazma becerisini kazandırırken alan öğretmenlerinin derste bu konularda hazırlıklı olması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Yazmaya başlamadan önce isteklendirmenin çok etkili olduğu, bu şekilde oluşturulacak metinlerin de verimli olacağı ve öğrencilerin bu konuda özgüven kazanacağı, yazmaya karşı önyargılarının kırılacağı unutulmamalıdır.

Topçuoğlu, Ünal ve Sever (2012: 2909) yapılan çalışmalarda müzik kullanımının dersin daha ilk dakikalarında sınıfta derse karşı olumlu bir atmosfer oluşturduğunu, yaratıcı yazma başarısı ile müzik arasında bir bağlantı olduğunu gözlemlemiştir. Topçuoğlu, Ünal ve Sever müzikli ve müziksiz çalışmaların her ikisinde de iki yazma çalışmasında başarı ortalamaları arasında belirgin bir fark olduğunu tespit etmiştir. Günümüzde teknolojinin ilerlediği, pek çok sınıfta akıllı tahta, internet, ses sistemi gibi materyallerin yer aldığı düşünüldüğünde böyle etkili bir yöntemin kullanılması zor olmayacaktır.

Maden ve Durukan (2010: 309) “İstasyon Tekniğinin Yaratıcı Yazma Becerisi Kazandırmaya ve Derse Karşı Tutuma Etkisi” adlı çalışmasında; yaratıcı yazma becerisi kazandırmak için deney grubundaki 5 ayrı istasyona kendi istek, hayal ve düşünceleri doğrultusunda yazı yazmaları için 5 ayrı konu vermiştir. Öğretmen; istasyonlardaki öğrencilerin yazma çalışmasına başladıktan sonra hep aynı istasyonda kalmayacaklarını, kendisinin işareti ya da yönlendirmesi ile bir diğer istasyona geçeceklerini, oradaki yazma çalışmasını diğer öğrencilerin kaldıkları yerden devam

ettirmeleri gerektiğini, bu sürecin tüm istasyonlar dolaşılana kadar süreceğini belirtmiştir. Araştırma sonucunda, istasyon tekniğinin geleneksel öğretimden daha etkili olduğu görülmüştür.

Son yıllarda eğitimde öğrencinin aktif olduğu öğretim modeli varlığını sürdürmektedir. Yaratıcı yazmada da metin oluşturmaya hazırlık aşamasından itibaren metin oluşum sonrasındaki süreçlerin tamamında öğrenci aktiftir. Metin oluşturmaya geçmeden evvel sıklıkla kullanılan tekniklerden biri de yaratıcı dramadır. Susar Kırmızı'ya göre (2009: 2) yaratıcı drama edilginlik yerine katılımcı olmayı gerektirir. Yaratıcı dramayla birey, yetilerini keşfeder, kendine güveni artar, kendine güven ve saygı geliştirir, bağımsız karar verebilme becerisi kazanır ve yaşamda karşılaşılabileceği değişik durumlara hazırlanır. Yaratıcı drama hem kişisel, hem sosyal gelişimi sağlarken yaratıcılık ve farklı düşünebilme becerisini de ortaya çıkarmaktadır. Bu anlayışla paralel bir özellik gösteren Yaratıcı Yazma Yaklaşımı da bu araştırmanın diğer boyutunu oluşturmaktadır. Diğer taraftan Yaratıcı drama çalışmalarında, yazma çalışmalarından sıklıkla yararlanır. Masal, şiir ve öykülerden pek çok biçimde yararlanılırken, yeni öyküler yaratma, var olan öyküden yararlanma, masaldan yola çıkarak yaratıcı düşünceyi geliştirme gibi etkinliklere yer verilmektedir.

Böttcher'e göre (Akt.: Maltepe, t.y.: 62) yaratıcı yazmanın yazma öğretiminde kullanılabilecek çok farklı yöntemleri vardır. Böttcher bu yöntemleri altı grupta toplamıştır:

1. Fikir birliği yöntemi: Bu yöntemde fikirlerin ağ oluşturmaya hizmet eden bir yönerge, bir tema önceden verilir. Böylelikle fikirlerin, resimlerin, hatırlamaların, söylentilerin, renklerin vb. bireysel olarak şekillendirilmesinde öğrencilere yardımcı olunur. Öğrencilerin yazma çekingenliğini yenmede sıkça kullanılan fikir birliği yönteminin; kümeleme (cluster), kavram haritası, beyin fırtınası, otomatik yazma, akrostiş, hayal yolculuğu gibi alt yöntemleri de vardır.

2. Yazma oyunları: Yazma oyunları, yaratıcı yazma yöntemlerinin bir araya getirildiği ve çoğunlukla işbirlikli çalışmayı gerektiren bir aşamadır. Yazma oyunlarının amacı, yazmayı kolaylaştırıp eğlenceli hale getirerek yazmaya başlangıç

konusunda öğrencilere yardım etmektir. Öykü bütünleştirme, sözcük avı, sözcük torbası, sözcük sepeti vb. etkinlikler yazma oyunlarına örnek olarak verilebilir.

3. Kurallara ve yöntemlere göre yazma: Bu yöntemde öğrencilere örnekler verilerek bunları kendilerine göre şekillendirip geliştirme olanağı tanınır. Bu yöntemle yapılandırılmış yazma da denir. Kurallara ve yöntemlere göre yazma; haiku, kartopu şiiri gibi uygulamaları içerir.

4. Edebi yazma ve edebi türlere göre yazma: Burada önceden verilen edebi metinlere ve bu metinlerdeki kurallara göre yazma söz konusudur. Edebi metinler yoluyla bir taraftan ifade olanakları, diğer taraftan da estetik edebi karakterler, metnin şiirsel dili ve farklı bakış açıları sunulur. Öğrenciler bu özellikleri dikkate alarak verilen metinleri tamamlama, indirgeme ve dönüştürme çalışmaları yaparlar.

5. Uyarıcı yazma: Uyarıcı yazma, öğrencileri yazma eylemine çekmek için kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde, yazma iklimi, coğrafya, resimler, müzik, dans, sözcükler, paragraflar vb. yazma uyaranları kullanılarak öğrencilerin yazmaya güdülenmesi sağlanır.

6. Yaratıcı metinleri sürekli yazma: Bu yöntem öğrencileri metin üzerinde çalışarak yukarıdaki yöntemlerin tümünü kullanarak metin yaratmaya ve üretmeye yöneltir. Öğrencilerin bütün yöntemler arasında bağlantı kurabilmesi için motivasyonlarının yüksek olması gerekir.

Yazma çalışmalarında öğrencilere konularına uygun bir başlık seçme, duygu ve düşünceleri tutarlı bir biçimde aktarma, paragraflar arasında içerik ve biçimsel olarak bağlantı kurma, ana fikre ulaşma, ana fikri yardımcı fikirlerle destekleme, alıntılar yapma, etkileyici bir sonuç bölümü oluşturma, sözcük tekrarıdan kaçınma, kalıp sözlerden faydalanma gibi dil ve anlatım özellikleri kavratılmalıdır. Bu yolla estetik yönü olan, doğru bir anlatıma sahip yazılı ürünler elde edilebilir (Cemiloğlu, 2001: 7). Yaratıcı yazmanın hazırlık aşamasında bir oyun gibi öğrencileri eğlendiren tür, yöntem ve teknikler uygulandığında yazma becerisini geliştirmede daha etkili olunacağı düşünülmektedir.

2.3. ÜSTÜN/ÖZEL YETENEK

Üstün/özel yetenek kavramının zekânın hâlâ çözülemeyen sırları olması nedeniyle genel bir tanımı bulunmamakla birlikte bu kavram daha çok araştırmacıların bireysel görüşleri niteliğinde karşılığını bulmaktadır. Ataman'a göre (2012: 5) üstün zekâlı çocuklar hem yaratıcılıkta hem de kendini konuya adayan, genel zekâ alanlarının hepsinde minimum iki yaş ileride olan çocuklardır. Üstün yetenekli çocukların tümü ele alındığında ise olması gereken düzeyin 4 yaşa kadar çıktığı görülebilir. Resim, müzik, matematik ve sözel alanların bir iki tanesinde akranlarından iki üç yaş ileride gelişen çocuklar ama bazıları akranlarıyla aynı alanda gelişen bazılarında da destek gerektiren çocuklardır.

Üstün zekâ insanların zihinlerinde gizemli bir kavram olarak yer işgal eder. Çünkü zekâ mistik inanışlarda olduğu gibi elle tutulup gözle görülmeyen ama var olduğuna inanılan cisimsiz düşünsel bir güçtür. Üstün zekâlı birey olağandışıdır. Olağandışılık; genel olmayan, alışılmışın dışında olan yani çoğunluğa benzemeyen bir özelliktir. Ancak üstün zekâlı kişiler zihinsel farklılıkları nedeniyle her zaman toplum içinde sivrilmeyebilirler hatta sıra dışılıklarını hiç kimse fark etmeyebilir. Ne zamanki zihinsel olağandışılık bireyin sosyal ve duygusal özelliklerini de etkilemeye başlar o zaman söz konusu kişi toplumun genelinden birçok yönüyle farklı bir kişilik kazanma sürecine girer. Maalesef bu durum çoğu zaman toplum üyeleri tarafından sindirilmeyebilir de. İşte bu süreç üstün zekâlı kişileri toplum içinde fark edilebilir anormaller sınıfına koyar (Sak, 2010: 3).

Üstün zekâ üstün yeteneğin hammaddesidir. Bu ilişki göz önüne alınırsa, bir kişinin üstün zekâlı olmadan üstün yetenekli olamayacağı sonucuna varılır. Ancak her üstün zekâlı kişi bu potansiyelini üstün yeteneğe dönüştüremeyebilir. Çünkü üstün yetenek, üstün zekânın yaşamla gelişmesi ve bir alanda olgunlaşması ile oluşur. Üstün zekâsını bir alanda olgunlaştıramayan kişiler yalnızca üstün zekâlı olarak kalırlar. Kısacası üstün yetenek, üstün zekâyâ göre daha az kapsamlı olan, yaşamla gelişen, olgunlaşan ve günlük yaşamdaki performans alanlarında veya mesleklerde gözlemlenen kapasitelerdir. Oysa üstün zekâ daha kapsamlı olup her alandaki performansa az ya da çok etkide bulunur (Sak, 2010: 26).

Günümüzde birçok ülkede zeki ve yetenekli çocuklar için ‘üstün’ kelimesinin kullanılmasından kaçınılıyor. Çünkü bu hem çocuk hem de ailesi için sorunlara sebep oluyor. Çocuk kendisini imtiyazlı muameleye layık görüyor (Çelen, 2013: 248).

Üstün yetenek/zekânın alan araştırmacıları tarafından geliştirilen farklı tanımları mevcuttur. Erkmen’e göre zekâ topyekûn insan organizmasının o anda önündeki sorunu çözmek için kişinin kendi bedenine, duygularına, düşüncelerine ve çevresine ilişkin farkındalığı ortaya çıkarabilmesidir (Sandıkcı, 2011: 112).

Üstün zekâ kavramı psikolojik olduğu kadar sosyolojik bir kavramdır. Gerçekte ise üstün zekâ bireysel farklılık için kullanılan toplumsal bir etikettir. Bu nedenle üstün zekâ tanımı bireylerarası, disiplinlerarası ve toplumlararası farklılıklar göstermektedir. Öte yandan bazı üstün zekâ tanımlarının çok dar kapsamlı bazılarının ise çok boyutlu oldukları görülmektedir. Dar kapsamlı tanımlar zekâyı nicel olarak ele almaktadır. Yani zekâyı yalnızca rakamlarla ifade ederler. Çok boyutlu tanımlar ise zekâyı daha çok nitel olarak değerlendirmektedirler (Sak, 2010: 9).

Arioğlu “Çok Bilmişler” adlı kitabın önsözünde üstün yetenekli tanımına farklı bir bakış açısı getirerek dilimize “gifted child” kavramından çevrilen “üstün yetenek” kelimesinin karşılığını “bahşedilmiş çocuk” olarak nitelendirmeyi önermektedir (Schultz, Delisle, 2011).

Eriş (2013: 15) üstün yetenek kavramının çocuklara zararlarının olabileceğini ileri sürerek “üstün yetenek potansiyeli olan çocuklar” kavramının daha uygun olduğunu belirtmektedir. Eğitim süreci devam eden çocuklarda olmuş, olgun bir yetenekten değil, ancak olgunlaşma yolunda ilerleyen bir üstün yetenek potansiyelinden söz etmek gerektiğini ifade etmektedir.

2.3.1. Üstün Yeteneklilerin Özellikleri

Ülkemizde özel eğitim denince daha çok öğrenme güçlüğü çeken ya da öz bakım yeterlilikleri olmayan bireylerin eğitimleri akla gelmektedir. “Gerek meslek gerekse meslek dışından birçok kişi olağanüstü anlıksal yetenekleri bulunan çocukların niçin özel eğitim konusu olması gerektiğine kolaylıkla inanmamaktadır.

(Ataman, 2004:155) Burada anlaşılması gereken nokta üstün bireylerin üstünlüklerine konu olan becerilerini üst düzeylere taşıma bakımından özel eğitime ihtiyaç duyduklarıdır. Son yıllarda “üstün zekâ ve yetenek” kavramının araştırmalarda adını sıkça duyurması ile özel eğitim alanının kapsamı genişlemiştir.

Üstün yetenekliler farklı türden insanlar değil, bazı özelliklerinin dağılımı, sıklığı, zamanlaması ve kompozisyonu açısından farklılık gösteren insanlardır (Akarsu, 2004:127). Akarsu bu tanım ile üstün zekâ özelliği gösteren çocukları diğer bireylerden bağımsız düşünmemiş, bazı özellikleri itibari ile akranlarından farklılaştığını ifade etmiştir. Bu tanım üstün zekâlı bireylerin toplumdan soyutlanarak ele alınma riskini ortadan kaldırmaktadır ki bu konu birçok araştırmaya malzeme olmuştur. 2004 yılında yayımlanan durum tespit ön raporuna göre; üstün zekâlı öğrencilerin özelliklerinin ve bu özelliklerle beraber ortaya çıkacak problemlerin birkaçının verilmesi niçin özel eğitime gerek duyulduğunun göstergesi niteliğindedir. Bu özellikler 2004 Üstün Yetenekli Çocuklar Durum Tespit Ön Raporunda (ustunyeteneklicocuk.org/durum.doc) şu şekilde verilmiştir:

Tablo 1 Üstün Zekâlı/Yetenekli Bireylerin Genel Özellikleri

Özellikler	Birlikte Ortaya Çıkabilecek Problemler
Keskin gözlem gücü, çabuk kavrama, önem duygusu; sıra dışı olanı inceleme arzusu	Olası saflık
Soyut düşünme gücü; kavramlaştırma; sentezleme, tümevarıma dayalı öğrenmeye ve sorun çözmeye ilgi, zekâ etkinliklerinden zevk alma.	Yönlendirmeye ara ara direnç; ayrıntıların reddedilmesi veya gözden kaçırılması
Sebep-etki ilişkilerine ilgi, bağlantıları görme yeteneği, kavramların uygulanmasına yönelik ilgi, doğruluk sevgisi	Mantık dışı olanı kabul etmede güçlük

Bellek gücü	Tekdüzelikten ve tekrarlanan alıştırmalardan hoşlanmama, temel becerilere erken ulaşma ihtiyacı
Sözel yeterlilik; geniş kelime bilgisi; ifadede kolaylık; okumaya ilgi, ileri alanlarda geniş bilgi.	Erken yaşta okuma ihtiyacı; ana-babaların okumasına direnmesi, konuşkanlığa kaçış
Sorgulayıcı tutum, entelektüel meraklılık, araştırmacılık, iç motivasyon.	İlk yıllarda evde ve okulda uyarıcı eksikliği
Hızlı düşünme	Rutin çalışmalardan sıkılma. Öğretmenin çocuğun ilgisiz, olumsuz veya davranış sorununun olduğunu düşünmesi
Eleştirel düşünme gücü; şüphecilik; değerlendirici sına; öz eleştiri ve öz denetim	Başkalarına karşı eleştirel tutum; kendini eleştirmeden kaçırma.
Yaratıcılık ve mucitlik; bir şeyler yapmak için yeni yollardan hoşlanma; yaratıcılığa, beyin fırtınasına ilgi	Bilineni reddetme; kendisi için icat etme gereksinimi
Dikkati yoğunlaştırma gücü; diğer her şeyi dışında bırakan yoğun dikkat; uzun dikkat süresi	Rahatsız edilmeye direnç
Yüksek enerji, uyanıklık, heves; icat öncesinde yoğun gönüllü çaba.	Aktif olamamaktan ve ilerleme sağlanamamasından duyulan hayal kırıklığı

Sak (2010: 52) üstün zekâlı çocukların ebeveynlerinin raporlarına göre bu çocukların bebeklik yıllarında özellikle doğumu takip eden ilk aylarda gösterdikleri karakteristik özelliklerden bazıları şunlardır:

*Uzun dikkat süresi

*Az uyku ihtiyacı

*Aktiflik

*Doğumu takip eden ilk aylarda bakıcılarını tanıma ve onlara gülümseme

*Gürültüye karşı aşırı tepkisel olma ve öfkelenme

*Olağanüstü hafıza (gördüğü şeylerin büyük bir çoğunluğunu hatırlama gibi)

*Hızlı öğrenme (herhangi bir şeyi bir sefer gördükten ya da yaptıktan sonra onu başkalarının yardımı olmadan tekrar yapabilme vb.)

*İlk aylarda dil gelişiminin başlaması

*Kitaplara karşı olağanüstü ilgi duyma

*Merak nedeniyle aşırı soru sorma

*Uyaranlara karşı tepkisel davranma

2.3.1.1. Fiziksel Gelişim Özellikleri

Çağlar (2004: 114)'ın araştırmasına göre üstün/özel yeteneklilerin fiziksel gelişim özellikleri şunlardır:

*Doğumlarında normal çocuklardan daha ağır ve uzun doğarlar.

*Her yaşta akranları ile kıyaslandığında bedeni gelişimlerinde belirli derecede üstünlük gösterirler.

*Her yaşta akranlarından daha iri, kuvvetli ve sıhhatlidirler.

*Akranlarından ve normal çocuklardan daha erken konuşurlar, yürürler. Bu bazen zekânın yüksekliği ile oranlı olarak çok erken olarak gelişir.

*Bedenen bütün organların sağlığı akranlarından çok iyidir. Sağlıklarını çok iyi korurlar. Bozulduğunda derhal tedbir alırlar ve hastalık şikâyetleri çok azdır.

*Beden özürlerine çok az rastlanır. Bu cümleden olmak üzere birçokları gözlük kullanır ve büyük bir kısmı bademcik ameliyatı olmuşlardır. Bu onların sağlığa verdiği önemin bir belirtisi sayılır.

*Omuz ve kalçalarının daha geniş, ciğerlerinin daha kuvvetli olduğu görülmüştür.

Çelen'e (2013: 44) göre de zeki çocukların vücut sağlığı yerinde olmaktadır. Sağlıklı çocukların ise bedenleri sağlıklı olur ve zekâları erken gelişir. Zekâsı yüksek bebeklerin az ağladıkları çok uyudukları görülmüştür. Uyku sırasında beyin gelişimi daha hızlı olmaktadır. Üstün zekâlı çocukların günlük uyku saatlerini yaşıtlarına göre daha erken çağda azalttıkları görülmüştür. Büyüdükçe uykuya daha az vakit geçirip daha çok oyun oynarlar. Uykusuzluk sebebiyle huysuzluk etmezler, uykuya daha az ihtiyaç duyarlar.

2.3.1.2. Dilsel Gelişim Özellikleri

Yaşına göre çok üst düzey sözcük dağarcığı var. Bunların yaşlarının çok üstündeki sözcükleri kullanmaları arkadaşlarıncı ne dediğinin anlaşılmasına neden olabiliyor. Eski terim kullanabiliyorlar çok konuştuğu için de diğer arkadaşlarına konuşma fırsatı tanımıyorlar. Bunun sonucu olarak diğer çocuklar üstün zekâlı çocuğu kendi kendini beğenmiş olarak adlandırıyorlar. Dışlanıyorlar ve yalnızlığa itiyorlar. Bu da onlarda uyum sorunu olarak diğer bir problem alanı ile karşımıza çıkartıyor (Ataman, 2012: 12).

Dil sanatlarında üstün yetenekliliğin bazı göstergeleri şunlardır:

*Konuşmanın erken başlaması ve gelişmesi

*Yaşıtlarına göre yüksek düzeyde kelime hazinesi

*Zeki sohbetler

*Geniş kapsamlı genel bilgiler

*Güçlü bir hafıza kapasitesi

*Keskin gözlem gücü

*Yüksek duyarlılık. (Uzun, 2004: 32)

Eğer herhangi bir yaş grubundaki çocuk yaştlarından daha çok öğreniyor, karmaşık cümleleri ve ilişkileri algılayabiliyorsa bu onların yüksek zekâsından ileri gelmektedir (Davis, 2014: 63).

2.3.1.3. Bilişsel Gelişim Özellikleri

İlköğretim ve bir dereceye kadar ortaöğretim programları, orta seviyede yetenekleri bulunan öğrencilerin gereksinmelerine göre düzenlenmiştir. Bu durum, üstün yeteneklilerin potansiyellerinin tümünü kullanmadan başarılı olmalarını sağlamaktadır. Bunun sonucu olarak, üstün yetenekli öğrencilerin edindikleri bilgi düzeyi bilişsel düzeylerinin çok gerisine düşmekte ve bu öğrenciler programa ilgisiz kalmaktadır (Levent, 2012: 35).

Çelen'e göre (2013: 44-47) zekiler 'önce düşün sonra yap' kuralını benimserler. Çevrelerine daha erken çağda daha belirgin bir şekilde ilgi duyar ve olumlu tepki verirler. Duyu organlarını daha erken dönemde etkin kullanabilirler. Gözlem kabiliyeti erken gelişir. Etraflarını akıllıca bakışlarla inceleyen bebeklerin üstün zekâlı olduğu daha sonra anlaşılmaktadır. Zeki çocuklar, yaştlarına oranla daha teorik konularda sorular sorarlar. Mesela yaştları, yalnız spor haberlerine ilgi gösterdiği halde onlar dünya olaylarını anlamaya çalışırlar. Bilim siyaset gibi konular üzerinde tartışmalara rastladıklarında ilgilerini çeker.

Yaratıcı düşünüyorlar. Öğretmenimin anlattığı biçimde değil kendine has bir biçimde problemleri çözüyor. (Ataman, 2012: 12)

Uzun (2004: 30) üstün/özel yeteneklilerin bilişsel özelliklerini şöyle sıralamaktadır:

- *Dikkatli ve uyanıktır.
- *Yaşına göre ileri düzeyde sözel yeteneğe sahiptir.
- *Okumaya ve kitaplara karşı ilgisi erken gelişir.
- *Hızlı öğrenir.
- *Meraklıdır.

*Kendinden daha büyük çocuklarla birlikte olmaktan hoşlanır.

*İlgilerinin peşinden koşar; bir şeyler biriktirir.

*Uzun dikkat süresine sahiptir.

*Yüksek standartlara sahiptir.

*Yaşıtına göre yüksek bir mizah duygusuna sahiptir.

*Yeni ve zor deneyimleri tercih eder.

*Elde ettiği bilgileri uzun süre aklında tutabilir.

*Yaşıtlarına göre, ana fikirleri kıyaslama, problem çözme ve planlama becerisi gibi konularda yetenekli olduğu gözlenir.

Kendi kendilerine öğrenirler. Dünyayı sıradan kavramlar olarak değil biçimler formunda ve görsel yüzeyler olarak algılayabilirler. (Davis, 2014: 64)

Her yaşta emsallerinden çok daha fazla kitap okumaktadırlar. Özellikle serüven, gezi, fen konularında yazılmış hikâyelerle ansiklopedi, sözlük, atlas, takvim gibi yayınlara karşı güçlü bir ilgi duymaktadırlar. (Enç, 2005: 172)

2.3.1.4. Sosyal Gelişim Özellikleri

Zekâ sürekli yenilikle beslenir. Zeki çocuklar da yeni haber, bilgi, fikir, sanat ürününe meraklıdır. Yeni yerlere seyahat, yeni kişilerle tanışma gibi durumları olumlu karşılar (Çelen, 2013: 45).

Çocuğa üstün yetenekli tanısı konulduysa daha çok o çocukların evde patron oldukları gözlüyoruz. Çocuk şahi aile tiplerinde bu ailelerde daha yaygın olduğunu gözlemliyoruz. Çocuk kararları veriyor, her şeyi yapılmasının nasıl olacağına karar veriyor. Çocuk evi yöneten kişi oluyor nerdeyse doğru olduğunu düşündükleri her şeyi savunurlar. Devamlı bir avukatla yaşamak durumundasınız. Risk almaktan çekinmezler güçlü mizah duyguları vardır. Espriyi hemen kavrar, kendisi de espri yapar yaptıkları espriye gülmezseniz bir daha size espri yapmazlar (Ataman, 2012: 5-11).

Diğer akranlarından fazla bilgiye sahip olmak, çok soru sormak, bildiklerini sözle anlatma isteği, bazen öğretmen ve arkadaşlarıyla olan ilişkilerini olumsuz yönde etkileyebilir (Levent, 2012b: 35).

2.3.1.5. Kişilik Gelişim Özellikleri

Çoğu zaman zeki çocuklar kendileri için yüksek beklentilere sahiptirler. Onlar devamlı olarak iyi olma ihtiyacında olduklarına inanırlar. Bu gerçekçi olmayan yüksek beklenti bazı işleri olduklarından daha da zor hale getirir. Devamlı mükemmeliyetin peşinde koşma yüzünden okulda korkar hale gelebilirler. Yeterince iyi olmadığı korkusu ile ödevlerini teslim etmemeye kadar karar verebilirler (Fonseca,2014: 21).

Zeki çocuklar, ahlak ve adalet duygusuna da yatkındırlar. Kötü bir çevreden etkilenerek bozulmadıkları takdirde genellikle sorumlu ve duyarlıdırlar. Mantıklı kuralların amacını kavrayabilen kişilerdir. Mantıksız sınırlamaları sorgulayabilecek özgür vicdanlı bir tutum geliştirebilirler (Çelen, 2013: 46).

Üstün yetenekli öğrenciler genelde konuşmayı sevdikleri için gerek ders dışında küme tartışmalarında, gerekse ders sırasında öğretmenin sınıf yönetimini zorlaştırabilir (Levent, 2012b: 36).

Üstün zekâlı çocuklarda, ilk yaşlardan başlayarak ahlâkî duyarlılığın belirtileri görülür. Bu çocuklar başkalarını dikkate alma eğilimindedirler; acıları hafifletme, güçlükleri giderme isteği taşırlar. Ayrıca adalet ve doğruluk gibi soyut düşünceler hakkında gelişmiş düşünme kabiliyeti sergilerler. Yüksek ahlâkî duyarlılıklarının bir sonucu olarak üstün zekâlı çocuklar başkalarına karşı empatik tavır, hoşgörü, başkalarına ve kendine karşı sorumluluk, dürüst bir tutum (herkese aynı standartlarla davranma); yardımlaşma; yaralıları, hor ve hakir görülenleri, sakatları, çaresizleri, hastaları ve kendi yalnızlıklarıyla perişan olmuşları düşünme; doğruluk, gerçeklik gibi yüksek ahlaki değerlere sahiptirler (Hökelekli ve Gündüz, 2004; Silverman, 1994: Aktaran: Kurnaz, 2012: 50).

Üstün öğrencilerin genel bir özelliği de yüksek motivasyon ve ısrarcılıktır. Ailelerinden, öğretmenlerinden ve arkadaşlarından yıllarca övgü aldıktan sonra üstün

öğrencilerin çoğu kendilerine güvenen, düşünmeye ve bağımsız çalışmaya istekli bireylere dönüşmektedir. Üstün çocuklar içsel kontrol bakımından da üstündür. Hataları ve başarısızlıkları yapıcı bir şekilde kullanırlar. Başarısızlıklarının beceri eksikliğinden çok geçersiz çaba olarak görürler. Bu da bir sonraki seferde daha iyi motive olmalarını sağlar (Davis, 2014: 66).

2.3.1.6. Duygusal Gelişim Özellikleri

Levent'in (2012a: 30) pek çok araştırmacıdan aktardığı bilgilere göre üstün yetenekli bireylerin duyguları ve hisleri güçlüdür. Duygusal açıdan hassastırlar. Sosyal içerikli konulara çok ilgilidirler. Yaşının üstünde bir olgunluk gösterirler. Adalet duyguları gelişmiştir. Güçlü moral (etik) değerlere sahiptirler.

Üstün veya özel yetenekli çocuk, çevresi tarafından tanınmaya ve anlaşılmaya ihtiyaç duyar. Çevresindeki insanların üstün veya özel yetenekliliğe gösterdiği tepkiler ve kendisi ile ilgili hissettikleri, onu duygusal olarak yıpratır (Uzun, 2004: 40).

Muhteşem bir heyecan duyma sendromu üstün öğrencilerin bazılarında var olan eşsiz bir özelliktir. Aşırı heyecanlanma dürtüsü hayallerle birleştiğinde ortaya yaratıcılık çıkmaktadır. Heyecanlı ve duyarlı üstün öğrenciler hayal güçlerinin coşmasına izin verir (Davis, 2014: 69).

Üstün yetenekli çocukların pek çoğu geleceğe endişeyle bakıyor. Sahip oldukları potansiyeli gerçekleştiremeyeceklerinden, topluma yapacakları katkının kendilerini memnun edemeyeceğinden ya da mutlu birer yetişkin olamayacaklarından korkuyorlar, ancak tanıdığımız üstün yetenekli çocukların çoğu geleceğe umutla bakıyor. Zorlayıcı ve karşılığını alabilecekleri hedeflerin peşinde becerilerini kullanacakları günleri iple çekiyorlar (Schultz, Delisle, 2011: 100).

Eriş'e göre (2013: 188) küresel ısınmanın insanlığa vereceği zararı analiz eden ve olaylar arasında olağanüstü bağlantılar kurabilen bir çocuk, bir dakika sonra oyuncuğı elinden alındığı için hüngür hüngür ağlayabilir. Dolayısıyla bu çocuklara yaklaşırken "üstün yetenekli" düşüncesi bir kenara konulmalı, çocuk oldukları gerçeği hatırlanarak yaklaşılmalıdır.

2.4. ÜSTÜN YETENEK VE YARATICI YAZMA İLİŞKİSİ

Ülkemizde üstün zekâlılarla ilgili yapılan araştırmaların bir kısmı onlar için özel bir eğitime gerek olmadığı yönündedir. Oysaki ülke için önemli bir fikir potansiyeli olan bu öğrenci kitlesine “Zaten biliyor!” etiketi ile yaklaşmak önemli bir yatırım kaynağını görmezden gelmek demektir. Bu fikir işçilerinden yüksek düzeyde yararlanmak, kendilerini gerçekleştirme sürecinde onlara yol gösterici olmak ülke adına herkesin görevi olmalıdır. Bu bireyleri farklı yazma etkinlikleri ile buluşturmanın fikir üretme dönemlerinde çeşitli alanlarda başarılarının anahtarı olacağı düşünülmektedir.

Güneş’e (2009: 2) göre zekânın doğuştan yüksek olması, dil ve zihinsel becerilerin yüksek olacağı anlamına gelmemektedir. Öğrencinin zekâ düzeyi yüksek bile olsa, dil ve zihinsel becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Çünkü öğrenme sürecinde dilin özel bir önemi vardır.

Bugün birçok ülkede, okulda ve üniversitede yaratıcı yazma dersleri veriliyor. Burada amaç yazar yetiştirme değil, insanın kendi içindeki yaratıcı gizilgücü bulmasını sağlamak. Yazmanın temel koşulu dile egemen olmak, dili enine boyuna yoğurma, dilin sınırlarını zorlayarak olanaklarını bulgulamaya çalışmak. ‘Ben iyi düşünüyorum, ama düşüncelerimi, düşlerimi kâğıda dökmeye gelince başaramıyorum’ düşüncesi gerçekte bir aldatmaca. Çünkü dil ve düşünce birbirinden ayrılmaz bir bütünü oluşturuyor. İyi düşünen bir kimse düşündüğünü dile getirmenin yolunu bulacaktır (İpşiroğlu, 2007: 23). Üstün yetenekli öğrencilerin düşünme becerilerinin güçlü olduğu bilindiğine göre buna paralel olarak da yazma becerilerinin de iyi olması gerekliliği sonucuna ulaşılabilir.

2004 yılında yayımlanan “Üstün Yetenekli Çocuklar Durum Tespit Ön Raporu”nda (ustunyeteneklicocuk.org/durum.doc) acilen gerçekleştirilmesi önerilen maddeler arasında “uygulanabilir farklılaştırılmış eğitim modellerinin geliştirilmesi ve her birinin bilimsel araştırmalarla değerlendirilmesi” şeklinde bir tespit yer almaktadır. Farklılaştırılmış eğitim modeli için yurt içi ve dışı kaynakların taranarak geniş bir yaratıcı yazma eğitim modelinin oluşturulması öğretmenlerin bu bireylerin yazma becerisi kazanmasında kaynak sıkıntısı çekmemesi adına önemlidir.

Sak (2010: 159-188) üstün zekâlılara yönelik müfredat modellerini incelediğinde müfredatın üç ana boyutu olan içerik, süreç ve ürün üzerine odaklandıklarını tespit etmiştir. Üstün zekâlı öğrencilere yönelik eğitim programlarında en fazla süreç farklılaştırılmasına önem verilmektedir. Ancak ürün ortaya koymak süreç boyutundan bağımsız olarak düşünülemez. Ürün; görsel, sözel ve yazılı iletişim biçimlerini kapsamalıdır. Örneğin yazılı ürünler öykü, rapor, şiir, makale ve öneri gibi ürünleri kapsayabilirler. Üstün zekâlı öğrencilerin eğitimlerinde öğrenci ürünlerinin mümkün olduğu kadar profesyonel ürünlere benzemeleri amaçlanmalıdır. Bu nedenle ürünler gerçek yaşam problemlerini çözmeye yönelik olarak geliştirilmeli, bir kitleyi etkileme amacı içermeli, taklit yerine sentez olmalı, objektif ölçütler kullanılarak değerlendirilmeli ve biçimsel olarak alıcı kitlenin özellikleri göz önünde bulundurularak tasarlanmalıdır.

Normal çocuklar kavramları anlamak için sık sık tekrara ihtiyaç duyarlar. Normalin altındaki çocuklar, kavramı anlamak için daha fazla tekrara ihtiyaç duyarlar. IQ puanı yükseldikçe tekrarlama sayısı düşer. Üstün yetenekli çocukların zamanının çoğu, öğrendiği kavramların gereksiz tekrarları ile boşa geçmektedir (Aktaran: Okur; Özsoy, 2013). Zaman israfının önüne geçmek ve öğrencilerin sıkılarak öğrenme ortamından uzaklaşmalarını önlemek adına üstün zekâlı öğrencilere uygulanacak yaratıcı yazma etkinlikleri bilgilerin tekrarı olmamalıdır. Zenginleştirilmiş ve farklılaştırılmış yaratıcı yazma etkinlikleri planlanmalıdır. Bu etkinliklerle üstün zekâlı öğrencilerin, önceki bilgileri ile yeni öğrendiklerini yapılandırmaları ve bu bilgileri de günlük hayatında uygulayabilmeleri sağlanmalıdır. Saygın'a (2000: 63) göre eğitim dünyasının öğrencilere vereceği temel nitelik, almaları gereken bilgilerle birlikte bu bilgileri kullanma yeteneği olmalıdır. Şayet kişiler ellerindeki bilgiyi verimli şekilde kullanmayı öğrenemezlerse sebep-sonuç ilişkisi kuramayacak ve elde edecekleri bilgiler de onların pek işlerine yaramayacaktır.

Gerçekte bu çocukların sağlayabildikleri başarı düzeyini, anlık yaşlarından beklenmesi gerekene göre hesaplayacak olursak erişmiş olmaları gereken düzeyin iki yıl gerisinde oldukları belirtilmektedir. Başka bir deyişle bu çocukların çoğunluğu öğrenme gizilgüçlerinin ancak bir kısmını kullanarak kendi yaşdaşlarına göre dikkati çekecek bir üstünlük sağlayabilmektedir (Enç, 2005: 159).

Bireysel farklılıkları dikkate almayan eğitim politikalarının uygulanıyor olması bu sorunun temel nedenlerindendir. Bahsedilen gizil güçten faydalanabilmek için gerek okul ortamında gerekse okul ortamının dışında çeşitli çalışmalarla üstün ve özel çocuklara programların bireyselleştirilmesi gerekmektedir. Üstün zekâlı ve yetenekli öğrenciler için zengin ve farklı yaratıcı yazma etkinlikleri tasarlamak da yapılması gereken önemli çalışmalardandır.

Ülkemizde üstün yeteneklilerin eğitimi daha çok Bilim ve Sanat Merkezlerinde ya da örgün eğitim kurumları bünyesinde açılan “destek oda”larında gerçekleştirilmektedir. Levent’e göre (2014: 54) günümüzde başta işleyiş mekanizması, fiziksel mekân yetersizliği, öğretmen seçimi, aile eğitimi gibi konular başta olmak üzere pek çok problemle karşı karşıya olmasına rağmen BİLSEM’ler üstün yetenekliler alanındaki boşluğu doldurmak adına önemli bir projedir. Ülkemizin gelişmesinde ve ekonomik olarak kalkınmasında bu bireylerin önemli bir yere sahip olduğu düşünüldüğünde BİLSEM’lere devam eden üstün yetenekli öğrencilerin ileride özellikle bilimsel ve teknolojik gelişmelerle etkili roller üstleneceği dikkate alınmalıdır.

Bu bilimsel ve teknolojik alandaki rollerini kuşaklararası aktarabilmek adına bu eğitim ortamlarında, üstün zekâlı öğrencilere farklı yaratıcı yazma etkinlikleri uygulanmalıdır. Ancak bu uygulamalar keyfiyetten uzak, bir programa bağlı olmalıdır. Uygulanacak etkinlikler üstün yetenekliler alanında uzman, anadilin zenginlik ve inceliklerini öğrencilere aktarabilecek, yaratıcı yazma etkinliklerine hâkim kişilerce yürütülmelidir. Üstün zekâlı ve yetenekli çocuklarımızın geleceğin aydınları olma ihtimalinin yüksek olduğunu varsaydığımızda onlara etkin bir yazma becerisi kazandırmanın gereklilikten öte bir zorunluluk olduğu düşünülmektedir. Yaratıcı yazma çalışmalarından önce uygulanacak yazma öncesi etkinliklerle zihinleri açılan küçük mucitlerin fikirlerinin özgür kalmasına ve bu fikirlerin araştırmalarla desteklenmesine fırsat verilmelidir. Davis’e göre (2014: 189) yaratıcı yazılar ortaya koyabilen öğrenciler eserlerinin basılması vaadiyle kısa hikâye ya da şiir yazmaya teşvik edilebilir. Öğretmen öğrencileri ile birlikte çalışıp eserlerini yayımlayan dergileri ve gazeteleri araştırabilir. Tiyatro meraklıları ise tiyatro eserlerinin

(oyunlarının) nasıl yazıldığını öğrenebilir ve daha sonra kendi yazdıkları oyunları yönetebilir ve bu oyunlarda oynayabilirler.

Genellikle bu çocukların “astronomi, fen bilimleri” gibi konularda o alanlardaki yayınlara karşı özel ilgi gösterdikleri belirtilmektedir. Sinema ve televizyon, radyo programları gibi konularda da okuma ilgisine paralel bir gelişme görülmektedir (Enç, 2005: 155). Bu alanlarda araştırma yapmaya teşvik etmek amacıyla çeşitli seçici sinema ve televizyon programları izlettirilip tartışma ortamı oluşturulabilir. Uzay ve astronomi konusunda belgeseller izlettirilip belgesel içeriklerinden özel bir alt konu belirlenebilir. Konu ile ilgili araştırmalar için öğrenciler cesaretlendirilebilir. Bunun gibi yazma öncesi etkinlikler sonunda yaratıcı yazma çalışmalarının yapılması yazmaya karşı olumsuz tutumu ortadan kaldırırken üstün yetenekli bireylerin ilgi alanlarında yazması sağlanarak motiveleri artırılabilir.

Karaduman’a göre (2009: 198) üstün yetenekli olup başarı düşüklüğü gösteren öğrenciler tek başına çalışırken verimli olmamakta ancak birebir ilgi gösterildiğinde başarılı olmaktadır. Görevlere başlamakta ve tanımlamakta sorun yaşarlar. Aile ve öğretmenler talimat verince dikkatleri uyarılır. Konular ilgilerini çekici olmadığı zaman dikkatleri dağınık.

Yazmak, hayatın karmaşasını çözmeye yardımcı oluyor. Baş etmekte zorlandığımız veya bize acı veren durum veya olayları öyküleştirerek, bir kurgunun içine yerleştirerek onlara daha mesafeli bakabilir hale geliyoruz. Onlarla bir anlamda barışabiliyor, yazarak kendimizi rahatlatabiliyoruz (Koçak, 2013: 56). Yazma becerileri bireyin zihninde yapılandığı bilgileri inceleme, gözden geçirme, sorgulama, ilişkilendirme, kontrol etme vb. işlemlerle yeniden düzenlemesini sağlamaktadır. Bu işlemler bireyin zihin yapısını da düzenlenmesini getirmektedir (Güneş, 2009: 11). Üstün zekâlı ve yetenekli bireyler de zihinlerindeki karmaşıklıklar nedeniyle zaman zaman bilgilerini organize edememekte, gereksiz ayrıntılarla uğraşarak asıl öğrenmeleri gerekenleri kaçırabilmektedir. Bu öğrencilerde yazma becerilerinin gelişimine katkı sağlanması zihinlerindeki karışıklığı organize edebilmek adına önemlidir. Farklı fikirler sistemleştirilmediğinde istedik sonuçlara ulaşılması zorlaşacaktır.

Üstün ve özel yeteneklilerin dilsel özellikleri arasında zengin kelime hazinesinin olduğu çalışmada daha önce belirtilmişti. Tansel'e (1978: 36) göre ise kelime hazinemiz ne kadar zengin olursa olsun, sözler yerinde sarf edilmedikçe fayda sağlamaz. Bu sebeple öğrencinin iyi bir kelime hazinesine sahip olmasının yanında, bu kelimeleri doğru ve uygun şekilde kullanma beceri ve alışkanlığını kazanması gerekmektedir. Bu alışkanlığın kazanılması da ancak yazma yoluyla olacaktır. Öğrenci yazacak, öğretmen de bu yazıları kontrol edecek ve böylelikle öğrencide, kelimeyi en doğru yerde ve en uygun şekilde kullanma ve etkili yazma becerisi gelişecektir.

Bazı çocuklar iki yaşından önce bile üst düzey dil gelişim belirtileri sergileyebilir. Okul yılları boyunca çok okumak, iyi yazmak ve edebiyat eserleri arasındaki nüansları fark etmek gibi dil sanatlarında çok başarılıdırlar. Yetenek gelişimlerine uygun eğitim ve destek alan öğrenciler kaliteli yazılar yazar, tiyatro, tartışma ve diğer forumlarda harika konuşmalar yapar ve hayat kalitelerini artırmak için şiir ve edebiyatı kullanır (Robinson, Shore, Enersen, 2014: 145).

İnsanın doğa üzerindeki gözlemlerini, deneylerini yazarak saptamasıyla başlayan bilimsel bulgu birikimi, insanlığa uygarlık alanında ilerleme yolunu açmıştır. Yazı, bilgi ve bulguların, özellikle zaman engelini aşıp süreklilik kazanmasını sağlamış; böylece bilim yolunda elde edilenler kuşaktan kuşağa aktarılacak bir araştırma geleneği oluşturabilmiştir. Eğer kuşaklararası düşünsel iletişime dayanan bu gelenek kurulmasaydı uygarlıkta bugünkü aşamaya ulaşamazdı (Özben, 2004: 221). Öyleyse yazma becerisi kazandırmanın sadece edebi zevk sahibi olmak, yazar yetiştirmek gibi kazanımlarının olmadığı anlaşılmaktadır. Aynı zamanda bilim, dil, sanat ve akademik alanlarda yürütülecek çalışmaların da yazılı olarak aktarılması gereği düşünüldüğünde üstün/özel yeteneklilerle yapılacak yaratıcı yazma çalışmaları daha da önem kazanmaktadır.

2.5. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Çalışmanın bu bölümünde araştırmayla ilgisi bulunan yurt içi yüksek lisans ve doktora çalışmalarının kısa içeriğine yer verilmiştir. Araştırmalarda tarih sıralaması dikkate alınmıştır. İlgili araştırmalar; **Yaratıcı Yazma Konulu Araştırmalar, Üstün**

Yeteneklilerde Yazma/Yaratıcı Yazma Konulu Araştırmalar olmak üzere iki başlıkta incelenmiştir:

2.5.1. Yaratıcı Yazma Konulu Araştırmalar

Serin (2005) “Yaratıcı Dramayla Kurgulanmış Yaratıcı Yazma Çalışmalarına İlişkin Bir Model Önerisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, yaratıcı yazmanın öğrencinin duygu, düşünce ve tasarılarını sınırsız biçimde ifade etmesini sağlayan çalışmaları ve yaratıcı dramının grup çalışmalarıyla oluşturduğu etkileşimli ortamın dört temel dil becerisinin kazandırılmasında uygun olduğunu tespit etmiştir. Bu nedenle çalışmasında, özellikle ana dili öğretiminde önemli yeri olan yazılı anlatım çalışmalarında uygulanmak üzere, yaratıcı drama ve yaratıcı yazmayla kurgulanmış eğitim durumları oluşturmuştur.

Maltepe (2006) “Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Türkçe Derslerindeki Yazma Süreçlerinin Ve Ürünlerinin Değerlendirilmesi” adlı doktora tezi çalışmasında Türkçe derslerindeki yazma uygulamalarını ve öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarını (kompozisyonları) yaratıcı yazma yaklaşımının özellikleri açısından değerlendirmeyi amaçlamıştır. Nicel ve nitel araştırma stratejilerinin sayıltıları temel alınarak oluşturulan araştırmanın yöntemi, karma (mixed form) bir yapı sergilemektedir. Araştırmada nicel sonuçlar olarak; Türkçe derslerindeki uygulamaların öğrencileri yaratıcı yazma yöneltebilecek yazmaya hazırlık süreçlerini ve yazılanları değerlendirme ve sunma süreçlerini yeterince içermediği; yazma süreci oluşumlarının daha etkili işlediği ortaya çıkmıştır. Araştırmanın nitel sonuçları olarak da; öğrencilerin, yazılarında düşünsel yaratıcılık açısından genellikle değişime kapalı ve aktarmacı bir düşünce yapısı sergiledikleri; özdeşim kurma ve farklılık açısından yeterli düzeyde olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Dilsel yaratıcılık açısından ise genellikle öğrencilerin, yazılarında genel bir anlatım dili, tanım cümleleri, ders verici (öğütleyici) deyişler kullanarak anlatımda kalıplara bağlı kaldıkları ortaya çıkmıştır.

Öztürk (2007) “İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi” adlı doktora tezi çalışmasında yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin metin yazma becerilerinin geliştirilmesinde ve yazmaya

karşı düşüncelerinde etkili olup olmadığı incelemiştir. Bu araştırmada deney grubuyla, haftada iki ders saati olmak üzere on dört hafta boyunca yaratıcı yazma uygulaması yapılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin yaratıcı yazma başarıları arasında yapılan tek yönlü ANOVA testi sonucuna göre deney grubunun lehine anlamlı derecede fark olduğu ortaya çıkmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin yazmaya karşı olan düşüncelerinde kontrol grubuna göre olumlu yönde bir gelişme olduğu belirlenmiştir.

Kapar Kuvanç (2008) “Yaratıcı Yazma Tekniklerinin Öğrencilerin Türkçe Dersine İlişkin Tutumlarına ve Türkçe Dersindeki Başarılarına Etkisi” adlı çalışmasını yaratıcı yazma tekniklerinin öğrencilerin Türkçe dersine ilişkin tutum ve akademik başarıları üzerindeki etkililiğini belirlemek amacıyla gerçekleştirmiştir. Araştırma, deneme modellerinden kontrollü ön test- son test modele göre gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda deney grubu öğrencilerinin Türkçe Dersi Tutum Ölçeği (TDTÖ)’nden aldıkları son test puanlar ile geleneksel yazma öğretiminin yapıldığı kontrol grubu öğrencilerinin son test puanlarının ortalamalar arasında anlamlı düzeyde farklılık saptanmıştır. Deney grubunda uygulanan yaratıcı yazma çalışmalarının, öğrencilerin Türkçe dersine ilişkin başarılarını kabul edilebilir düzeyde etkilemediğini göstermektedir.

Beydemir (2010) “İlköğretim 5. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazmaya Yönelik Tutumlara, Yaratıcı Yazma ve Yazma Erişisine Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında ilköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara, yaratıcı yazma ve yazma erişisine etkisini tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmada sonuçlarına göre yaratıcı yazma yaklaşımına dayalı yapılan çalışmalar öğrencilerin yazmaya yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilemiştir. Öğrencilerin yazma erişilerinde, Türkçe ders programında bulunan çalışmaları yapan öğrencilere göre artış olmuş, deney grubunun yaratıcı yazma erişileri, kontrol grubunun yazma erişilerine göre artmıştır.

Duran (2010) “Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazılı Anlatım Becerisinin Gelişimine Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında yaratıcı yazma tekniklerinin ilköğretim I. kademe öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerinin gelişime etkisini kavramsal olarak incelemiştir. Araştırmanın örneklemini, yazma öğretiminde

kullanılan klasik tekniklere uygun hazırlanan etkinlik örnekleri ve yaratıcı yazma etkinlik örnekleri oluşturmaktadır. Örnekler karşılaştırılarak, klasik tekniklerle yaratıcı yazma teknikleri arasındaki farklar tespit edilmiş ve sonuçlar çıkarılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre; ilköğretim I. kademe öğrencilerinin yaratıcı yazma tekniklerine uygun hazırlanan etkinlikle yazma becerilerinin gelişiminin olumlu etkilendiği tespit edilmiştir.

Kırbaş (2010) “Yeni Türkçe Ders Programına Göre İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yazım Noktalama ve Planlama Açısından Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında İlköğretim yedinci sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma çalışmalarında yaptıkları yazım, noktalama kurallarının uygulanması ve plânlama hatalarını tespit etmeye çalışmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin yaratıcı yazma çalışmaları, öğrenim gördükleri okul, cinsiyet, babanın eğitim durumu, annenin eğitim durumu, kitap okuma alışkanlığı, kitap okuma türü gibi değişkenlere göre farklılık gösterdiği tespit etmiştir.

Tonyalı (2010) “Yaratıcı Yazma Uygulamalarının İlköğretim Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerilerine Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin metin yazma becerilerinin geliştirilmesinde ve yaratıcılık seviyelerinin artmasında etkili olup olmadığı incelemiştir. Araştırmada ön test-son test kontrol gruplu deneysel model kullanılmıştır. Araştırmada veri elde etmek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen Yaratıcı Yazma Değerlendirme Ölçeği ve Torrance Yaratıcı Düşünce Testi uygulanmıştır. Bu çalışmanın sonucunda deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin yaratıcı yazma becerileri arasında yapılan ilişkisiz ölçümler t-testi sonucuna göre iki grubun da yaratıcı yazma becerilerinde artış gözlenmiştir. Bu artış deney grubunda daha yüksek oranda olmasına rağmen iki grup arasında anlamlı bir fark belirlenememiştir. Deney grubunun Torrance Yaratıcı Düşünce Testi’nden elde edilen verileri üzerinde ilişkili ölçümler t-testi uygulanmış, ön test ve son test değerleri arasında anlamlı bir farkın olduğu belirlenmiştir.

Ak (2011) “Yaratıcı Yazma Tekniklerinin İlköğretim 5.Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Yazılı Anlatım Becerileri Üzerindeki Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında yaratıcı yazma tekniklerinin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisi incelenerek, yazılı anlatıma

yönelik tutumlar belirlenmiştir. Araştırmada öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Yaratıcı yazma etkinlikleriyle yazma çalışmalarını yürüten deney grubu öğrencilerinin yazılı anlatıma yönelik tutum ölçeği son testiyle, mevcut Türkçe programındaki yazma çalışmaları ile öğrenimine devam eden kontrol grubunun yazılı anlatıma yönelik tutum ölçeği son testi arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Akdal (2011) “Metinler Arası Okuma Yaklaşımının İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerine Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında ilköğretim 5. sınıf öğrencilerine Türkçe dersinde metinler arası okuma yaklaşımı uygulamış ve yaratıcı yazma becerilerinin gelişmesinde metinler arası okuma yaklaşımının etkili olup olmadığı tespit etmeye çalışmıştır. Araştırmada öğrencilerin yaratıcı yazma eserleri sekiz alt boyutta ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, metinler arası okuma yaklaşımının uygulandığı deney grubu öğrencilerinin, “yaratıcı yazma becerilerinin” kontrol grubu öğrencilerine göre sekiz alt boyutta da daha fazla gelişme gösterdiği saptanmıştır.

Demir (2011) “İlköğretim Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerileri İle Yazma Özyeterlik Algısı ve Başarı Amaç Yönelimi Türleri İlişkisinin Değerlendirilmesi” adlı doktora tezi çalışmasında ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ile yazma özyeterlik algıları, öğrenme amaç yönelimleri ve performans amaç yönelimleri arasındaki ilişkiyi; ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin yazma özyeterlik algılarının öğrenme ve performans amaç yönelimleriyle ilişkisini ortaya çıkarmak; bunun yanında öğrencilerin yaratıcı yazma becerileri ve yazma özyeterlik algılarını çeşitli değişkenler açısından incelemeyi amaçlamıştır. İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin yazma özyeterlik algılarıyla performans amaç yönelimleri ve öğrenme amaç yönelimleri arasında olumlu yönde, orta düzeyde ve istatistikî açıdan anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bu durumda öğrencilerin performans ya da öğrenme amaç yönelimine sahip olmaları, onların yazma özyeterliklerini aynı düzeyde artırmaktadır.

Türkel (2011) “Yaratıcı Dramanın Yaratıcı Yazma Başarısına ve Yazmaya Karşı Tutuma Etkisi (İlköğretim 8. Sınıf)” adlı doktora tezi çalışmasında yaratıcı dramanın yaratıcı yazma başarısına ve yazmaya yönelik tutuma etkisini araştırmıştır. Araştırmada ön-test son-test kontrol gruplu deneme modeli kullanılmıştır. Araştırma

sonunda deney grubunda yer alan öğrencilerin yazmaya yönelik tutumları ile yaratıcı yazma başarılarının kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Deney grubundaki öğretim sürecine yönelik içerik çözümlemeleri incelendiğinde deney grubu öğrencilerinin yaratıcı drama etkinliklerinin kendilerinde yazmaya yönelik ilgi, istek, beğeni gibi olumlu duygular geliştirdiğini ifade ettikleri saptanmıştır.

Bulut (2012) “Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı’nda Yer Alan Yazma Kazanımlarının Yaratıcı Yazmaya Uygunluğu” adlı yüksek lisans tez çalışmasında 2006 Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı’nda yer alan yazma kazanımlarından hangilerinin yaratıcı yazmaya uygun olduğunu incelemiştir. Araştırma bir “doküman analizi” çalışmasıdır. Veri analizi sürecinde yazma kazanımlarından yaratıcı yazmaya uygun olanlar uzman görüşü doğrultusunda belirlenerek yazma çalışmalarına başlanmıştır. Sonuç olarak Türkçe Öğretim Programı’nda yer alan 42 yazma kazanımının sadece 10 tanesinin yaratıcı yazmaya uygun olduğu tespit edilmiştir. Araştırmacının tespitine göre yazma kazanımlarının büyük çoğunluğunun yaratıcı yazmaya uygun olmaması, hâlihazırda uygulanmakta olan Türkçe Öğretim Programı’nın, hala kuralları çokça önemseyen, yaratıcı düşünmeye yeterli düzeyde önem vermeyen bir anlayışla hazırlandığını ortaya koymuştur.

Erdoğan (2012) “Süreç Temelli Yaratıcı Yazma Uygulamalarının Yazılı Anlatım Becerisine ve Yazmaya İlişkin Tutuma Etkisi” adlı doktora tezi çalışmasında yaratıcı yazma, iş birlikli yaratıcı yazma ve Türkçe Öğretim Programı’nda yer alan yazma çalışmalarının, öğrencilerin yazılı anlatım becerileri ile yazmaya ilişkin tutumlarına etkisini ve bu sürece ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerini belirleyi amaçlamıştır. Araştırmanın uygulama sürecinde, Deney 1 grubunda iş birlikli yaratıcı yazma ve Deney 2 grubunda yaratıcı yazma uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Kontrol grubunda ise Türkçe Öğretim Programı’na göre yazma çalışmaları yapılmıştır. Araştırma sonunda, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin yazılı anlatım becerileri ile yazmaya ilişkin tutum erişileri arasında deney grupları lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Deney 1 ve Deney 2 gruplarındaki

öğrencilerin yazılı anlatım becerileri ile yazmaya ilişkin tutum erişileri arasında ise Deney 1 grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Avcı (2013) “Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Eğilimleri ve Yazma Kaygılarına Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında yaratıcı yazma etkinliklerinin 8. sınıf öğrencilerinin yazma eğilimleri ve yazma kaygılarına etkilerini incelemeyi amaçlamıştır. Deney ve kontrol gruplarına ilk ve son test olarak İşeri ve Ünal (2010) tarafından uyarlanan “Yazma Eğilimi Ölçeği” ile Özbay ve Zorbaz (2011) tarafından uyarlanan “Yazma Kaygısı Ölçeği” uygulanmıştır. Çalışma sonunda yaratıcı yazma etkinliklerinin deney grubu öğrencilerinin yazma eğilimlerinde anlamlı fark oluşturduğu fakat yazma kaygılarında anlamlı fark oluşturmadığı belirlenmiştir.

Duru (2014) “Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Stratejilerin Etkililiğinin Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında yaratıcı yazma stratejilerinin 6. sınıf öğrencilerinin Türkçe derslerindeki yazma uygulamaları ve yazılı anlatım çalışmalarındaki yazma eğilimi ve yaratıcı yazmayı değerlendirme düzeylerindeki etkisini incelemiştir. Yaratıcı yazma etkinliklerinin, öğrencilerin yazılı anlatım süreçlerini yaratıcı yazma yaklaşımı açısından değerlendirme düzeylerine geleneksel yöntemden daha çok etki sağladığı, yazma eğilimi açısından ise olumlu etki sağlamadığı görülmüştür.

Korkmaz (2015), “Yaratıcı Yazma Yönteminin 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Öz Yeterlik Algılarına, Yazmaya İlişkin Tutumlarına ve Yazma Becerisi Akademik Başarılarına Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında yaratıcı yazma yönteminin 6. sınıf öğrencilerinin yazma becerisi öz yeterlik algılarına, yazmaya ilişkin tutumlarına ve yazma becerisi akademik başarılarına etkisini incelemiştir. Araştırmada deney grubuyla on iki hafta boyunca haftada iki saat olmak üzere yaratıcı yazma çalışmaları yapılmış; kontrol gurubunda ise herhangi bir müdahalede bulunulmadan Türkçe Öğretim Programı’na dayalı öğretim sürdürülmüştür. Araştırma sonucuna göre yaratıcı yazma yöntemi, öğrencilerin yazma öz yeterlik algılarını, yazmaya yönelik tutumlarını ve yazma becerisi akademik başarılarını artırmada Türkçe Öğretim Programı’na dayalı yazma uygulamalarından daha etkilidir.

Peker (2015) “Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Drama Tekniklerinden Özel Mülkiyet Tekniğinin Yaratıcı Yazma Yaklaşımı İle Karşılaştırılması” adlı yüksek lisans tez çalışmasında Türkçe dersi kapsamında öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesinde yaratıcı drama tekniklerinden özel mülkiyet/yarım bırakılmış materyal tekniğinin yaratıcı yazma yaklaşımı ile karşılaştırılmasını amaçlamıştır. Nitel veriler öğrencilerin araştırma öncesi ve sonrası yazdıkları serbest öyküler, süreç boyunca elde edilen yazma ürünleri ve öğrencilerle yapılan odak grup görüşmelerinden elde edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, deney grubu öğrencilerinin yazma ürünlerinde betimlemelere yer verdiği; öykü kahramanı ile özdeşim kurabildikleri; özgün düşünceler üretebildikleri ve farklı bakış açıları kazandıkları, akıcı bir anlatım dili geliştirdikleri görülmüştür. Öğrencilerle gerçekleştirilen odak grup görüşmelerinden içerik analizi ile elde edilen veriler de bu sonucu destekler niteliktedir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında Türkçe dersleri kapsamında öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmek için özel mülkiyet/yarım bırakılmış materyal tekniğinin kullanılmasının faydalı olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Uzun (2015) “Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin Çinli Öğrencilerin Yabancı Dil Olarak Türkçe Yazma Becerilerine Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde süreç içerisinde yapılan yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazma becerilerine etkisini araştırmıştır. Bu doğrultuda Türkçe öğrenen Çinli öğrencilerle yaratıcı yazma etkinlikleri yapılmıştır. Süreç içerisinde yapılan serbest yazma çalışmalarının ve yaratıcı yazma etkinliklerinin yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilere olumlu yönde etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Yılsonunda öğrencilerin hem öz yeterlik hem de yazma becerilerinin geliştiği sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle düşünce ve ifade etme becerilerinin dilini öğrendikleri milletin sosyal ve kültürel özellikleri doğrultusunda geliştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Urhan (2016) “Ortaokul 8. Sınıf Türkçe Derslerinde Masalların Yaratıcı Yazma Becerisine Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında masalların yaratıcı yazma becerisine bir etkisinin olup olmadığı incelemiştir. Deneysel desenli yapılan çalışmada, son test kontrol gruplu model kullanılmıştır. Masalların yaratıcı yazma ve

yazılı iletişim becerilerine belirgin katkıları olduğu sonucuna varılmış ve gerekli öneriler sunulmuştur.

Oğuz (2017) “Masalları Birleştirme Yoluyla Ortaokul Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, masalların birleştirilmesi yoluyla yaratıcı yazmanın ortaokul öğrencilerinin yazma becerisine katkısı ve öğrencilerin yaratıcılıklarına etkisini incelemiştir. Çalışmada, uygulama öncesinde yaratıcı yazmanın yapılacağı masallar seçilmiş ve masal grupları oluşturulmuştur. Masal metinleri sınıfta yazma etkinlikleriyle işlenmiştir. Türkçe derslerinde örnek masallardan yola çıkarak öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerinin incelendiği bu çalışmada, nitel araştırma desenlerinden olgubilim olarak tasarlanmıştır. Uygulanan yaratıcı yazma derslerinin öğrencilerin yaratıcı yazma sürecinde masal birleştirme ve uygulama sürecinde masal metnini yaratıcı oluşturma ve üretmeye, yaratıcı anlama ve çözümlemeye, yaratıcı canlandırmaya ve yaratıcı özdeşleştirmeye ilişkin elde edilen nitel veriler sonucunda sınıf düzeyi bağlamında öğrencilerin gelişme kaydettikleri sonucuna varılmıştır.

2.5.2. Üstün Yeteneklilerde Yazma/Yaratıcı Yazma Konulu Araştırmalar

Özdemir (2010) “Üstün Yetenekli Öğrencilerde Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Düzeyleri İlköğretim 6, 7, 8. Sınıf Örneği” adlı yüksek lisans tez çalışmasında zekâ düzeylerine göre oluşturulmuş iki farklı grup yaratıcı yazma becerileri düzeyleri açısından karşılaştırılmıştır. Araştırmaya 2009- 2010 eğitim öğretim yılında tam günlük heterojen eğitim gruplarının uygulandığı T.C. Beyazıt İlköğretim Okulundan 6, 7, 8. sınıf düzeyindeki 49 üstün, 33 normal öğrenci; normal ikili eğitimin uygulandığı T.C. Bayrampaşa Ahmet Haşim İlköğretim Okulundan 6, 7, 8. sınıf düzeyindeki 41 normal öğrenci ve tamamlayıcı eğitim hizmeti veren İstanbul Bilim Sanat merkezine devam eden 24 üstün olmak üzere toplam 147 öğrenci katılmıştır.

Araştırmada öğrencilerden Bäumer’e ait “Siyah Çadır” adlı resim uyarın olarak kullanılarak bir hikâye yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin yazdıkları metinlerin değerlendirilmesinde çözümleyici puanlama yönergesine göre dış yapı, dil ve anlatım,

düzenleme özellikleri bakımından değerlendirilmiştir. Metinlerde dış yapı özelliği olarak, biçim ve yazım noktalama kuralları; dil ve anlatım olarak sözcük, cümle, paragraf ve anlatım; düzenleme olarak başlık, serim, düğüm çözüm özelliklerinin düzeyleri tespit edilmiştir.

Normal öğrenciler üstün yetenekli öğrencilere göre üstün yetenekli öğrencilere göre biçim ve paragraf konusunda daha başarılı iken, üstün yetenekli öğrencilerin yazım kuralları, sözcük, cümle, anlatım, başlık, serim, düğüm ve çözüm bölümlerinde daha başarılı oldukları tespit edilmiştir. Normal öğrencilerde başarının orta ve iyi seviyede yoğunlaştığı görülürken, üstün yetenekli öğrencilerde dağılımın uçlara doğru kaydığı görülmüştür. Üstün yetenekli öğrencilerde bireysel performansların öne çıktığı belirlenmiştir.

Akça Üşenti (2013) “Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilere Uygulanan Farklılaştırılmış Türkçe Öğretim Uygulamalarının Etkililiğinin Sınanması” adlı doktora tezi çalışmasında Türkçe dersi için hazırlanmış farklılaştırılmış öğretim uygulamalarının üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin akıl yürütme ve yazma becerilerine yönelik olarak dili kullanmaya, yaratıcı yazma, öyküleyici yazma ve betimsel yazma becerilerine, bilişsel beceri gelişimine ve başarıya etkisini sınamıştır. Bu amaçla “değişim örüntüleri” isimli yazınsal analizleri içeren farklılaştırılmış program Türkiye’de uygulanmak üzere uyarlanmış ve içerisine temalara uygun yaratıcı yazma etkinlikleri eklenerek üstün zekâlı ve yetenekli öğrenciler için bir ünite programı oluşturulmuştur. Araştırmanın bulgularına göre üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilere uygulanan farklılaştırılmış Türkçe öğretim uygulamaları, öğrencilerin bilişsel beceri düzeylerini, başarı düzeylerini ve yazma becerilerini anlamlı düzeyde etkilemiştir.

Ayrancı (2013) “İlköğretim Öğrencilerinin Yazma Becerisinin Geliştirilmesinde Çağrışım Tekniğinin Kullanımı” adlı doktora tezi çalışmasında çağrışım tekniğinin kullanımını araştırmıştır. Çağrışım tekniği okullarımızda çoğu zaman uygulanmamakta, uygulansa dahi hangi etkinlikleri kapsadığı ve sonuçlarının ne olduğu tam olarak ortaya konamamaktadır. Ayrancı, bu eksikliği gidermek için deneysel yöntemle farklı ve aynı sosyo-kültürel özellikler gösteren üç okulda çağrışım tekniğini bazı şubelere öğretip bazılarına öğretmeden yazılar yazdırmıştır. Bu okullar

arasında üstün yetenekli öğrencilere eğitim veren Bilim ve Sanat Merkezleri de vardır. Bu yazıları hem çağrışım tekniğinin etkililiği açısından hem de sosyo-ekonomik durumun yazı başarısını etkilemesi açısından değerlendirmiştir. Çalışma sonucunda çağrışım tekniğini öğretmek adına bir etkinlikler listesi, yazılı anlatımları değerlendirmek adına bir ölçek ve çağrışım tekniğinin öğrencilerin yazılı anlatım becerisini arttırdığına dair bulgular ve sosyo-ekonomik durumla bu bulguların karşılaştırması ortaya konulmuştur. Bulgulara göre öğrencilerin ilk yazıları ile çağrışım tekniğine dair etkinlikleri uyguladıktan sonraki son yazıları arasında olumlu yönde gelişen bir fark görülmektedir. Çağrışım tekniği öğrencilerin yazılarındaki üslûplarına, benzetmelerine, olay örgüsü kurmalarına, karakter-manzara vb. oluşturmalarına istatistikî olarak büyük katkı sağlamıştır. Araştırmacıya göre çalışma okullarımızda bu tekniğin nasıl uygulanması gerektiğini, neden uygulanması gerektiğini deneysel yöntemle açıkladığı için önem taşımaktadır.

Yaylacık (2014) “Üstün Yetenekli Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Öyküleyici Metin Yazma Becerileri” adlı yüksek lisans tez çalışmasında Bilim ve Sanat Merkezlerinde (BİLSEM) öğrenim gören üstün yetenekli beşinci sınıf öğrencileri ile ortaokul beşinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin öyküleyici anlatımları, metin birimleri açısından değerlendirmiştir. Öğrencilerin yazdıkları hikâyelerin değerlendirilmesinde “Hikâye Elementleri Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda üstün yetenekli beşinci sınıf öğrencileri ile ortaokul beşinci sınıf öğrencileri arasında ana karakter, mekân, başlatıcı olay, amaç, girişim ve sonuç birimlerinde üstün yetenekli öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Öyküleyici metin birimlerinden zaman ve tepkide ise iki gruptaki öğrencilerin ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Orhan Karsak (2014) “Bireysel ve İşbirlikli Blogla Bütünleştirilmiş Yazma Öğretiminin Normal ve Üstün Zekâlı Öğrencilerin Yazma Performanslarına Etkisi” adlı doktora tezi çalışmasında karma öğretim tasarımına dayalı bireysel ve işbirlikli blogla bütünleştirilmiş yazma öğretiminin, ilköğretim 5.sınıf düzeyindeki üstün ve normal zekâlı öğrencilerin Türkçe dersindeki yazma performanslarına etkisini incelemiştir. Araştırmada deneysel desenlerden ‘öntest sontest kontrol gruplu desen’ uygulanmıştır. Uygulama deney 1 gruplarında karma öğretim tasarımına dayalı

bireysel blogla bütünleştirilmiş yazma öğretimiyle, deney 2 gruplarında ise karma öğretim tasarımına dayalı işbirlikli blogla bütünleştirilmiş yazma öğretimiyle ve kontrol gruplarında yüz yüze yazma öğretimiyle sürdürülmüştür. Araştırmanın birinci ve ikinci hipotezine göre karma öğretim tasarımına dayalı bireysel blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamında yazma öğretimi gören üstün zekâlı ve normal zekâlı öğrencilerin yazma performansı yüz yüze öğrenme ortamında görenlerden yüksektir. Araştırmanın birinci hipotezi kapsamında üstün, ikinci hipotezi kapsamında normal zekâlı öğrencilere ilişkin elde edilen bulgulara deney 1 ve kontrol grubu öğrencilerinin yazma performansları arasında deney 1 grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı fark görülmüştür. Araştırmanın üçüncü hipotezine göre karma öğretim tasarımına dayalı işbirlikli blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamında yazma öğretimi gören üstün zekâlı öğrencilerin yazma performansı yüz yüze öğrenme ortamında görenlerden yüksektir. Araştırmanın üçüncü hipotezi kapsamında üstün zekâlı öğrencilere ilişkin elde edilen bulgulara deney 2 ve kontrol grubu öğrencilerinin yazma performansları arasında deney 2 grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı fark görülmüştür. Araştırmanın dördüncü hipotezine göre karma öğretim tasarımına dayalı işbirlikli blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamında yazma öğretimi gören normal zekâlı öğrencilerin yazma performansı yüz yüze öğrenme ortamında görenlerden yüksektir. Araştırmanın dördüncü hipotezi kapsamında normal zekâlı öğrencilere ilişkin elde edilen bulgulara deney 2 ve kontrol grubu öğrencilerinin yazma performansları arasında anlamlı fark görülmemiştir. Araştırmanın beşinci ve altıncı hipotezine göre karma öğretim tasarımına dayalı işbirlikli blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamında yazma öğretimi gören üstün zekâlı ve normal zekâlı öğrencilerin yazma performansı bireysel blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamında görenlerden yüksektir. Araştırmanın beşinci hipotezi kapsamında üstün zekâlı, altıncı hipotezi kapsamında normal zekâlı öğrencilere ilişkin elde edilen bulgulara deney 2 ve deney 1 grubu öğrencilerinin yazma performansları arasında deney 1 grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı fark görülmüştür. Araştırmanın yedinci ve sekizinci hipotezlerine göre üstün zekâlı ve normal zekâlı öğrencilerin yazma performansı cinsiyete göre; karma öğretim tasarımına dayalı bireysel blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamında, karma öğretim tasarımına dayalı işbirlikli blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamında, yüz yüze öğrenme ortamında anlamlı fark göstermektedir.

Araştırmanın yedinci hipotezi kapsamında ise üstün zekâlı, sekizinci hipotezi kapsamında normal zekâlı öğrencilere ilişkin elde edilen bulgularda deney 1, deney 2 ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin yazma performanslarının cinsiyete göre anlamlı fark göstermediği bulunmuştur.

Özsoy (2015) “Özel Yetenekli (Üstün Zekâlı Ve Yetenekli) Ortaokul Öğrencilerinde Yazma Kaygısı” adlı yüksek lisans tez çalışmasında ortaokullarda öğrenim gören özel yetenekli öğrencilerin yazma kaygısı seviyelerinin incelenmesini konu almıştır. Araştırmada ulaşılan sonuçlara göre özel yetenekli öğrencilerin yazma kaygısı seviyelerinde cinsiyet, sınıf düzeyine, Türkçe dersini sevip sevmeme durumuna, günlük tutma durumuna, Türkçe ders notuna, kitap okuma düzeyine, yazma etkinliklerinde serbestlik verme durumuna, yazma etkinliklerinde verilen sürenin yeterli olup olmama durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık görülürken; öğrencilerin devam ettikleri BİLSEM’e, baba öğrenim durumuna, anne öğrenim durumuna, ailenin gelir durumuna, evde internet bağlantısı olma durumuna, okul öncesi eğitim alma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık görülmemiştir. Veriler yorumlanmış ve daha önce yapılan çalışmalarla karşılaştırılmıştır. Çıkan sonuçlara göre yüksek yazma kaygısına sahip öğrencilerin bu durumlarının ortadan kaldırılması için öneriler sunulmuştur.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, çalışma grubu, veri toplama araçları, uygulama süreci ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel yöntemler üzerinde durulmuştur.

3.1. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Yıldırım ve Şimşek'e göre (2013: 351) olay ve olgular basit ve tek boyutlu değildir ve onları algılamak için çoklu yöntemler kullanılmalıdır. Karma yöntem yaklaşımına göre her olay ve olgunun hem nitel hem de nicel boyutu vardır. Eğer gerçeği bütüncül ve zengin bir çerçevede anlamak istiyorsak hem nitel hem de nicel boyutunu incelememiz gerekmektedir. Bu çalışma hem nicel hem de nitel yöntemler içermesi nedeni ile karma yöntem araştırmasıdır. Nicel verilerin toplanmasında deneysel desen, nitel verilerin toplanmasında deney grubunun görüşlerine başvurulmuştur.

Büyüköztürk ve diğerlerine göre (2013: 194-196) deneysel araştırmalarda ilk olarak araştırma yapılacak grup ikiye ayrılır. Araştırmacı gruplardan birine hazırlayacağı rehberlik programını diğerine ise hiçbir müdahalede bulunmamayı planlamaktadır. Uygulama sonrasında gruplar arasındaki farkı karşılaştırmak istemektedir. Bu çalışma deneysel desene işaret etmektedir. Deneysel çalışmalarda biri deney diğeri de kontrol grubu olarak uygulamalar yapılır. Kontrol grubu araştırmacının uygulamasının daha etkili olup olmadığına ya da etkileri arasında fark olup olmadığına karar verilmesini kolaylaştırmak açısından önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada gruplar deneysel desenin prensiplerine uygun olarak belirlenmiş, ön test-son test kontrol gruplu deneme modeli kullanılmıştır.

3.2. ÇALIŞMA GRUBU

Üstün/özel yeteneklilerde yaratıcı yazma çalışmalarının geliştirilmesi üzerine yapılan bu çalışmada bilgi evrenine ait verileri elde etmek için çalışma grubuna, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Kırıkkale İl Özel İdaresi Bilim ve Sanat Merkezine devam eden 20 altıncı sınıf öğrencisi dâhil edilmiştir.

3.2.1. Çalışma Grubunun Kişisel Özelliklerine Ait Bulgular

Çalışma grubunun yazı yazma tutumları ve kitap seçim tercihlerinin ilişkilendirilmesi bakımından çalışma grubundan yazı yazma, kitap okuma sevgisi, kitap okumaya ve yazı yazmaya ayrılan süre, kitap seçim tercihleri gibi konularda kişisel bilgiler toplanmıştır. Çalışma grubunun kişisel özelliklerine dair frekans ve yüzde dağılımlarını gösteren bilgiler şu şekildedir:

Tablo 2 Deney ve Kontrol Grubu Öğrenci Dağılımı

Gruplar	Deney		Kontrol	
İfade	n	%	n	%
Kız	3	30	3	30
Erkek	7	70	7	70
Toplam	10	100	10	100

Tablo 2 incelendiğinde 3 kız, 7 erkek olmak üzere toplam 10 deney grubu öğrencisinin; 3 kız, 7 erkek olmak üzere toplam 10 kontrol grubu öğrencisinin çalışma grubunu oluşturduğu görülmektedir. Deney ve kontrol grubu öğrencileri cinsiyet bakımından eşit dağılmıştır.

2015-2016 eğitim-öğretim yılında Kırıkkale İl Özel İdaresine düzenli olarak devam eden tüm altıncı sınıf öğrencileri çalışma grubuna alınmıştır. Kuruma devam oranı yüksek olan 10 öğrenci çalışmaların devamlılığı açısından deney grubuna, devamsızlık oranı yüksek olan 10 öğrenci de çalışmaların aksayacağı öngörüldüğünden kontrol grubuna alınmıştır.

Tablo 3 Çalışma Grubunun Kitap Okumayı Sevme Durumlarına Göre Dağılımı

İfade	n	%
Evet	17	85
Hayır	3	15
Toplam	20	100

Tablo 3 incelendiğinde çalışma grubundan 17 kişinin kitap okumayı sevdiği 3 kişinin ise kitap okumayı sevmediği görülmektedir. Kavramsal çerçevede üstün yeteneklilerin özelliklerinde belirtildiği üzere bu öğrenciler kitap okumayı sevmekte ve pek çok yetişkinden de çok kitap okumaktadır. Çalışma grubunun %85'inin kitap okumayı sevmesi de araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Tablo 4 *Kitap Okumaya Günlük Zaman Ayırma Dağılımı*

İfade	n	%
30 dakika	5	25
60 dakika	8	40
90 dakika	2	10
120 dakika	3	15
180 dakika	2	10
Toplam	20	100

Tablo 4 incelendiğinde çalışma grubunun 5'i kitap okumaya 30 dakika, 8'i 60 dakika, 2'si 90 dakika, 3'ü 120 dakika ve 1'si 180 dakika zaman ayırmaktadır. Tablo 4 ve Tablo 8 karşılaştırıldığında çalışma grubunun kitap okumaya yazı/şiir yazmaktan daha çok zaman ayırdığı görülmektedir.

Tablo 5 *Çalışma Grubunun Kitap Türü Tercihleri*

İfade	n	%
Macera	18	90
Biyografi	1	5
Popüler bilim	1	5
Tarih	2	10
Fantastik/Bilim kurgu	5	25
Polisiye/Korku/Gerilim	3	15
Bilişim Teknolojileri	1	5
Mizahi	1	5

Tablo 5 incelendiğinde çalışma grubunun 18'i macera türündeki kitapları, 1'i biyografi türünü, 1'i popüler bilim türünü, 2'si tarih türünü, 5'i fantastik/bilim kurgu türünü, 3'ü polisiye/korku/gerilim türünü, 1'i bilişim teknolojileri türünü, 1'i de mizah türünü tercih ettiğini ifade etmiştir. Tablo incelendiğinde çalışma grubunun tercihlerinin tek kitap türü ile sınırlı kalmadığı birden çok kitap türünü tercih etmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 6 *Çalışma Grubunun Boş Zamanlarda Şiir/Yazı Yazma Tutumlarına Göre Dağılımı*

İfade	n	%
Evet	3	15
Hayır	12	60
Bazen	5	25
Toplam	20	100

Tablo 6 incelendiğinde çalışma grubundaki öğrencilerin 3'ü boş zamanlarında şiir/yazı yazma tutumu gösterirken 12'si hiç zaman ayırmadığını belirtmekte, 5'i ise yazı/şiir yazmaya bazen zaman ayırdığını ifade etmektedir.

Tablo 7 *İlgi Çekici Konularda Yazma İsteğine Göre Dağılım*

İfade	n	%
Evet	12	60
Hayır	8	40
Toplam	20	100

Tablo 7 incelendiğinde çalışma grubundaki öğrencilerin 12'si yazma konularını ilginç bulduğunda kendilerinde yazma isteği uyandığını belirtirken 8'i konular ilginç olsa da yazma isteği duymadıklarını belirtmektedir.

Tablo 8 Yazı/Şiir Yazmaya Günlük Zaman Ayırma Dağılımı

İfade	n	%
0 dakika	11	55
5 dakika	1	5
10 dakika	2	10
30 dakika	3	15
40 dakika	1	5
60 dakika	2	10
Toplam	20	100

Tablo 8 incelendiğinde çalışma grubunun 11'inin günlük olarak yazı/şiir yazmaya hiç vakit ayırmadığı görülmektedir. Günlük yazı/şiir yazmaya 1'i 5 dakika, 2'si 10 dakika, 3'ü 30 dakika, 1'i 40 dakika, 2'si 60 dakika zaman ayırmaktadır.

Tablo 9 Kitap Okuma Alışkanlığının Yazma Becerisini Olumlu Olarak Etkilediğine Dair Çalışma Grubu Görüşleri

İfade	n	%
Evet	16	80
Hayır	4	20
Toplam	20	100

Tablo 9 incelendiğinde çalışma grubu öğrencilerinin 16'sı kitap okuma alışkanlığının yazma becerisini olumlu olarak etkilediğini ifade ederken 4 öğrenci etkilemediğini belirtmiştir.

Tablo 10 *Kitap Okurken Yazma İsteği Duyanlara Dair Çalışma Grubu Görüşleri*

İfade	n	%
Evet	4	20
Hayır	16	80
Toplam	20	100

Tablo 10 incelendiğinde çalışma grubunun 4’ü kitap okuduğunda yazma isteği duyarken 16’sı böyle bir istek duymadıklarını ifade etmiştir.

3.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Çalışmanın bu başlığında veri toplamak için kullanılan ölçekler, formlar, yaratıcı yazma çalışmalarının planları, öğrenci görüşme formu ele alınmıştır. Nicel veriler için “Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Yaratıcı yazma çalışmaları ön-test, son-test için öğrencilere beş konudan biri seçtirilerek yazdırılmıştır. Ön-test ve son-test arasında sekiz haftalık yazma çalışmaları uygulanarak yazma becerisi konusunda gelişim gözlemlenmiştir. Nitel verilerin toplanmasında deney grubuna etkinlikler sonrasında uygulanan yaratıcı yazma çalışmaları konusunda duygu ve düşüncelerini içeren dört soruluk bir görüşme formu uygulanmıştır.

Araştırma bir deney ve bir kontrol grubu olmak üzere iki grup üzerinde gerçekleştirilmiştir. Rastgele atanan gruplardan biri kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubuna; her hafta iki saat ve toplam sekiz hafta olmak üzere yaratıcı yazma etkinlikleri uygulanırken, kontrol grubunda herhangi bir çalışma yürütülmemiştir. Tüm gruplara ön ve son test olarak yaratıcı yazma çalışmaları ve tutum testleri uygulanmıştır. Nitel araştırma için de etkinlikler sonunda deney grubu öğrencilerinin görüşleri alınmıştır. Deney ve kontrol grubuna uygulanan çalışmalar Tablo 11’de özetlenmiştir:

Tablo 11 Deney ve Kontrol Grubu Veri Uygulama Süreci Özeti

Gruplar	Ön-Test	Uygulama Süreci	Son-Test
Deney grubu	*Yazma Tutum Ölçeği *Ön-son test yazma konuları *Yaratıcı Yazma Ölçeği	Sekiz haftalık yaratıcı yazma etkinlikleri programı	*Yazma Tutum Ölçeği *Ön-son test yazma konuları *Yaratıcı Yazma Ölçeği *Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu
Kontrol grubu	*Yazma Tutum Ölçeği *Ön-son test yazma konuları *Yaratıcı Yazma Ölçeği	Müdahale edilmemiştir.	*Yazma Tutum Ölçeği *Ön-son test yazma konuları *Yaratıcı Yazma Ölçeği

3.3.1. Yaratıcı Yazma Tutum Ölçeği

Araştırmada tutumları ölçmek için Susar Kırmızı (2009) tarafından geliştirilen "Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği" (YAYTÖ) kullanılmıştır (Ek 2, s. 122).

3.3.2. Yaratıcı Yazma Ön-Son Test Yazma Konuları

Deney ve kontrol grubuna uygulanan ön ve son test yazma becerisi konuları beş uzman görüşüne başvurularak oluşturulmuştur. Başta on konu belirlenmiş, uzman

görüşleri doğrultusunda özel yeteneklilere uygulanabileceği düşünülen beş konuda karar kılınmıştır. Ön-son test yazma becerisi konuları şu şekildedir:

Tablo 12 Ön-Son Test Yazma Konuları

1. Ay’a yolculuk yaptığınızı hayal ederek yolculuk esnasında başınıza gelen olaylarla ilgili bir yazılı anlatım çalışması yapınız.2. Bir filmde yönetmensiniz ve film istediğiniz gibi ilerlemiyor. Oyunculardan mekâna kadar hiçbir şey hayal ettiğiniz gibi değil, oluşan durumu anlatacak bir yazılı anlatım çalışması yapınız.3. “Aynadaki Gizli Güç” başlıklı bir yazılı anlatım çalışması yapınız.4. Fiyaskoyla sonuçlanan bir aile pikniği hakkında yazılı anlatım çalışması yapınız.5. Bunların dışında kendinizin belirlediği bir konuda istediğiniz bir edebi türde yazılı anlatım çalışması yapınız.

3.3.3. 8 Haftalık Yaratıcı Yazma Çalışmaları Programı

Çalışma grubunun yaratıcı yazma becerilerini geliştirebilmek için hazırlanan sekiz haftalık program öncelikle alanyazını taraması sonucunda oluşturulmuştur. Etkinlikler oluşturulurken yaratıcı yazma tür, yöntem ve tekniklerinin kullanılmasına dikkat edilmiştir. Etkinlikler çalışma grubunun yaratıcılık, ilgi alanı dışında olan konulara kayıtsız kalma, tekrarlardan hoşlanmama gibi bireysel özellikleri dikkate alınarak hazırlanmış, konuların ilgi çekici, eğlenceli, yazmaya teşvik edici olmasına özen gösterilmiştir.

Etkinlikler uygulanırken kümeleme (cluster), kavram haritası, beyin fırtınası, hayal yolculuğu, uyarıcı yazma, yaratıcı drama gibi yaratıcı yazma yöntem ve tekniklerinden yararlanılmıştır.

Öğrencinin yazma eylemini belli bir kural dâhilinde gerçekleştirebilmesi, gerek konuşma gerekse düşünme yetisini kullanmasına bağlıdır. Bu doğrultuda öğrencilerin en çok başvurduğu iletişim kanalı olan konuşma, yazılı anlatım etkinliklerinin yol göstericisi rolündedir. (Çelik, 2012:728) Bu çalışmada etkinliklerin konuşma öncelikli gerçekleştirilmesine, yazmak istedikleri konularla ilgili hem bireysel hem de grup paylaşımlarına özen gösterilmiştir.

Plucker ve Callahan (Akt. Karsak 2014: 28) öğretmenlerin yazma etkinliklerinde bilgisayar yazılımlarına yer vermesinin üstün yetenekli öğrencilerde özellikle yazma alanında güçlük yaşayanlar için faydalı olacağı düşüncesindedir. Rowe'a (2004: 157) göre bilgisayar çağında bilgi, veri ve eğitim gitgide birbirine daha da bağlı hale geliyor. Bilgisayarın eşsiz gücü pek çok yenilikçi yaklaşım barındıran öğrenme deneyimini destekleyebilir. Aydın ve Çalışkan (2016: 450) üstün yetenekli öğrencilerin, bilişim teknolojilerinden en çok yararlanma amaçlarını belirlediği çalışmada ilk sırada araştırma ve inceleme, ikinci sırada iletişim kurma, üçüncü sırada oyun oynama ve eğlence, dördüncü sırada bilgi edinme ve beşinci sırada kendini ifade etmenin geldiğini belirlemiştir. Kendini ifade etmeden kastedilenin yazma becerileri olduğu düşünüldüğünde bu sıralamada bilgisayar kullanımının en sonda olması dikkat çekicidir. Bu çalışmada öğrencileri yaratıcı yazma etkinliklerine motive etmek amacıyla metinlerin öğrenciler tarafından istenirse bilgisayarda yazılabileceği ifade edilmiştir. Deney grubundaki öğrencilerin tamamı metinlerini yazarken bilgisayar kullanmak istemiştir. Örnek metinler ekte gösterilmiştir (Ek 3, s.127).

Öğrenciler sekiz haftalık etkinlik sürecinde metinlerinde ne gibi hususlara dikkat etmeleri gerektiği konusunda yeri geldikçe uyarılmıştır. Metinlerine uygun başlık seçme, metinlerinde tutarlılığa dikkat etme, paragraflar arasında bağlantı kurma, ana fikri doğru yansıtma, ana fikri yardımcı fikirlerle destekleme, kişi, mekân tasvirlerine yer verme, zengin sözcük hazinesi kullanımı, çarpıcı benzetmeler, etkileyici bir sonuç bölümü oluşturma, sözcük tekrarıdan kaçınma, alıntılar yapma, kalıplaşmış sözlerden faydalanma gibi dil ve anlatım özellikleri verilerek yazılarında estetik bir duruşa özen gösterme konusunda deney grubu öğrencileri desteklenmiştir.

Hafta hafta etkinlikler aşağıda tablolar halinde verilmiştir:

Tablo 13 1. Hafta Etkinlik Planı

Etkinliğin Adı	Bir Hayvan Dua Etse
Yaklaşık Süre	2 ders saati

Kazanımlar	*Yazısında sebep-sonuç ilişkileri kurar. * Tekrara düşmeden yazar. * Yazdığı metni görsel materyallerle destekler. * Yazıya, konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici bir başlık bulur. * Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır. * Hayal gücünü sözlü ve yazılı olarak ifade eder.
Etkinlik İşleniş Süreci	* Öğrencilerden çeşitli hayvanların dua etse neler isteyeceklerini belirlemeleri istenir. * “Hayvanlar eğer konuşsaydı nasıl dua ederlerdi?” sorusu üzerinde düşünmeleri istenir, grup olarak konu ile ilgili beyin fırtınası ve hayal yolculuğu gibi yaratıcı yazma yöntemleri uygulanır. * Hayal ettikleri hayvanları ve onların edebilecekleri duaları fabl türünde bir metin olarak yazmaları istenir. * Öğrencilere bu çalışma için fabl türünün özellikleri aktarılır, bir fabl örneği okunur. * Metinlerin etkileyici olabilmesi için hayvanlarla ilgili yapılabilecek benzetmeler konusunda öğrencilerle fikir alışverişinde bulunulur. * Metinlerin yazımından sonra seçtikleri hayvanların origamileri yapılarak bunlar metinlerle birlikte bir kompozisyon oluşturacak şekilde tasarlanır ve ürünler kurumun uygun yerlerinde sergilenir. (Bu çalışma ‘http://www.turkcede.org/yeni-ogrenenlere-turkce-ogretimi/255-yabanci-bir-dil-olarak-turkce-icin-a1-ve-a2-kurlarinda-uygulanabilecek-25-yaratıcı-drama-ornegi.html’ sayfasından alınarak yaratıcı yazmaya uyarlanmıştır.)

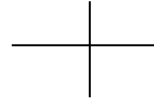
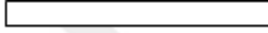
Tablo 13 incelendiğinde etkinliğin üstün yetenekli öğrencilerin doğa ve hayvanlara karşı olan ilgi ve duyarlılığını açığa çıkaracak nitelikte olmasının amaçlandığı görülmektedir. Üstün yetenekli öğrencilerin hayvanların farklı ve ilginç

özelliklerini bildiği öngörülerek yaratıcılıklarını bu bilgileri ile yazma sürecinde açığa çıkaracağı düşünülerek etkinlik planlanmıştır.

Tablo 14 2. Hafta Etkinlik Planı

Etkinliğin Adı	Çizgiden Kurguya
Yaklaşık Süre	2 ders saati
Kazanımlar	* Yazısında görsellikten yararlanarak, resim yazı ilişkisini kurabilir. * Tekrara düşmeden yazar. * Yazıya ve resimlere, konuyla ilgili kısa, sıra dışı ve dikkat çekici başlıklar bulur. * Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır. * Hayal gücünü resimle ve yazılı olarak ifade eder.
Etkinlik İşleniş Süreci	
*Öğrencilere çeşitli geometrik şekillerin bulunduğu bir çalışma kâğıdı dağıtılır. (Örneği aşağıdaki gibidir.) *Öğrencilerin bu şekilleri tamamlayarak çeşitli resimlere dönüştürmeleri istenir. *Kâğıdın kalan kısımlarına bu resimlerle ilgili olarak neyi neden hayal ettikleri ile ilgili bir yazı hazırlamaları istenir. *İstedikleri takdirde resimleri renklendirebilecekleri belirtilir. *Bu etkinlikte yaratıcı yazmada “uyarıcı yazma” tekniğinden yararlanılmıştır. Verilen resimler yazmayı teşvik amacıyla uyaran olarak kullanılmıştır.	

Çalışma Kâğıdı Örneği:

Tablo 14 incelendiğinde etkinliğin üstün yetenekli öğrencilerin ayrıntılı çizimlerle yaratıcılıklarını ortaya çıkarmak ve tasarım yapmaktan hoşlanmak yönündeki bireysel özelliklerini dikkate almanın amaçlandığı görülmektedir.

Tablo 15 3. Hafta Etkinlik Planı

Etkinliğin Adı	Filmin Yarısı
Yaklaşık Süre	2 ders saati
Kazanımlar	* Dikkatini vererek izler/dinler. * Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır. * Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır. * Hayal gücünü yazılı olarak ifade eder. * Yazıyı etkileyici ifadelerle sonuca bağlar.
Etkinlik İşleniş Süreci	
*Öğrencilere yaşlarına uygun bir film seçilir. *Filmin seçilen beş dakikalık bir kısmı sessiz olarak yalnızca görüntü olacak şekilde izletilir. *Filmin beş dakikalık farklı bir kısmı da görüntü olmadan yalnızca sesleri duyulacak şekilde dinletilir. *Öğrencilerin seyrettikleri/dinledikleri filmi öykü şeklinde yazmaları istenir. *Öyküyü tamamlarken etkileyici bir son bulması noktasında fikir alışverişi yapılır. *Çalışmanın sonunda filmin tamamı izletilir. *Bu etkinlikte yaratıcı yazmada “uyarıcı yazma” tekniğinden yararlanılmıştır. İzletilen film yazmayı teşvik amacıyla uyaran olarak kullanılmıştır. (Bu çalışma Karatekin vd. (2005: 41)’den esinlenerek geliştirilmiştir.)	

Tablo 15 incelendiğinde üstün yetenekli bireylerin yaratıcı yazma becerisi öncesinde uygulanacak dinleme becerisi etkinliği esnasında yaratıcılıklarını özgür bırakacak ortamın oluşmasına imkân tanınmaktadır. Böylece karışık bir zihin yapısına sahip üstün yetenekli bireylerin dinleme, konuşma, düşünme becerilerinin aktif olarak kullanılmasıyla fikirlerini düzene sokabilmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 16 4. Hafta Etkinlik Planı

Etkinliğin Adı	Benim Robotum
Yaklaşık Süre	2 ders saati
Kazanımlar	*Duygularını, düşüncelerini, hayallerini özgürce ortaya çıkarır. *Duygularını, düşüncelerini, yazılı olarak anlatmaya istek duyar. *Duygularını, düşüncelerini, anlatırken dili ve anlatımını özgün bir şekilde kullanır. * Yazdığı metni görsel materyallerle destekler. * Yazıya, konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici bir başlık bulur. * Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır. * Hayal gücünü sözlü ve yazılı olarak ifade eder.
Etkinlik İşleniş Süreci	
*Öğrencilerin kendilerini bir bilim adamı olarak hayal etmeleri istenir. *İnsanlığa hizmet edecek bir robot icat etmiş olduklarını hayal etmeleri istenir. *Zihinlerinde oluşan robotları resmetmeleri istenir. *Daha sonra bu robotu icat etme süreçlerini, amaçlarını ve sonrasında gelişen olayları yazmaları istenir. *Bu etkinlikte “hayal yolculuğu” yaratıcı yazma yöntemi kullanılmıştır. (Bu çalışma Türkel (2011: 157) doktora tezinden alınarak uyarlanmıştır.)	

Tablo 16 incelendiğinde üstün yetenekli bireylerin bilim insanı olma merakının yaratıcı yazma etkinliğinde bir motive unsuru olarak kullanılmasının amaçlandığı görülmektedir.

Tablo 17 5.Hafta Etkinlik Planı

Etkinliğin Adı	Mimarı Benim
Yaklaşık Süre	2 ders saati
Kazanımlar	* Yazısında sebep-sonuç ilişkileri kurar. * Tekrara düşmeden yazar. * Çalışma mekânının nasıl kullanılacağını belirler. *Farklı sosyal rol ve statülere ilişkin dil biçimlerini kullanır. *Çalışmalarında gözlemlerinden yararlanır (hayal kurar). *Hayal gücünü sözlü ve yazılı olarak paylaşır. *Başkasının duygularını çözümler (empati kurar).
Etkinlik İşleniş Süreci	
*Öğrencilere farklı ülkelerde inşa edilmiş çeşitli ilginç tasarımlı binalar farklı özellikleri ile birlikte aktarılır. *Bu bilgilerden sonra öğrencilerin kendilerini bir mimar olarak hayal etmeleri istenir. *Kendilerinin de farklı tasarımda bir bina inşa ettikleri beyin fırtınası tekniği ile tartışılır. Hayal ettikleri tasarımları yazıya aktarmaları istenir. *Yazılarında inşa ettikleri bina fikrinin nereden akıllarına geldiği, binanın işlevi, ne gibi özelliklerinin olduğu ve binanın yapımından sonra çevrelerinden ne gibi yorumlar aldıkları üzerinde durmaları gerektiği bilgisi verilir. *Yaptığı yapıyı resimlendirmesi istenir. *Bu etkinlikte “hayal yolculuğu” yaratıcı yazma yöntemi kullanılmıştır.	

Tablo 17 incelendiğinde üstün yetenekli bireylerin tasarım yapma merakının yaratıcı yazma becerisi kazanmada bir motive unsuru olarak kullanıldığının amaçlandığı görülmektedir.

Tablo 18 6. Hafta Etkinlik Planı

Etkinliğin Adı	İpin Hikâyesi
Yaklaşık Süre	2 ders saati
Kazanımlar	* Yazısında sebep-sonuç ilişkileri kurar. * Tekrara düşmeden yazar. * Yazdığı metni görsel materyallerle destekler. * Yazıya, konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici bir başlık bulur. * Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır. * Hayal gücünü sözlü ve yazılı olarak ifade eder.
Etkinlik İşleniş Süreci	
*Öğrencilerden bir çember oluşturmaları istenir. *Öğretmen elindeki yumağın açık ucunu tutarak uzaktaki birine yumağı atar. *Yumağı atarken iple ilgili bir öykü yazsaydı öykünün adının ne olacağını gruba söyler. (Ör:İpsiz Dünya) *İçinde ip kelimesi geçmek koşulu ile yumağın eline geldiği kişi bu şekilde isim bulmaya devam eder. *Çalışma tamamlanınca farklı renklerde birer metre ip verilir, söylenen başlıklardan birini seçmesi ve verilen iplerle kâğıt üzerine resim oluşturması istenir. *Sonra da başlık ve resimlere uygun öykü yazması istenir. Bunlar yaratıcı drama yoluyla da sergilenir. *Bu etkinlikte yaratıcı yazmada “uyarıcı yazma, yaratıcı drama” tekniklerinden yararlanılmıştır. Seçilen nesne(ip) yazmayı teşvik amacıyla uyaran olarak kullanılmıştır. (Bu çalışma Ataman (2011: 53) esinlenerek hazırlanmıştır.)	

Tablo 18 incelendiğinde etkinliğe üstün yetenekli bireylerin yaratıcılıklarını serbest bırakacağı bir ön çalışmayla başlandığı ve bu bireylerin tasarım merakını uyandıracak çalışmalara da yer verildiği görülmektedir.

Tablo 19 7. Hafta Etkinlik Planı

Etkinliğin Adı	Nesnelerin Fısıldadıkları
Etkinlik Süresi	2 ders saati
Kazanımlar	*Yazıya, konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici bir başlık bulur. * Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır. * Hayal gücünü sözlü ve yazılı olarak ifade eder.
Etkinlik Uygulama Süreci	
*Öğrenciler çember oluşturacak şekilde oturur. *Öğretmen bir öğrencinin gözlerini bağlar. *Daha önceden çeşitli nesnelerin konulduğu bir torba kullanılır. (Çeşitli oyuncaklar, tarak, saat, gözlük, biblo, kalemlik, fener vb.) *Gözü bağlı olan öğrenci torbadan bir nesne çeker. *Nesnelerin çok önemli, değerli olduğu düşünülerek, nedeni ile anlatılır. Nesneler kullanım amacı dışında da düşünülebilir. *Belirledikleri nesnelere dair bir öykü kurgulanır ve yazılır. Bunlar yaratıcı drama yoluyla canlandırılır. *Bu etkinlikte yaratıcı yazmada “uyarıcı yazma, yaratıcı drama” tekniklerinden yararlanılmıştır. Torbadan çekilen nesneler yazmayı teşvik amacıyla uyaran olarak kullanılmıştır. (Bu çalışma MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Drama Dersi 12. Sınıf Öğretim Programı(2006) esinlenerek hazırlanmıştır.)	

Tablo 19 incelendiğinde üstün yetenekli bireylerin yaratıcı yazma etkinliği öncesinde uygulanan konuşma becerisi etkinliği ile yaratıcılıklarını serbest bırakacağı ve hayal gücünü geliştirebilecekleri bir etkinlik olmasının amaçlandığı görülmektedir.

Tablo 20 8. Hafta Etkinlik Planı

Etkinliğin Adı	Tamlamalardan Metne
Etkinlik Süresi	2 ders saati
Kazanımlar	*Kendini farklı yöntemlerle ifade edebileceğini fark eder. *Bağımsız düşünerek kendini farklı yöntemlerle ifade eder. * Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar. * Konunun özelliğine uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.
Etkinlik Uygulama Süreci	
*Konusu yalnızlık olan deneme türünde bir yazı yazılacağı belirtilir. *Bunu yapmadan önce “yalnızlık” ile ilgili öncelikle çeşitli tamlamalar oluşturulur. (yalnızlık masalı, yalnızlığın düşleri, yalnızlık bilmececi gibi) *Yazısında bu tamlamalardan yararlanılabileceği belirtilir. * Bu etkinlik yaratıcı yazmada “kümeleme(cluster), kavram haritası” teknikleri uyarlanarak uygulanmıştır.	

Tablo 20 incelendiğinde üstün yetenekli bireylerin farklı türlerde de yazabileceğini görmesi, kendini farklı yöntemlerle ifade etmenin önemli olduğunun ifade edilmesi amaçlanmıştır.

3.3.4. Yaratıcı Yazma Ölçeği

Bu araştırmada Ergün ÖZTÜRK tarafından uyarlanmış “Yaratıcı Yazma Ölçek”i kullanılmıştır (Ek 2, s. 122). Bu ölçek “Fikirlerin orijinalliği, düşüncelerin akıcılığı, düşüncelerin esnekliği, kelime zenginliği(seçimi), cümle yapısı, organizasyon (yazının giriş, gelişme, sonucu), yazı tarzı, dil bilgisi kurallarına uygunluğu” olmak üzere toplam 8 alt başlıkta toplanmıştır. Her bir alt başlık 5’er puan üzerinden derecelendirilmiş toplam 40 puan şeklindedir. Bu çalışmada deney ve kontrol grubunun ön ve son yazma becerisi testleri bu ölçek ile derecelendirilmiş

ayrıca deney grubuna ön ve son yazma becerisi testi arasında uygulanan 8 haftalık yaratıcı yazma çalışmaları da yine bu ölçek ile puanlandırılmıştır. Puanlamanın tarafsızlığı adına araştırmacının yanı sıra iki uzman tarafından daha çalışmalar Yaratıcı Yazma Ölçeği ile değerlendirilmiş ve üç uzman puanının ortalaması alınmıştır. Bu ölçek kullanılırken araştırmacı tarafından gerekli izin alınmıştır (Ek 2, s. 122).

3.3.5. Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Araştırmada nitel verilerin toplanmasında görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme soruları öncelikle Türkel'in (2011) çalışması referans alınarak araştırmacı tarafından yeniden düzenlenmiş ve üç alan uzmanı tarafından değerlendirilmiştir. Uzmanların değerlendirmeleri sonucunda şekillenen toplam 4 soru görüşme formuna alınırken tekrara düşüldüğü düşünülen 2 soru görüşme formundan çıkarılmıştır. Öğrenci görüşleri formları ekte mevcuttur. (Ek 4, s.138)

Tablo 21 Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Sevgili öğrenciler sizlerle sekiz hafta boyunca çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirdik. Aşağıdaki sorularda bu çalışmaların sizin için neler ifade ettiğine yönelik çeşitli sorular yer almaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel olarak değerlendirilecektir bu sebeple vereceğiniz cevapların samimiyeti çok önemlidir. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Nazlı SALUK
Türkçe Öğretmeni

1. Sekiz hafta boyunca yaptığımız yaratıcı yazma çalışmalarında sizi en çok etkileyen, eğlendiren etkinlikleri nedenleri ile açıklayınız.
2. Etkinliklerin size katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz, duygu ve düşüncelerinizi yazınız.
3. Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.
4. Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi, nedenleri ile açıklayınız.

3.4. VERİLERİN ANALİZİ

Mann Whitney U testi ilişkisiz iki örneklemden elde edilen puanların birbirinden anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmektedir. Bağımsız t testinin parametrik olmayan karşılığı olarak da bilinir (Büyüköztürk, 2011; Akt. Seçer, 2015: 201). Mann Whitney U testi deneysel ve betimsel çalışmalarda sıklıkla kullanılmaktadır. Özellikle örneklem büyüklüğünün düşük olduğu deneysel araştırmalarda sıklıkla kullanılmaktadır (Seçer, 2015: 201). Bu çalışmada deney ve kontrol grubu öğrenci sayıları göz önünde bulundurulduğunda nicel verilerin analizinde nonparametrik testlerden Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Deney ve kontrol Grubu öğrencilerinin ön test, son test yazma tutum puanları ile deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test yaratıcı yazma puanları SPSS 23.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Nitel araştırmaların analizinde içerik analizi uygulanmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2013: 259) göre içerik analizinde amaç toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması, daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların saptanması gerekmektedir.

Nitel verilerin yorumlanmasında öğrenci çalışmalarından örnekler verilmiştir. Öğrenciler metinleri bilgisayar ortamında yazdığından örnekler ekran görüntüsü olarak eklenmiştir.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde alt problemlere ait bulgulara ve istatistiksel bilgilere yer verilmiştir.

4.1. DENEY VE KONTROL GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN ÖN TEST TUTUM PUANLARINA İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın birinci alt problemi “Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön test tutum puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusudur. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Yaratıcı Yazma Tutum Ölçeği” ön test puanlarına ilişkin bulgular tablo 22’de verilmiştir:

Tablo 22 Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Ön Test Yazma Tutum Puanlarına İlişkin Bulgular

Gruplar	N	Sıralar Ortalaması	Sıralar Toplamı	M-Whitney U	Z	P
Deney	10	11,20	112,00	43,000	-,530	,596
Kontrol	10	9,80	98,00			
Toplam	20					

Tablo 22’de deney ve kontrol gruplarının ön test puanları karşılaştırıldığında Mann Whitney U testi sonucuna göre aralarında anlamlı farklılaşma olmadığı görülmektedir (U= 43,000, $p>.05$). Bu da deney ve kontrol grubu öğrencilerinin başlangıçta yaratıcı yazmaya karşı tutumlarının denk olduğunu göstermektedir. Bu durumda grupların araştırma için denk olduğu varsayılabilir.

4.2. DENEY VE KONTROL GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN SON TEST TUTUM PUANLARINA İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın ikinci alt problemi “Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test tutum puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusudur. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Yaratıcı Yazma Tutum Ölçeği” son test puanlarına ilişkin bulgular tablo 23’te verilmiştir:

Tablo 23 Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Son Test Yazma Tutum Puanlarına İlişkin Bulgular

Gruplar	N	Sıralar Ortalaması	Sıralar Toplamı	M-Whitney U	Z	P
Deney	10	8,60	86,00	31,000	-1,437	,151
Kontrol	10	12,40	124,00			
Toplam	20					

Tablo 23’te deney ve kontrol gruplarının son test puanları karşılaştırıldığında Mann Whitney U testi sonucuna göre aralarında anlamlı farklılaşma olmadığı görülmektedir ($U = 31,000$, $p > .05$). Bu durumda deney grubunda yapılan yaratıcı yazma çalışmalarının deney grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma tutumlarında değişikliğe yol açmadığı söylenebilir. Araştırmada çalışma grubu öğrenci sayısının azlığı, etkinlikleri uygulayan eğitimcilerin tutumu, etkinliklerin sayı bakımından yeterliliği, üstün/özel yetenekli öğrencilerin bireysel özellikleri, uygulanan grupların dinamiği, etkinliklerin çeşitliliği veya yeterince ilgi çekici olmaması gibi etmenler deney grubunun yaratıcı yazma tutumunda değişikliğe yol açmamış olabilir.

Üstün yeteneklilerde yazma tutumunu belirleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır ancak normal zekâya sahip öğrencilerde yapılan yazma tutum araştırmaları incelendiğinde tutum değişikliği gerçekleşen çalışmalar şöyledir:

Türkel (2011) “Yaratıcı Dramanın Yaratıcı Yazma Başarısına ve Yazmaya Karşı Tutuma Etkisi (İlköğretim 8. Sınıf)” adlı doktora tezi çalışmasında yaratıcı

dramanın yaratıcı yazma başarısına ve yazmaya yönelik tutuma etkisini araştırmıştır. Araştırma sonunda deney grubunda yer alan öğrencilerin yazmaya yönelik tutumları ile yaratıcı yazma başarılarının kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığını tespit etmiştir. Bu durumda yaratıcı drama yöntemi ile yaratıcı yazma etkinlikleri uygulandığında üstün yeteneklilerde yazma tutumunun değişip değişmeyeceği araştırılabilir.

Beydemir (2010) “İlköğretim 5. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazmaya Yönelik Tutumlara, Yaratıcı Yazma ve Yazma Erişisine Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında ilköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara, yaratıcı yazma ve yazma erişisine etkisini tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmada sonuçlarına göre yaratıcı yazma yaklaşımına dayalı yapılan çalışmalar öğrencilerin yazmaya yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilemiştir.

Öztürk(2007) “İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi” adlı doktora tezi çalışmasında yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin metin yazma becerilerinin geliştirilmesinde ve yazmaya karşı düşüncelerinde etkili olup olmadığı incelemiştir. Bu araştırmada deney grubuyla, haftada iki ders saati olmak üzere on dört hafta boyunca yaratıcı yazma uygulaması yapılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin yaratıcı yazma başarıları arasında yapılan tek yönlü ANOVA testi sonucuna göre deney grubunun lehine anlamlı derecede fark olduğu ortaya çıkmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin yazmaya karşı olan düşüncelerinde kontrol grubuna göre olumlu yönde bir gelişme olduğu belirlenmiştir. Bu durumda üstün yetenekli öğrencilerle de etkinlik ve hafta sayısı artırıldığında sonuçların değişip değişmeyeceği gözlemlenebilir.

Korkmaz(2015), “Yaratıcı Yazma Yönteminin 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Öz Yeterlik Algılarına, Yazmaya İlişkin Tutumlarına ve Yazma Becerisi Akademik Başarılarına Etkisi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında yaratıcı yazma yönteminin 6. sınıf öğrencilerinin yazma becerisi öz yeterlik algılarına, yazmaya ilişkin tutumlarına ve yazma becerisi akademik başarılarına etkisini incelemiştir. Araştırmada deney grubuyla on iki hafta boyunca haftada iki saat olmak üzere yaratıcı yazma çalışmaları yapılmış; kontrol grubunda ise herhangi bir müdahalede bulunulmadan Türkçe

Öğretim Programı'na dayalı öğretim sürdürülmüştür. Araştırma sonucuna göre yaratıcı yazma yöntemi, öğrencilerin yazma öz yeterlik algılarını, yazmaya yönelik tutumlarını ve yazma becerisi akademik başarılarını artırmada Türkçe Öğretim Programı'na dayalı yazma uygulamalarından daha etkilidir. Korkmaz'ın çalışmasında da sürecin bu araştırmadan daha uzun olduğu görülmektedir. Bu durumda üstün yetenekli öğrencilerle de etkinlik ve hafta sayısı artırıldığında sonuçların değişip değişmeyeceği gözlemlenebilir.

4.3.DENEY VE KONTROL GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE YAZMA TUTUMLARINA İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin tutum puanları arasında cinsiyet değişkeni bakımından anlamlı bir fark var mıdır?” sorusudur. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Yaratıcı Yazma Tutum Ölçeği” cinsiyet değişkeni bakımından bulgular tablo 24’te verilmiştir:

Tablo 24 Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkeni Bakımından Tutum Puanlarına İlişkin Bulgular

Gruplar	N	Sıralar Ortalaması	Sıralar Toplamı	M-Whitney U	Z	P
Kız	6	9,42	56,50	35,500	-,536	,592
Erkek	14	10,96	153,50			
Toplam	20					

Tablo 24’te deney ve kontrol gruplarının puanları cinsiyet değişkeni bakımından karşılaştırıldığında Mann Whitney U testi sonucuna göre aralarında anlamlı farklılaşma olmadığı görülmektedir ($U = 35,500$, $p > .05$). Bu da yaratıcı yazma konusunda kız ve erkek öğrencilerin tutumlarının cinsiyete göre herhangi bir değişiklik göstermediğini ifade etmektedir.

4.4. DENEY VE KONTROL GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN YARATICI YAZMA SON TEST PUANLARINA İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusudur. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma son test puanları bakımından bulgular tablo 25’te verilmiştir.

Tablo 25 Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Son Test Puanlarına İlişkin Bulgular

Gruplar	N	Sıralar Ortalaması	Sıralar Toplamı	M-Whitney U	Z	P
Deney	10	15,50	155,00	000,000	-3,787	,000
Kontrol	10	5,50	55,00			
Toplam	20					

Tablo 25 incelendiğinde, deney ve kontrol gruplarının yaratıcı yazma son test puanları arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek için yapılan Mann Whitney U testine göre gruplar arasında deney grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur. (U=000,000, $p<.05$). Bu durumda deney grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşılabilir. Tablo 23 ile tablo 25 karşılaştırıldığında deney grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma tutumlarında değişiklik olmamasına karşın yaratıcı yazma becerilerini geliştirdikleri görülmektedir.

4.5. DENEY VE KONTROL GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE YARATICI YAZMA PUANLARINA İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmanın beşinci alt problemi “Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Yaratıcı Yazma Son test Puanları bakımından aralarında

anlamalı bir fark var mıdır?” sorusudur. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma son test puanlarının cinsiyet değişkeni bakımından bulguları tablo 26’da verilmiştir:

Tablo 26 Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkeni Bakımından Yaratıcı Yazma Son Test Puanlarına İlişkin Bulgular

Gruplar	N	Sıralar Ortalaması	Sıralar Toplamı	M-Whitney U	Z	P
Kız	6	12,25	73,50	31,500	-,868	,386
Erkek	14	9,75	136,50			
Toplam	20					

Deney ve kontrol gruplarının yaratıcı yazma son test puanları cinsiyet değişkeni bakımından arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek için yapılan Mann Whitney U testine göre gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır. (U= 31,500, $p > .05$). Yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesinde kız ve erkek öğrenciler arasında fark görülmemektedir.

4.6. DENEY GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN YARATICI YAZMA ETKİNLİKLERİ SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Araştırmanın altıncı alt problemi “Deney grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma etkinlikleri sürecine dair görüşleri nelerdir?” sorusudur. Öğrenci görüşleri dört soru olarak alınmıştır. Her bir görüşme sorusu ayrı bir tablo ile aktarılmıştır. Çalışmaya katılan deney grubu öğrencilerine rastgele 1’den ona kadar numara verilmiştir. Görüşmelerden alınan örnek cümlelerin yanlarında bulunan numaralar katılımcılara ait numaralardır. (K1: Görüşleri alınan birinci öğrenci vb.) Yeri geldikçe bulgulara ilişkin metin örnekleri verilmiştir. Öğrenciler metinleri bilgisayarda yazdıklarından

örnekler ekran görüntüsü alınarak kullanılmıştır. Ayrıca eklerde tam metinler mevcuttur (Ek 3, s. 127).

Görüşme formunda yer alan sorulara katılımcıların verdiği cevaplara göre şu bulgulara ulaşılmış ve bulgulardan hareketle de yorumlar yapılmıştır:

Tablo 27 Deney Grubu Öğrenci Görüşlerine Göre Yaratıcı Yazma Etkinlikleri Sürecinde Kendilerini En Çok Etkileyen ve Eğlendiren Etkinliklere İlişkin Tablo

Sekiz hafta boyunca yaptığımız yazı çalışmalarında sizi en çok etkileyen ve eğlendiren etkinlikleri nedenleriyle açıklayınız.

Etkinlikler	Etkilenme Nedeni
Çizgiden Kurguya (K1, K6)	*Bize sadece 1-2 şekil verip gerisini bize bıraktıkları için sevdim. (K1)
	*Bize verilen bir resmi hayallerimizde sanıp değiştirdik bu çok eğlenceliydi. (K6)
Mimarî Benim(K1, K3, K6)	*Hayal gücümüzü serbest bırakabildiğimiz için eğlendim. (K1)
	*Aslında olmayan binaları çizdik ve istediklerimizi istediğimiz yerlere yerleştirdik. Hayalimdekileri kâğıda döktüm. (K6)
Benim Robotum(K1, K3)	*Hayal gücümüzü serbest bırakabildiğimiz için eğlendim. (K1)
	*Hep robotlar üzerine odaklandığım için bu hoşuma gitti. (K3)
İp Masalı(K2, K3, K4, K7, K9)	* Metne başlık bulma aşaması çok eğlenceliydi. Bugüne kadar yaptığımız

kompozisyon çalışmalarından farklı etkinliklerdi. (K2)

*Yazarken eğlendim.(K9)

Nesnelerin Fısıltıları (K3, K5, K8, K10) *Dedektiflik ile ilgili yazdığım için eğlendim. Dedektiflik kitaplarını genellikle okurum. şimdi yazmam hoşuma gitti. (K3)

*Hayal gücümüzle düşündüğümüz yani kısıtlamalar olmadığı için. (K10)

*Torbadan bana kek kalıbı ıktı. Bu etkinlik beni zorlamadı o yüzden o kadar eğlendim. (K5)

*Başı eğlenceli gelince devamı da öyle gidiyor. (K8)

Tamlamadan Metne(K3, K4, K5, K9, K10)

*Diğer metinler benim yazmaya karşı hislerimi değiştirdi. Bu sebeple artık metin yazarken eğlenmemi sağlayacağını düşünüyorum. (K3)

*Benim yakınımin yaşamış olduğu bir olay olduğu için etkilendim. (K4)

*Benim yazdığım en güzel metindi sanırım. Neden bilmiyorum ancak içinde kullandığım sözcüklerden, anlatım biçimlerinden etkilendim. (K5)

*Duygusal metinler yazmak hoşuma gidiyor. (K10)

Bir Hayvan Dua Etse (K7, K8)	*Komik ve eğlenceli olduğunu düşünüyorum. (K7)
Filmin Yarısı(K7)	*Komik ve eğlenceli olduğunu düşünüyorum. (K7)

Tablo 27 incelendiğinde sekiz hafta boyunca gerçekleştirilen tüm etkinliklerin öğrenciler tarafından kendilerini etkileyen ve eğlendiren etkinlikler olarak tercih edildiği görülmektedir. En çok tercih edilenlerden biri “İp Masalı” adlı etkinliktir. Bu etkinlik beş öğrenci tarafından etkileyici ve eğlendirici bulunmuştur. Öğrenciler bunun nedeninin yaratıcı yazma çalışmasına başlamadan önce yapılan oyun süreci olduğunu ifade etmektedir.

Bateson ve Martin’e (2014: 113) göre oyuna olanak sağlama yeni ürünlere veya bir şeyleri değişik yollarla yapmaya dönüşebilen yeni düşünceler üretmeye yardımcı olabilir. Torrance (Akt. Bateson; Martin, 2014: 116) yaptığı bir çalışmada daha çok oyun oynayan kız ve erkek çocuklarının daha az oyun oynayan kız ve erkek çocuklarına göre özgünlük ve kıvraklık bakımından daha yaratıcı olduklarını tespit etmiştir. Bu durumda yaratıcı yazmadan önce uygulanabilecek oyunlarla bireysel farklılığa sahip bu bireylerin ilgilerinin çekilebileceği, bunun da yazma sürecine katkı sağlayarak bu süreci daha da teşvik edici hale getirebileceği görülmektedir. Ayrıca K8’in “Başı eğlenceli gelince devamı da öyle gidiyor.” ifadesi yazma etkinliklerine başlamadan yürütülecek sürecin gerekliliğini dile getirir niteliktedir.

Tablo 27’ye göre öğrencilerin en çok eğlenceli bulduğu bir başka yaratıcı yazma etkinliği “Tamlamadan Metne” adlı etkinliktir. Bu etkinlik kümeleme (cluster) tekniği uyarlanarak gerçekleştirilmiştir. Konusu yalnızlık olarak belirlenen çalışmada yalnızlık kelimesini tamamlayan kelimeler yazılmış daha sonra bunlar metinlerde kullanılarak deneme türünde metinler oluşturulmuştur. Öğrenciler gerek konu gerek öncesinde yapılan kümeleme tekniği ile bu etkinliği ilgi çekici bulmuştur. Süreç

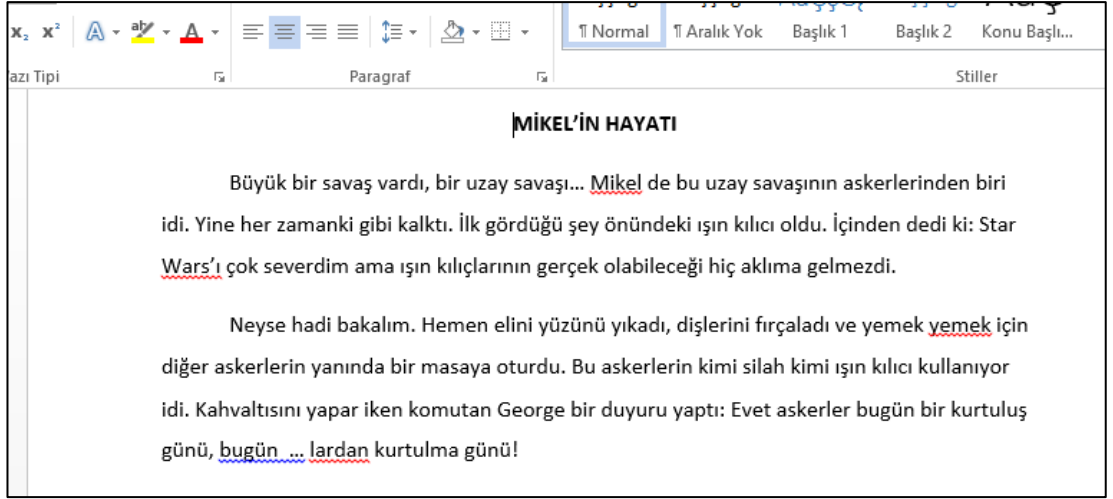
sonunda ortaya çıkan metinler de hem içerik hem biçim yönünden zengin metinlerdir. Ergenlik döneminde olan çalışma grubu konuyu etkileyici bulmuş bunu da tablo 28’de görüldüğü üzere ifade etmişlerdir. K10 bu durumu “Duygusal metinler yazmak hoşuma gidiyor.” şeklinde ifade ederken K5 “Benim yazdığım en güzel metindi sanırım. Neden bilmiyorum ancak içinde kullandığım sözcüklerden, anlatım biçimlerinden etkilendim.” şeklinde ifade ederek kümeleme tekniğinin etkililiğini vurgulamıştır.

Yaratıcı insanlar maceraperesttir. Keşfetmeyi severler. Keşfederken de sosyal geleneklerin sınırlarını zorlayabilirler. Dışarıdan dayatılan kuralları sevmezler. Kendi içlerinden gelen yönelimlerin itkisiyle hareket ederler. Dışlarındaki dünyanın sıradanlığına uyum sağlamamaları yabancılaşma ve yalnızlık duygularını yoğun yaşamalarına neden olabilir (Andreasen, 2013: 39). Üstün yetenekli bireylerin de yaratıcılık yönlerinin güçlü olduğu düşünülürse bu duygu yoğunluğu, konunun cazibesi, kümeleme tekniği gibi etmenler metin üretme sürecini olumlu etkilemiştir.

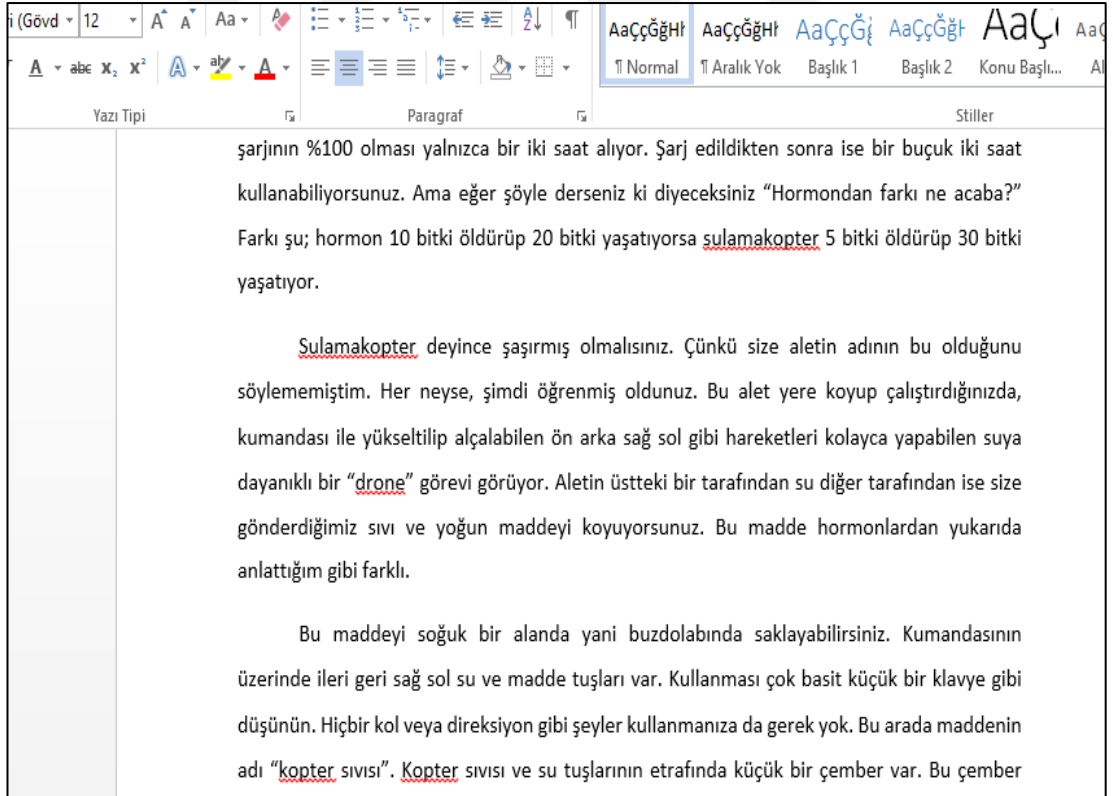
“Nesnelerin Fısıltıları” adlı etkinliği dört öğrenci tercih etmiştir. Bu etkinlik “uyarıcı yazma” tekniği uyarlanarak hazırlanmıştır. Etkinlikte öğretmen bir öğrencinin gözlerini bağlar. Daha önceden çeşitli nesnelerin konulduğu bir torba kullanılır. (Çeşitli oyuncaklar, tarak, saat, gözlük, biblo, kalemlik, fener vb.) Gözü bağlı olan öğrenciler torbadan bir nesne çeker. Nesnelerin çok önemli, değerli olduğu düşünülerek, nedeni ile anlatılır. Nesneler kullanım amacı dışında da düşünülebilir. Çekilen nesnelere dair bir öykü kurgulanır ve yazılır.

Bu nesneler yaratıcı yazma için uyaran olarak kullanılmıştır. Bu etkinlikte öğrencilerin basit nesneleri dahi olağanüstü düşünerek hayal güçlerinin sınırlarını zorladıkları ve buna bağlı olarak da metinlerin bu yönde oluşturulduğu görülmüştür.

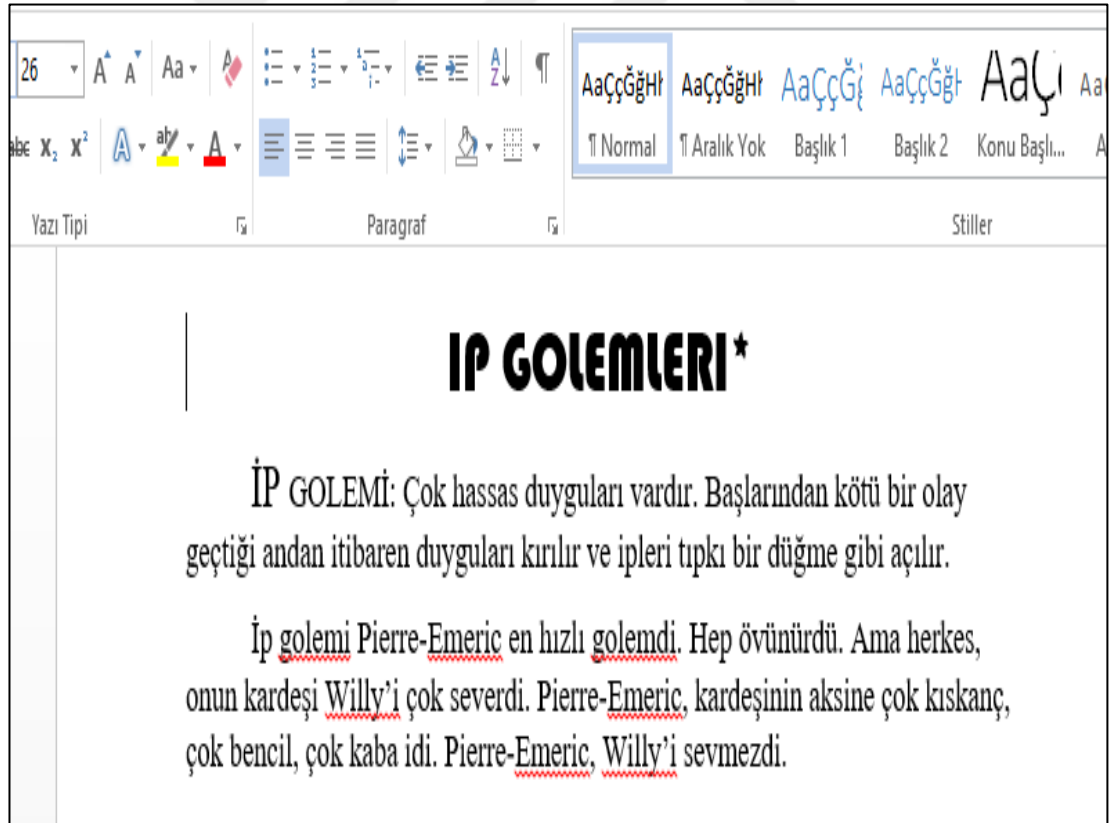
Bir öğrenci torbadan çektiği plastik bir dolap ayağını ışın kılıcı olarak hayal etmiş ve gözleri kapalıyken arkadaşlarının bu konudaki sorularına hayal gücünü üst düzeyde kullanarak cevap vermiştir:

Bir başka öğrenci torbadan çektiği bir oyuncaktan bir icat çıkarmıştır. İsminin ilgi çekiciliği, icadını titizlikle tüm ayrıntıları ile anlatması ve hayal gücünün sınırlarını zorlaması üstün/özel yetenekli öğrencilerin doğru yönlendirildiklerinde yaratıcı yazma etkinliklerinde nasıl başarı sağlayacaklarını kanıtlar niteliktedir:

Yaman (2010: 284) okumanın, yazma eyleminin ön hazırlığı olduğunu ifade etmektedir. Birey okuma yoluyla edindiği gözlemlerini yazıya dökmekle kalmaz aynı zamanda okunan yazıları da örnek alır. Böylelikle ilköğretim düzeyinde öğrencilere kitap okuma alışkanlığının kazandırılmasının gerekliliği, bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada da öğrencilerin metinlerinde okuma alışkanlıklarının yansımalarını görmek mümkündür. K3 “Nesnelerin Fısıltıları” adlı etkinliği eğlenceli bulduğunu ifade ederek “Dedektiflik ile ilgili yazdığım için eğlendim. Dedektiflik kitaplarını genellikle okurum. Şimdi yazmam hoşuma gitti.” demiştir. Öğrencilerin bu söylemlerinden yazdıklarında okuduklarının etkisi olduğu anlaşılmaktadır. Çalışma grubunun tercih ettiği kitap türlerinin yer aldığı Tablo 10 (*Çalışma Grubunun Kitap Türü Tercihleri*) incelendiğinde öğrencilerin 18’inin macera türünü tercih ettiği görülmektedir. Sekiz haftalık yaratıcı yazma etkinliklerinin pek çoğunda okudukları macera türünün etkilerini görmek mümkündür:

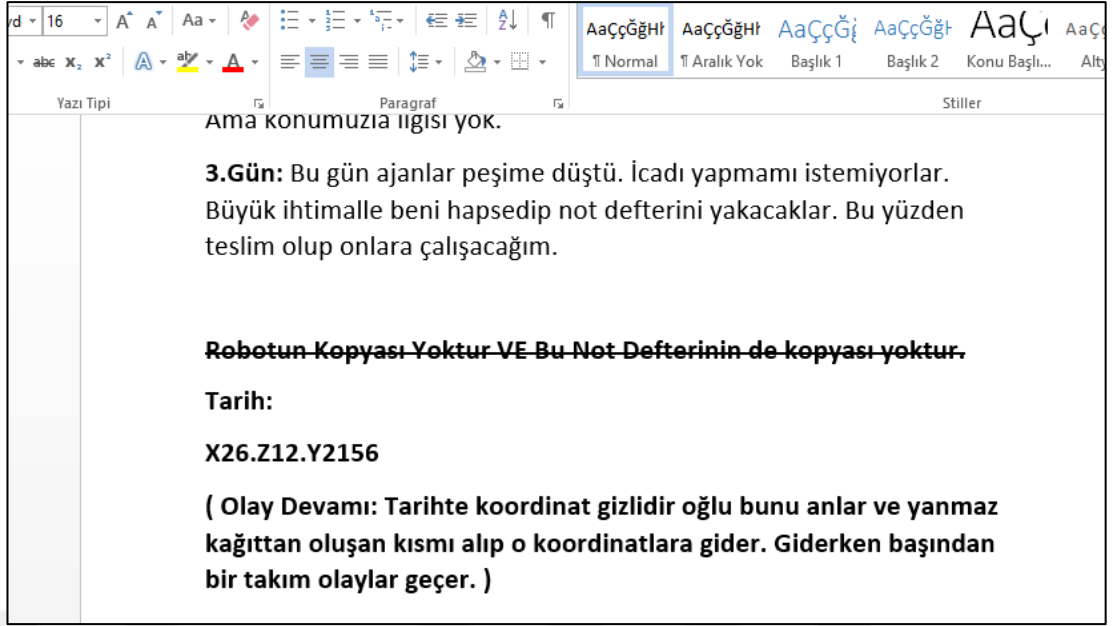

The screenshot shows a Microsoft Word document with a title and two paragraphs. The title is "İP GOLEMLERİ*" in a large, bold, black font. The first paragraph is "İP GOLEMİ: Çok hassas duyguları vardır. Başlarından kötü bir olay geçtiği andan itibaren duyguları kırılır ve ipleri tıpkı bir düğme gibi açılır." The second paragraph is "İp golemi Pierre-Emeric en hızlı golemidi. Hep övünürdü. Ama herkes, onun kardeşi Willy'i çok severdi. Pierre-Emeric, kardeşinin aksine çok kıskanç, çok bencil, çok kaba idi. Pierre-Emeric, Willy'i sevmezdi." The document is displayed in a window with a standard Word ribbon at the top.

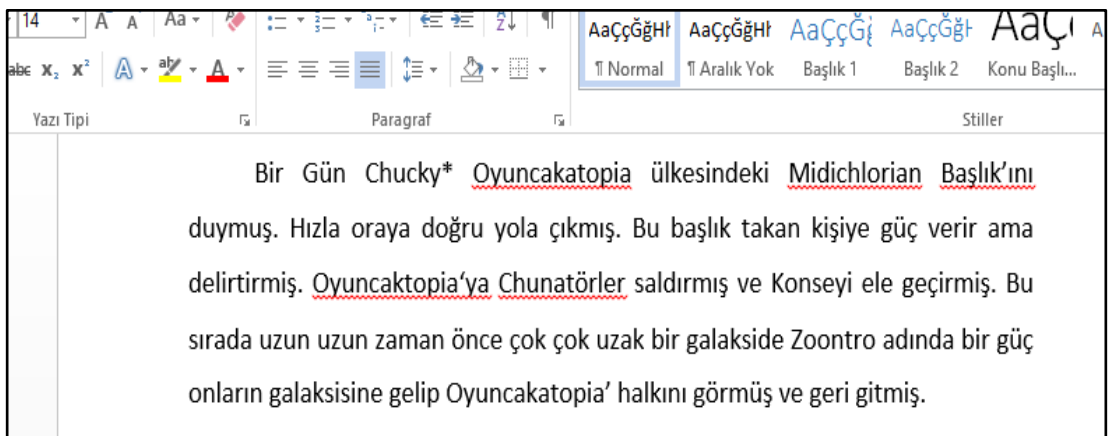
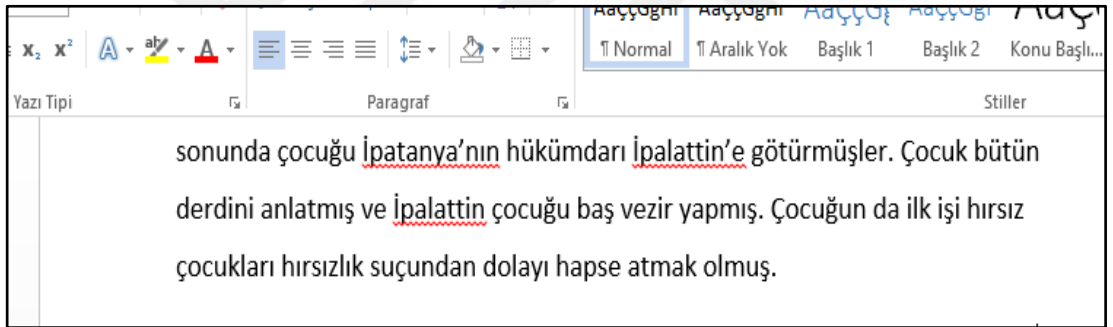
İP GOLEMLERİ*

İP GOLEMİ: Çok hassas duyguları vardır. Başlarından kötü bir olay geçtiği andan itibaren duyguları kırılır ve ipleri tıpkı bir düğme gibi açılır.

İp golemi Pierre-Emeric en hızlı golemidi. Hep övünürdü. Ama herkes, onun kardeşi Willy'i çok severdi. Pierre-Emeric, kardeşinin aksine çok kıskanç, çok bencil, çok kaba idi. Pierre-Emeric, Willy'i sevmezdi.

Öğrencilerin metinlerinde kahramanlara verdikleri isimlerden de okuma alışkanlıklarının etkisi gözlemlenmektedir:

Tablo 28 Deney Grubu Öğrenci Görüşlerine Göre Etkinliklerin Kendilerine Katkılarına İlişkin Tablo

Etkinliklerin size katkıları nelerdir?

Kastedilen	İfade Edilen
Hayal gücünü geliştirme (K1, K2, K3, K5, K8)	
	*Hayal gücünü geliştirmiş olabilir. (K1)
	*Farklı konular olduğu için hayal gücümü geliştirdi. (K2)
Yazma becerisi kazanma (K1, K4, K5, K6, K7, K8)	
	*Yazı yazma yeteneğimi artırmış olabilir. (K1)
	*Uzun yazı yazmayı geliştirdim. Toplamda sekiz tane metin yazdık bu da kendimi geliştirmeme neden oldu. (K5)
	*Bana hem hikâye, metin vb. şeyleri daha iyi yazmayı ve kelime hazinemı etkilediğini düşünüyorum. (K4)
	*Yazımın akıcılığını geliştirdim. Farklı türlerde de yazabileceğimi öğrendim. Ayrıca yazılarıma renk katarak daha etkileyici yazılar yazabiliyorum. (K6)
Konu zenginliği (K2)	*Konular farklı olduğu için daha iyi yazabildiğimi düşünüyorum. (K2)
Kelime dağarcığını geliştirme (K3, K4)	*Hem kelime dağarcığım genişledi hem de hayal gücüm. (K3)

Eğlenceli bulma (K3, K9)

*Eskiden kompozisyon deyince canım çıkıyordu. Şimdi ise eğleniyorum.(K3)

*Duyguları, binaları, gördüğüm şeyleri kâğıda aktarabildiğim için mutluyum.(K9)

Yaratıcılığa katkıları (K7, K10)

*Yaratıcılığım ve dünyaya başkalarının gözünden bakma duygum gelişti. (K7)

Türkçe dersine katkıları (K8)

*Yazarlık yönünde eğilim sağlayan etkinlikler bunlar. Hem insanın hayal gücünü geliştiriyor hem de yazı yazma ve Türkçe dersine katkı sağlıyor. (K8)

İmla ve noktalama kuralları(K8, K10)

*Yazım kuralları ve noktalama işaretleri konusunda da geliştiriyor. (K8)

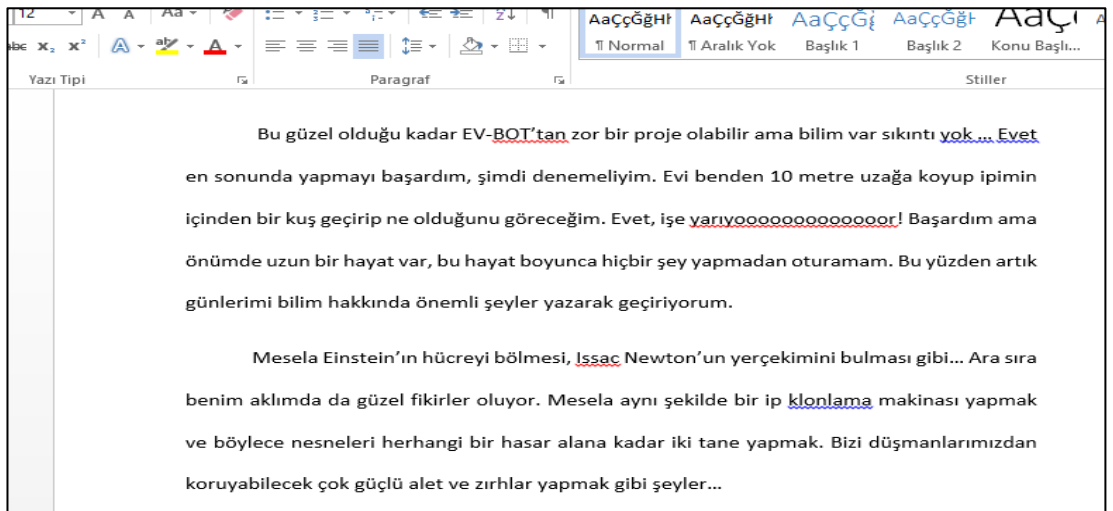
Tompkins (1982, Akt: Susar Kırmızı, 2009: 3) çocukların yaratıcı öyküler yazması için yedi neden sıralamaktadır. Bunlar; eğlenmek, sanatsal yönü olan ifadeyi geliştirmek, yazmanın değer ve işlevini açıklamak, hayal gücünü geliştirmek, düşüncelerini açıklamak, kendini tanıtmak için araştırmak, okumak ve öğrenmek için yazmak şeklindedir.

Tablo 28 incelendiğinde deney grubu öğrencileri sekiz haftalık yaratıcı yazma etkinlikleri sürecinde hayal güçlerinin geliştiğini, yazma becerisi kazandıklarını, kelime hazinelerini geliştirdiklerini, konu bulma hususunda geliştiklerini, yaratıcılıklarının geliştiğini, Türkçe dersine katkılarının olduğunu, imla ve noktalama kurallarını uygulama konusunda kendilerini geliştirdiklerini ifade etmişlerdir.

Beş öğrenci yaratıcı yazma etkinliklerinin hayal gücünü geliştirdiğini ifade etmiştir. Rowe'a (2004: 133) göre günümüzde işverenler genellikle sezgisel olarak düşünebilen, etkili bir şekilde iletişim kurabilen, ekip çalışmasına uyum sağlayabilen, yenilikçi, hayal gücü kuvvetli çalışanlar aramaktadır.

Pek çok iş sahasında ülkemizde atılacak sağlam adımların üstün/özel yetenekliler tarafından olma ihtimalinin yüksek olduğu düşünüldüğünde bu öğrencilerin hayal gücüne yapılması gereken katkıların gerekliliği anlaşılmaktadır. Bunun en etkili yöntemlerinden biri de yaratıcı yazma çalışmalarıdır.

Üstün zekâlı çocukların eğitiminde zekâ ile beraber hayal gücünün gelişimine önem verilmelidir. Çünkü hayal gücü akıcı zekânın taşıyıcısıdır. Akıcı zekâyâ sahip kişilerin daha çok ‘yeni problemler üzerinde ve farklı bir bakış açısıyla düşündükleri’ kabul edilir. Bu çocukların akıcı zekâ ve üretkenliklerini kullanarak fantastik düşünce ve ürünler tasarlamaları iyi olur. Hatta bu çalışmalar eğlence ve zevk yerine de geçebilir (Çelen, 2013: 244). Yaratıcı yazmanın en aşikâr kazanımı hayal gücünü besliyor olmasıdır. Bundan önemli kazanç olamaz. Dünyadaki gelmiş geçmiş bütün mucitlerin ortak özelliğidir hayal kurabilmek. En uçuk fikirlerinin bile gerçekleşebileceğini hayal edemeselerdi ve çevrelerindeki alaylarına direnecek kadar inanmasalardı bu hayallerine herhangi bir adım atabilirler miydi? (Koçak, 2013: 57). Kendi alanlarında başarılı bilim insanlarının ve mucitlerin bazen bilimsel bazen de yaratıcı düşünce süreçlerini kullanarak keşif ile buluş arasında gidip geldiğini ifade eder (Seelig, 2013: 13). Bu noktadan hareketle öğrencilerin yaratıcı düşünce süreci ile metinlerinde bilim merakının açık bir şekilde gözlemlendiği söylenebilir. Yaratıcı yazma etkinliklerinin bir başka kazanımının da bu bireylerde bilim merakını güdülemek ve hayal kurma aracılığı ile bilimsel çalışmalara karşı ilgilerini artırmak, bu konuda kendilerini motive etmek olduğu söylenebilir. Bunu destekler nitelikteki yazı örneklerinin birkaçı şu şekildedir:

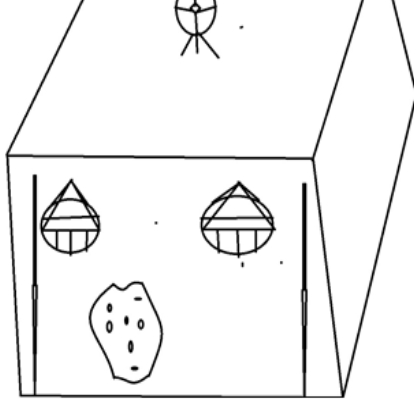
evrimiçi Şekiller Grafik
Resimler Ekran Görüntüsü
Çizimler

Mağaza
Uygulamalarım
Eklentiler

Çevrimiçi Video Medya
Yer İşareti
Çapraz Başvuru
Bağlantılar

Açıklama
Alt bilgi
Sayfa Numarası
Üst bilgi ve Alt bilgi

Metin Kutusu

Bu evin kapısı ceketimde duran manyetik bir kartı algılayıp gaz haline geçiyor. İçeri girdiğimde ise bir butondan kapıyı katılaştırıyorum. Evin camları yakınındaki şeyler sensör; yakınında olan hareketleri bir ekrana yansıtıyor(bir nevi kamera).

Camlardaki üçgen parça ve yukarıdaki anten sayesinde bilgisayar ile iz sürme işlemi kolaylaşıyor.

Ajanlar giremez herhalde deyip yatağa girdim. Rüyamda robotun parçalarının yerini gördüm. Gün doğmadan evden çıktım. Parçaları almaya gidecektim ama sadece 1500 ₺ kalmıştı cebimde, yetmezdi. Ben de düşündüm taşındım evi sattım, 500.000 ₺ verdiler.

Tüm malzemeleri aldım. Robotu yaparken birçok özellik ekledim ve sonunda robotu bitirdim fakat atölyeden çıktığım an beni yakalayıp robotu bozacaklardı. Ne yapmalıydım...

12 A A Aa Aa Ç Ç Ğ Ğ H H Aa Ç Ç Ğ Ğ H Aa Ç Ç Ğ Ğ H Aa Ç Ç Ğ Ğ H Aa Ç Ç Ğ Ğ H

1 Normal 1 Aralık Yok Başlık 1 Başlık 2 Konu Başlı...

Yazı Tipi Paragraf Stiller

2017 GÜNLÜĞÜ

İPBOT-2500

Ben bir mühendisim, Elektrik Elektronik Mühendisi. Bu günlerde aklıma bir sürü fikir geldi. Ama hangisini yapacağımı bulamadım. Ben ÇFE'yi yapan adamın ta kendisinin oğlunun oğluyum. Şu anda ÇFE'de yaşıyorum. Aşağıda gizli bir laboratuvar buldum orada İPBOT-2500'ü yapıyorum. Size kısaca robotun özelliklerini anlatayım:

Robot anlaşıldığı gibi ipten ayrıca ipten olduğu için yumak haline gelebiliyor. Aslında

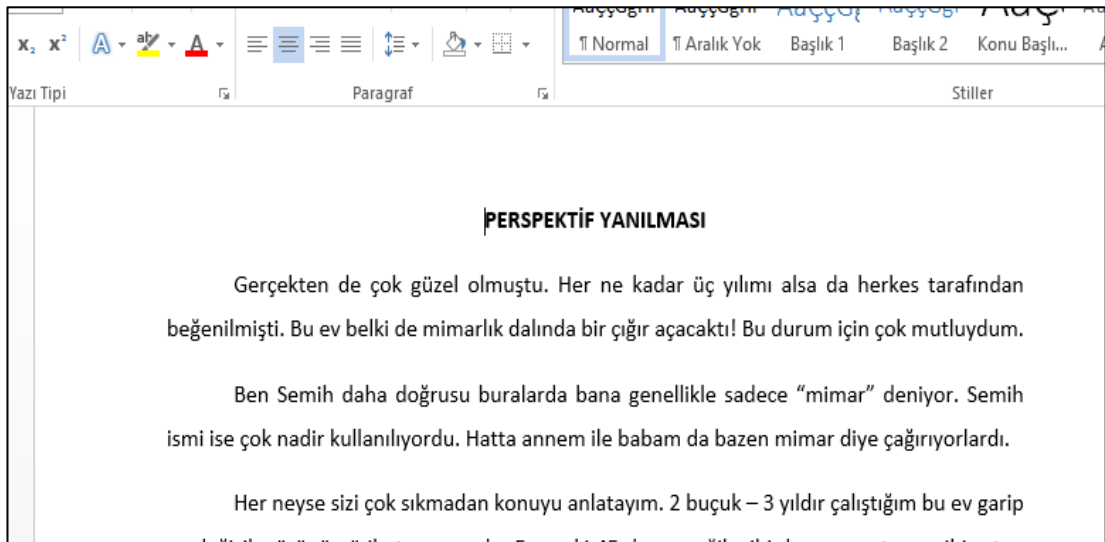
kullanmadım eskimesin diye.

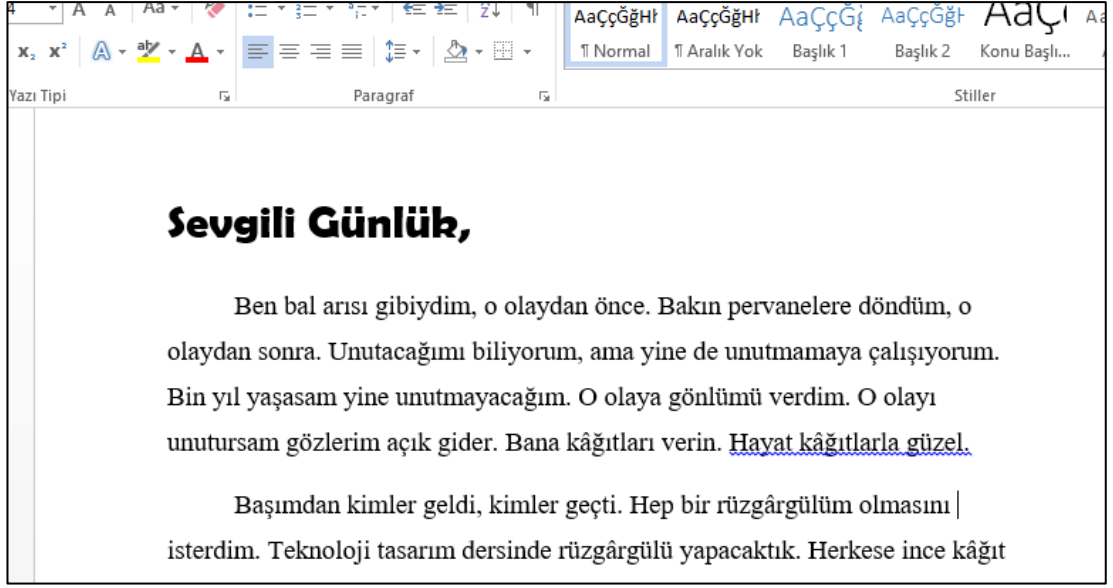
Büyüdük ve ben bilimsel çalışmalar yaparken hiç mutlu olmuyordum. Çünkü hiçbir çizimim orantılı olmuyordu. O an kardeşimin bana aldığı kalemlik aklıma geldi. Sakladığım yerden çıkarttım. O sırada kardeşim girdi içeri ve beni kalemlikle birlikte gördü. Çok sevindi. Sarıldı bana "Seni çok seviyorum." dedi. Ben de ona aynısını tekrar ettim. Hayatımda her daim bir dayanağım olması çok mutlu ediyordu beni.

Çalışmaya devam ettim ancak bir farklılık olduğu belliydi. Artık bütün çizimlerim oluyor

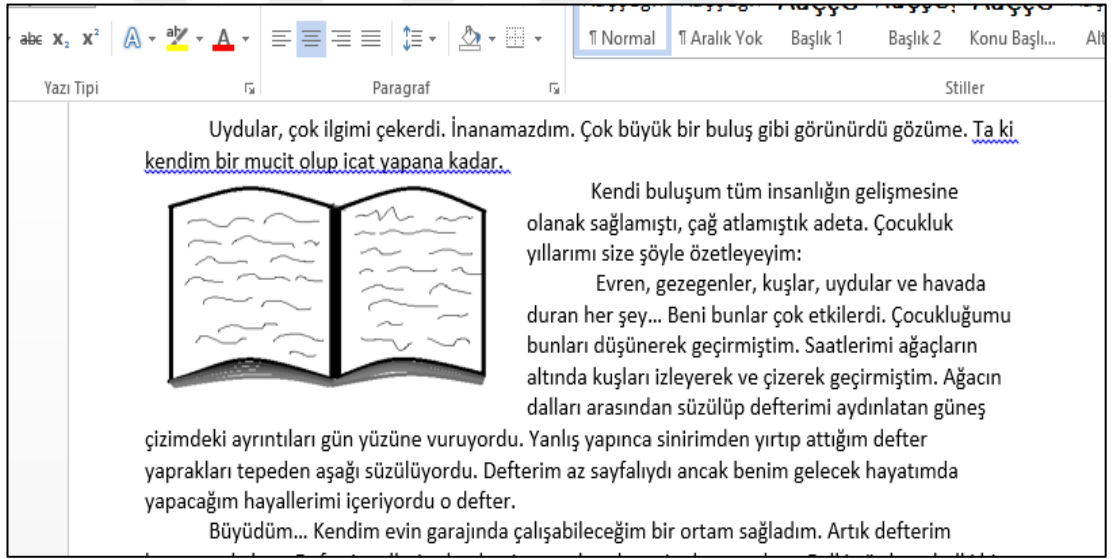
Tablo 28 incelendiğinde altı öğrenci etkinlikler sonucunda yaratıcı yazma becerilerinin geliştiğini ifade etmiştir. K5 "Uzun yazı yazmayı geliştirdim. Toplamda sekiz tane metin yazdık bu da kendimi geliştirmeme neden oldu." şeklinde yazma becerisinin geliştiğini ifade ederken yazmanın uzun bir süreç gerektirdiği anlaşılmaktadır.

Öğrenciler yaratıcı yazma etkinliklerine başlarken ön testte son derece basit, sıradan kelimeler ve cümleler kullanırken yaratıcı yazma çalışmaları ilerledikçe yazılarını pek çok açıdan geliştirmişlerdir. Tablo 28 incelendiğinde K6 "Yazımın akıcılığını geliştirdim. Farklı türlerde de yazabileceğimi öğrendim. Ayrıca yazılarıma renk katarak daha etkileyici yazılar yazabiliyorum." şeklinde bu durumu ifade etmiştir. Yazılarına ilgi çekici ve etkileyici girişler yapmayı kavrayan öğrencilerin metinlerinden örnekler şöyledir:

Yukarıdaki metin örneğinde merak uyandıran bir giriş ve kendine özgü bir üslup geliştirilmenin örneği görülmektedir.

Yukarıdaki metinde de kendi üslubunu kullanma ve metin akıcılığı açısından gelişimin gözlemlendiği görülmektedir. Pilav'a göre (2008: 28) yazılı anlatım sayesinde fikirlerin olgunlaşması, gelişmesi ve hepsinden önemlisi özgünlüğü sağlanacak, duyguların ifadesinde daha etkili bir yol bulunmuş olacaktır. Yazma becerisi kişiye bir üslup özelliği kazandırdığı gibi, dilin inceliklerinin öğrenilmesinde ve etkin bir anlatım yeteneğine kavuşulmasında da oldukça önem arz eder.

İki öğrenci yaratıcı yazma etkinlikleri ile yaratıcılıklarının geliştiğini ifade etmiştir. K7 bu katkıyı “Yaratıcılığım ve dünyaya başkalarının gözünden bakma duygum gelişti.” şeklinde belirtmiştir. Oral’a (2003) göre yaratıcı yazma etkinlikleri eğitimcilerle öğrencilerin iç dünyalarını yakından tanıma ve onlarla duygudaşlık kurma gibi olanaklar sağladığı gibi öğrencilerin kendilerini tanıma süreçlerine de yardım eder. Öğrencilerin kendi düşüncelerini özgürce dile getirmelerini sağlar, başka insanların duygu ve düşüncelerine saygı gösterme ve onları kabul etme alışkanlığı kazanmalarında etkili olur.

Tablo 28’de K6 “Yazımın akıcılığını geliştirdim. Farklı türlerde de yazabileceğimi öğrendim. Ayrıca yazılarıma renk katarak daha etkileyici yazılar yazabiliyorum.” İfadesini kullanmaktadır. Öğrencilerin yazıları incelendiğinde benzetmeler kullanmaya istekli oldukları, metinlerinde estetik zevki yansıtmada konusunda hoşnut oldukları gözlemlenmiştir:

gerçekten çok büyük bir kavga ettik. Ve hiç kus kalamayacak kadar uzun süre kustum birbirimize. Hiç birimiz suçunu itiraf etmedi. Tabi ki küçücük bir olay için kavga etmiştik.

Birkaç gün kalmıştı ne zamandır beklediğim doğum günümün gelmesine. Evet, doğum günüm gelmişti. Ama biz hala sonbahar rüzgârı sebebiyle aynı daldan bambaşka yerlere uçmuş birer yaprak gibi uzaktık. Barışmak istiyorduk içten içe. Ama kimse kabullenmiyordu.

Doğum gününe birçok arkadaşımı çağırmıştım. Tabi ki de kardeşim kıskanmıştı.

Neredeyse artık barışmak için gizli gizli aşılvorduk. Annem durumu fark etmiş ancak bir sev

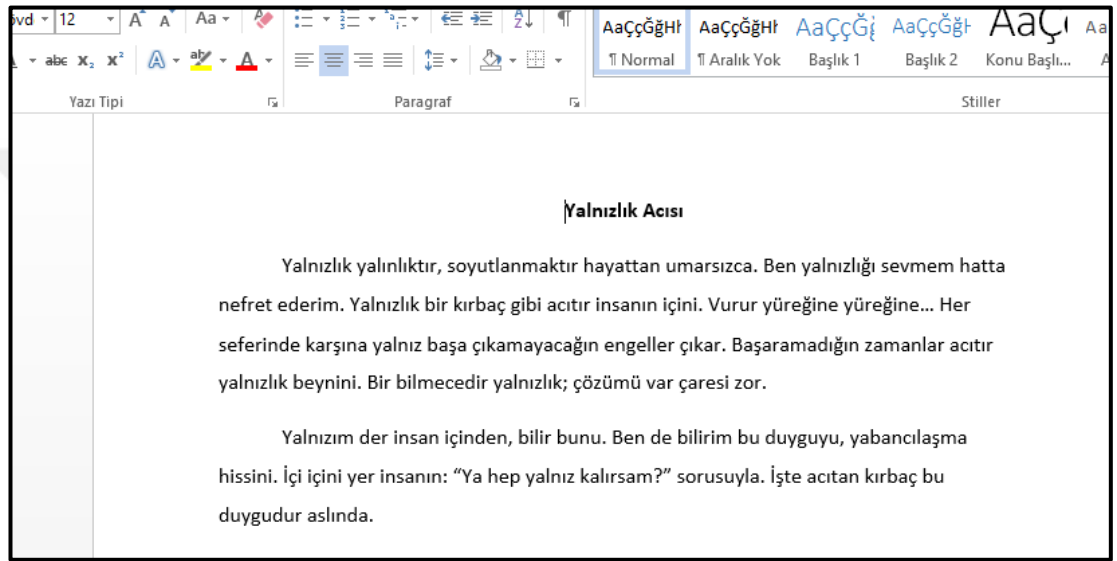
Metinde küs kardeşi ile dargınlığını dile getirmeye çalıştığı benzetme dikkat çekicidir: “Biz hâlâ sonbahar rüzgârı sebebiyle aynı daldan bambaşka yerlere uçmuş birer yaprak gibi uzaktık.”

Metinlerde benzetme örneklerinin biri de şöyledir:

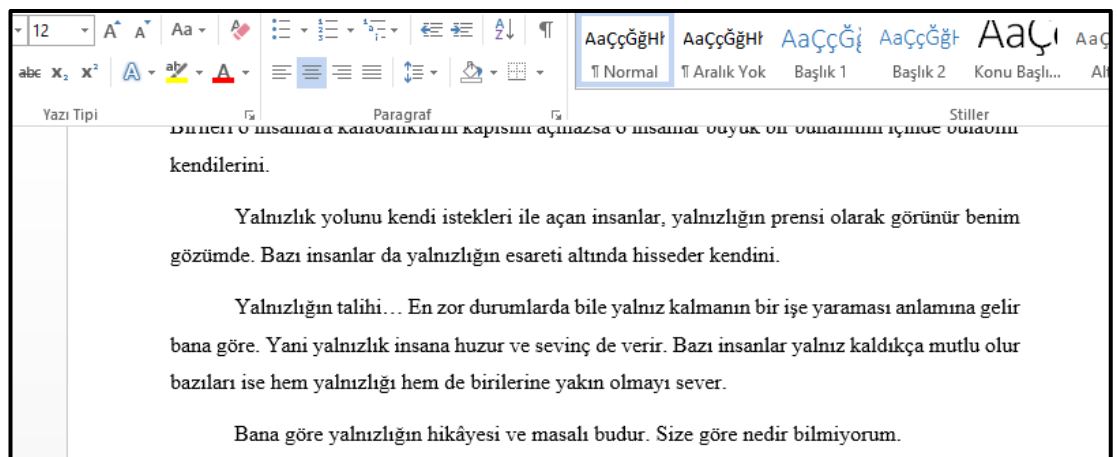
yetişti. Ona yardım ederken bir yandan da Allah’a şöyle dua etti:

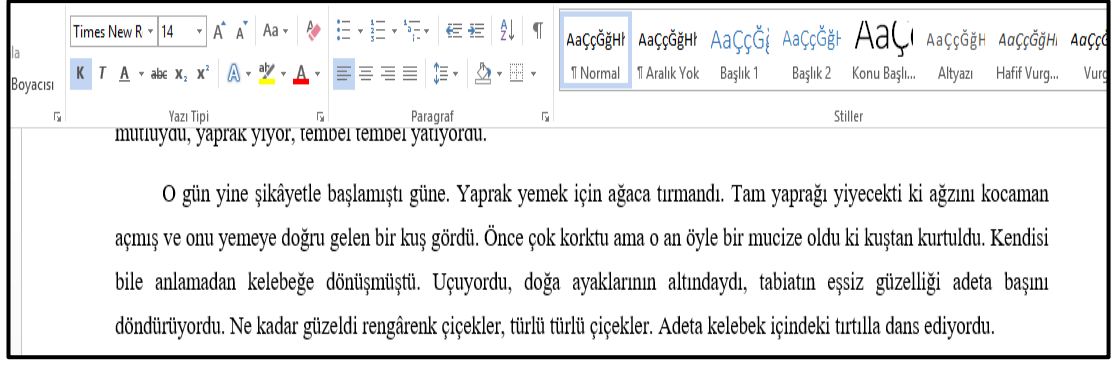
Allah’ım sen her şeyi ne kadar düzenli, güzel ve özenli yaratmışsın. Uçan kuşa özendim ancak güçlü bacaklarımı, fişek gibi zıplayışımı, kusursuz kollarımı ve doğadaki özel yerimi unuttum. Beni

Deney grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma etkinliklerinde metinlerine uygun başlık seçme, metinlerinde tutarlılığa dikkat etme, paragraflar arasında bağlantı kurma, ana fikri doğru yansıtma, ana fikri yardımcı fikirlerle destekleme, kişi, mekân tasvirlerine yer verme, zengin sözcük hazinesi kullanımı, çarpıcı benzetmeler kullanma, etkileyici bir sonuç bölümü oluşturma, sözcük tekrardan kaçınma, alıntılar yapma, kalıplaşmış sözlerden faydalanma, yazılarında estetik bir duruşa özen gösterme konusunda gelişme gösterdikleri görülmüştür. Bu gelişimin örnekleri aşağıda verilmiştir:

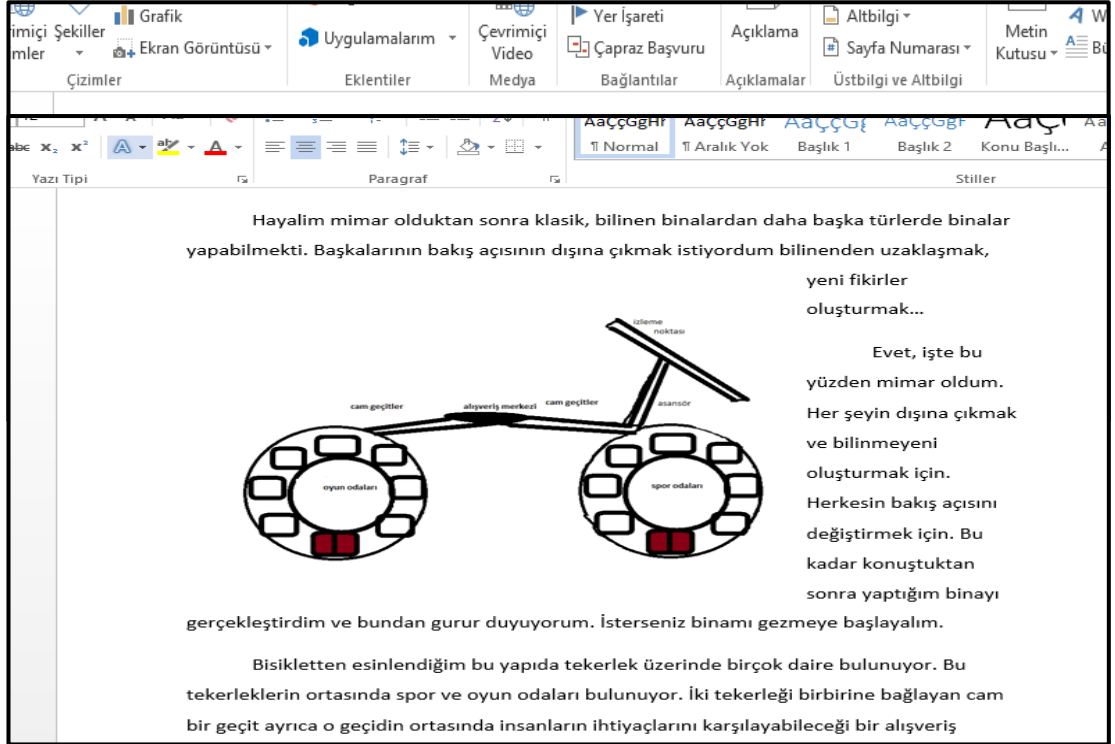
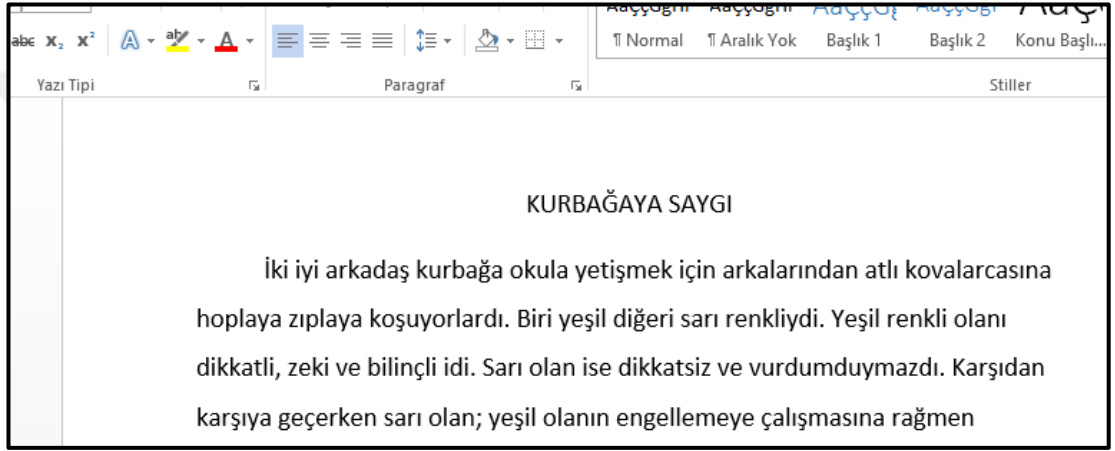

Metinde de görüldüğü gibi duygular, benzetmelerle tasvir edilmiştir. Duygu tasvirlerinin yapıldığı bir başka örnek de şöyledir:

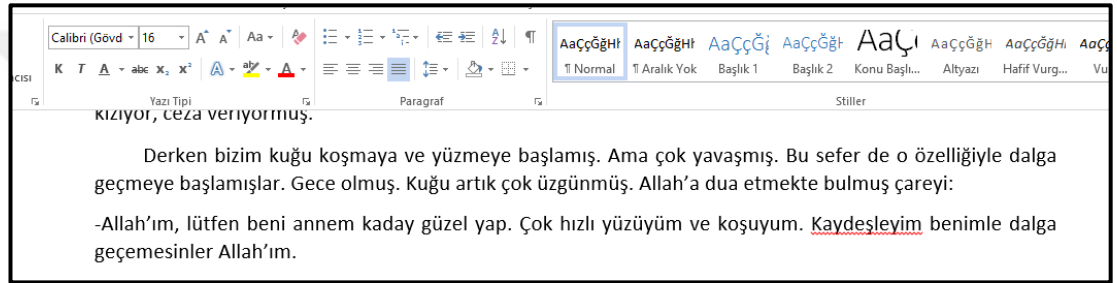
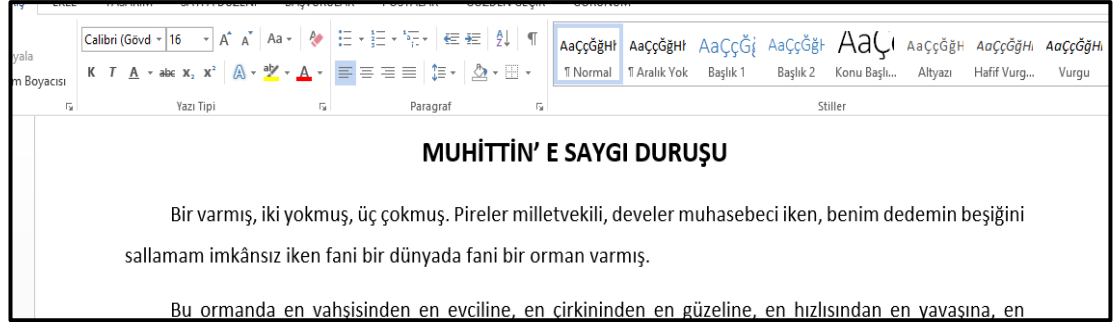

“Kelebek, içindeki tırtılla dans ediyordu.” ifadesi dikkat çekicidir. Aşağıdaki örneklerde de mekân, kahraman tasvirlerini iyi kullandıkları görülmektedir:

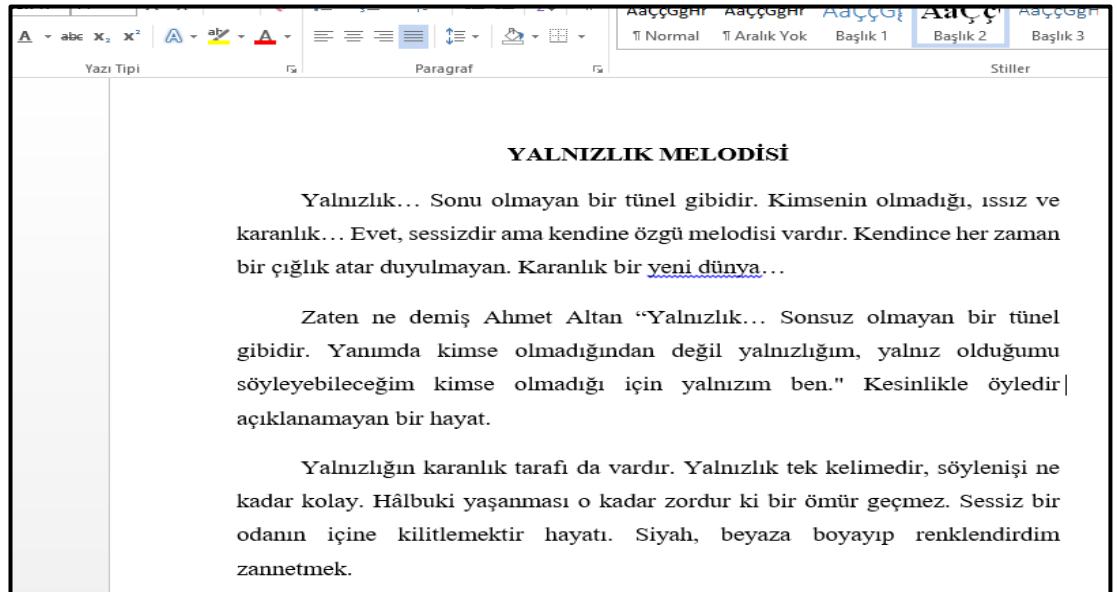

Üstün yetenekli öğrencilerin özelliklerinden biri olan mizah anlayışı ve espri yeteneğini yazılarına da yansıtmaya çalıştıkları görülmektedir:

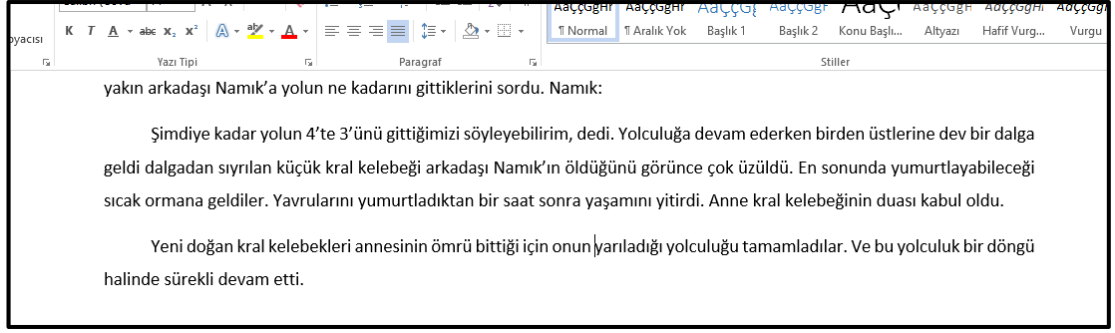

Yukarıdaki metinde bir masal girişine yeni bir bakış açısı getirilmişken, diğer metinde bir kuğu bebek dili ile konuşturulmuştur.

Metinlerde alıntı yapma hususunun da geliştirildiği görülmektedir:

Metinlerde sonuç bölümlerinin de gerektiği gibi olmasına özen gösterilmiştir:

Tablo 29 Deney Grubu Öğrenci Görüşlerine Göre Önceden Karşılaştıkları Yazma Etkinlikleri ile Çalışmada Gerçekleştirilen Etkinliklerin Karşılaştırılmasına İlişkin Tablo

Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.

Kastedilen	İfade Edilen
Konu zenginliği (K1, K3, K8)	* Buradaki etkinlikler daha serbest yazabildiğimiz, eğlenceli, başlık, konu seçimleriyle okuldakinden daha iyi. (K1) *En çok bu sekiz haftalık yazma etkinliğini sevdim. Çünkü belli ve ilgi çekici konular oluyor. İnsanın yazdıkça yazası geliyor. Okulda çok yazma etkinliği yapmıyoruz ama yapınca da çok sıkıcı kompozisyon etkinliklerinden oluyor. (K8)
Özgür yazabilme(K1, K3)	* Eskiden bir konu verilir ve bir şey yazmam istenirdi. Hiç bana nasıl yazmak istediğimi sormuyorlardı. Ama burada tamamen hayal gücüne bağlıydı. Burada

yazdıklarım daha güzel oldu. (K3)

Eğlenceli bulma(K1, K4, K10)

*Bu sekiz hafta içerisinde başka yerlerde yaptığımdan daha güzel ve iyi hikâyeler yazdığımı düşünüyorum. Çünkü diğer çalışmalar sıkıcı ve klasikti fakat bu sekiz haftalık süreçte yaptığımız çalışmalar eğlenceli ve çok yaratıcıydı. (K4)

Yazma isteği uyandırma (K8, K10)

*Okulda Türkçe dersinde yazdığımız yazılar sekiz haftada yazdıklarımızdan daha sıkıcı, klasik ve sıradan geliyor. Ama şimdi yazdıklarımız hem eğlenceli hem de daha çok yazmaya teşvik ediyor.(K10)

Fikir üretebilme (K2)

*Önceden aklıma fikir bile gelmezdi; ancak şimdi daha iyi fikirler aklıma geldiği için daha güzel yazı çalışmaları yapabiliyorum. (K2)

Yazarken odaklanma (K2, K9)

* Daha iyi odaklanabiliyorum. (K2)

*Burada daha sessiz oluyor. (K9)

Yazma becerisi kazanma (K5, K10)

* Kompozisyon yazma alışkanlığımı bu sekiz hafta sonunda kazandım, ilerlediğimi fark ettim. Kompozisyonu nasıl etkili kılacağımı fark ettim. (K5)

Etkileyici yazı yazma(K5, K6)

*Önceleri yazdığım cümleler ile şimdikiler arasında dağlar var. Şimdi daha düzenli ve daha etkileyici

	benzetmeler katarak yazılarımı geliştirdim. (K6)
Yaratıcılık gelişimi(K4, K7, K9)	* Bence çok büyük bir fark var. Buradakiler yaratıcılık gibi farklı duyguları geliştirirken, başka yerdekiler fazla bir şey katmıyor. (K7)
	*Orada yaratıcılık değil sadece bilgilendirici olduğu için zor oluyor. (K9)

Tablo 29 incelendiğinde öğrenciler önceden yaptığı yazı çalışmaları ile sekiz haftalık yaratıcı yazma sürecini karşılaştırırken araştırmada kullanılan etkinliklerde konu zenginliği olduğunu, özgür yazabildiklerini, daha eğlenceli bulduklarını, yazma isteği duyduklarını, yazarken odaklanabildiklerini, daha iyi fikir üretebildiklerini, etkileyici yazı yazabildiklerini, yaratıcılıklarının geliştiğini, yazma becerisi kazandıklarını ifade etmişlerdir.

Yaratıcı yazmanın iki boyutu ortaya çıkmaktadır. Bunlardan ilki yaratıcı düşünme ikincisi ise bu düşüncelerin yazıya aktarılmasına sağlayan dildir. Birey yaratıcılığa sahip olabilir ancak, diline hâkim olmaz; doğru kelime, cümle ve anlatımı kullanmazsa istenilen etkililik sağlanamaz (Karakuş Aktan, 2013: 707). Tablo 30 incelendiğinde K6 yaratıcı yazma etkinlikleri sürecinde cümle ve anlatımındaki zenginliğin nasıl geliştiğini “Önceleri yazdığım cümleler ile şimdikiler arasında dağlar var. şimdi daha düzenli ve daha etkileyici benzetmeler katarak yazılarımı geliştirdim.” şeklinde ifade etmiştir.

Uzun (2004: 42) üstün veya özel yetenekli çocukların, el becerisi gerektiren bazı etkinliklerde, özellikle de yazı yazmada pek başarılı olmadığını belirtir. Bunun nedenini, düşüncelerini yazıya aktarmada, sabırsız ve aceleci davranmalarına bağlar. Bu özellikteki çocuklara, öğretmenleri tarafından gerekli rehberliğin sağlanması gerektiğini ifade eder. Deney grubu öğrencilerinde de bu durumun etkisini görmek mümkündür. İmla kurallarına dikkat ederek yazma stresi ile öğrencilerin yazacaklarını

ifade ederken yazma kaygısı taşımaması bakımından isterlerse bilgisayar kullanarak metinlerini oluşturabilecekleri ifade edilmiştir. Öğrencilerin tamamı metinlerini bilgisayarda yazmayı tercih etmiştir. Bir öğrencinin hiçbir noktalama işareti kullanmadan ve yazım kurallarına dikkat etmeden metnini oluşturduktan sonra imla konusundaki düzeltmeleri gerçekleştirmesi Uzun'un ifadelerini kanıtlar niteliktedir.

Yazmak için zihinde birtakım düşüncelerin şekillenmesi gerekir. Bireyde düşünme becerisinin varlığı, sadece yazacak bir şeyler bulmada sıkıntı çekmeme avantajı yanında düşünülenlerin belli bir düzene göre tasnifi ve ifadesinde de önemli avantajlar vermektedir. Bu bakımdan iyi bir kompozisyon yazmak, bir bakıma iyi düşünmeye, olaylara eleştirel bir gözle ve farklı açılardan bakmaya, sebep-sonuç ilişkisi kurmaya bağlıdır (Göçer, 2010: 188). Tablo 30 incelendiğinde K2 eski yazı çalışmaları ile etkinlik sürecindeki fikir üretimini karşılaştırırken “Önceden aklıma fikir bile gelmezdi; ancak şimdi daha iyi fikirler aklıma geldiği için daha güzel yazı çalışmaları yapabiliyorum.” ifadelerini kullanmaktadır.

Tablo 30 Deney Grubu Öğrenci Görüşlerine Göre Farklı Yaratıcı Yazma Etkinlik Önerilerine İlişkin Tablo

Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi?

Kastedilen	İfade Edilen
Konu zenginliği (K1, K3, K8, K10)	* Daha değişik başlık/konu seçimleri, Çizgiden Kurguya gibi etkinliklerin artması. (K1)
	*Beni eğlendiren konulara daha çok yer verilerek daha iyi teşvik edilebilirdim. (K3)
	*Güzel ve ilgi çekici konular bulunursa yazmak çok daha zevkli oluyor ve insanı yazmaya teşvik ediyor. Bu etkinlik gibi.(K8)

	*Beni daha çok yazmaya teşvik etmek için yazılarda macera gerek çünkü ben maceralı şeyleri klasik ve sıradan şeylerden daha çok okumak ve yazmak istiyorum. (K10)
Yeterli Bulma (K2, K4, K6, K8)	*Bu çalışmalar yeterliydi.(K2)
	*Zaten yaptığımız etkinlikler iyi ve güzeldi. Bence beni daha iyi yazmaya teşvik eden bir etkinlik olamaz. (K4)
Tamlama, benzetme, çağrışım tablosu(K5)	*Bir metni yazmadan önce yazılarımızda benzetme unsurlarını bir kâğıda yazdık. Böylece yazımız daha etkileyici oldu. (K5)
İcat önerisi (K7, K9)	*Beyin dalgaları veya her neyse işte beynimizde kurguladığımız kompozisyon kâğıda yazım yanlış olmadan aktarılacak. (K7)
	*Hayatın nasıl gittiğini dileği gibi yazmak için bilgisayarda günlük olmalı.(K9)

Tablo 30 incelendiğinde öğrencilerin dördü yapılan çalışmaları yeterli bulurken dördü de farklı konularda yazma isteğini ifade etmiştir. Bu da yazma konularının yazma ilgisi ve isteğini etkilediğinin göstergesidir.

K5 “Bir metni yazmadan önce yazılarımızda benzetme unsurlarını bir kâğıda yazdık. Böylece yazımız daha etkileyici oldu.” İfadeleri ile yazma öncesi uygulanan etkinliklerden cluster (kümeleme), çağrışımlar, hayali bağlantılar gibi çalışmaların etkililiğini vurgulamıştır. Michalku’ya göre (Michalko, t.y.: 80) yaratıcı dehaların en

[illegible]

102

SONUÇ VE ÖNERİLER

SONUÇ

Deney ve kontrol gruplarının ön test tutum puanları arasında anlamlı fark gözlenmemesi deneye başlamak için yeterli kabul edilmiştir. Bu aşamada yalnızca tutum başarısının ölçülmesi ile yetinilmiş ve öğrencilerin yaratıcı yazma tutumlarının denk oldukları görülmüştür. Deney ve kontrol gruplarının son test puanları karşılaştırıldığında anlamlı farklılaşma olmadığı görülmüştür. Bu durumda deney grubunda yapılan yaratıcı yazma çalışmalarının deney grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma tutumlarında değişikliğe yol açmadığı tespit edilmiştir. Üstün yeteneklilerde yazma tutumunu belirleyen çalışmalara rastlanmamakla birlikte normal zekâ düzeyine sahip öğrencilerde tutum değişikliği araştırılan çalışmalarda yazma tutumunun olumlu anlamda değiştiği çalışmalara rastlanmıştır (Türkel, 2011; Beydemir, 2010; Öztürk, 2007; Korkmaz, 2015). Araştırmada çalışma grubu öğrenci sayısının azlığı, etkinlikleri uygulayan eğitimcilerin tutumu, etkinliklerin sayısı, üstün/özel yetenekli öğrencilerin bireysel özellikleri, uygulanan grupların dinamiği, etkinliklerin çeşitliliği, deney grubunun etkinlikleri tutumlarını değiştirecek kadar ilgi çekici bulmaması gibi etmenlerin deney grubunun yaratıcı yazma tutumunda değişikliğe yol açmamış olabileceği düşünülmektedir.

Deney ve kontrol gruplarının puanları cinsiyet değişkeni bakımından karşılaştırıldığında aralarında anlamlı farklılaşma olmadığı görülmektedir. Yaratıcı yazma konusunda kız ve erkek öğrencilerin tutumları cinsiyete göre herhangi bir değişiklik göstermemektedir.

Deney ve kontrol gruplarının yaratıcı yazma son test puanları arasında deney grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur. Bu durumda deney grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Deney grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma tutumlarında değişiklik olmamasına karşın yaratıcı yazma becerilerini geliştirdikleri dikkat çekici bir sonuçtur. Öğrencilerin yazma tutumlarında bir değişiklik olmasa da yaratıcı yazma becerilerinin gelişmiş olduğunu tespit etmek üstün zekâlı/yetenekli bireylerde yaratıcı yazma çalışmalarının kararlı,

sistemli, zenginleştirilmiş, farklılaştırılmış etkinliklerle uzun bir süreçte yapılması gerekliliği sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Deney ve kontrol gruplarının yaratıcı yazma son test puanları arasında cinsiyet değişkeni bakımından gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesinde kız ve erkek öğrenciler arasında fark görülmemektedir.

Deney grubu öğrencilerinin tüm etkinlikleri eğlenceli bulduğu görülmüştür. Kendilerini en çok etkileyen ve eğlendiren üç etkinlikten ikisinin yazma öncesi etkinliklerinde oyuna yer verilmesi nedeni ile tercih edildiği, birinin ise konu bakımından kendilerini etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Etkinliklerin kendilerinde ne gibi katkılar sağladığına dair görüşleri değerlendirildiğinde hayal güçlerini geliştirdikleri, yazma becerisi kazandıkları, konu zengin olduğunda daha iyi yazabildiklerini fark ettikleri, kelime dağarcıklarının geliştiği, etkinliklerde eğlendikleri, yaratıcılıklarının geliştiği, Türkçe dersine katkı sağladığı, imla ve noktalama kurallarını uygulamada dikkatlerini geliştirdikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Yapılan sekiz haftalık yaratıcı yazma çalışmalarını önceden Türkçe derslerinde yaptıkları yazma çalışmaları ile karşılaştırmaları istendiğinde bu çalışmaları konu zenginliği açısından daha iyi buldukları, duygu ve düşüncelerini aktarmada daha özgür yazabildikleri, etkinlikleri daha eğlenceli buldukları, etkinliklerin kendilerinde yazma isteği uyandırdığı, daha rahat fikir üretebildikleri, yazarken odaklanabildikleri, yazma becerisi kazandıkları, daha etkileyici yazılar yazabildikleri ve yaratıcılıklarının geliştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrenci görüşlerine göre daha farklı ne gibi etkinlikler istedikleri sorulduğunda konuların zengin olmasını istedikleri, yapılan çalışmaları yeterli buldukları, etkinliklerde tamlama, benzetme, çağrışım tablolarına daha sık yer vermek gerektiği, yazma çalışmaları ile ilgili çeşitli bilgisayar programları önerisinde bulundukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öğrencilerin, metinleri incelendiğinde üstün zekâlı/yetenekli bireylerin bireysel özellikleri olan espri anlayışı, mizahi yönlerinin güçlü oluşu gibi özelliklerini çalışmalarına yansıttıkları, ilgisi olsa da olmasa da her konuyu bilim kurguya bağlayarak bilime karşı ilgi ve meraklarının yazılarında görüldüğü sonuçlarına

ulaşılmıştır. Ayrıca mükemmeliyetçilik, daha etkileyici yazma isteği, kolay beğenmeme gibi kişilik özelliklerini de yazma sürecinde sergiledikleri gözlemlenmiştir. Metinlerinde estetik zevke dikkat ettiklerinde daha iyi sonuçlar elde ettiklerini ve bu şekilde yazılarını daha beğenilir buldukları, estetik zevke dikkat ederek oluşturdukları metinleri birbirleri ile paylaşmak istedikleri tespit edilmiştir.

Öğrencilerin metinlerini bilgisayar kullanarak yazdıklarında sonuçların olumlu olduğu gözlemlenmiş ve bu yöntemle yazmaya ilgilerinin arttığı, daha uzun metinler yazma gayreti içinde oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öğrencilerin okuma alışkanlıklarını yaratıcı yazma çalışmalarına da yansıttıkları gözlemlenmiştir. Çalışma grubunun neredeyse tamamı macera türünü okumaktan hoşlanmakta ve metinlerinde de bu türün etkisini yansıttıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Sürecin ilk haftalarında yazmaya karşı ilginin az olduğu gözlemlenirken haftalar ilerledikçe ilginin arttığı ve daha rahat yazabildikleri gözlemlenmiştir.

Öğrencilerin metinlerine ilgi çekici girişler yapabilme, metinlerinde tasvirlerle yer verme, kısmen söz sanatlarını kullanabilme, estetik zevki yansıtmaya çalışma, paragraf bütünlüğüne ve paragraflar arası geçişe dikkat etme, zengin kelime hazinesi kullanma, metinlerde tutarlılık, metinlerine uygun başlık seçme, ana fikri doğru yansıtma, ana fikri yardımcı fikirlerle destekleme, sözcük tekrarından kaçınma, alıntılar yapma, kalıplaşmış sözlerden faydalanma gibi konularda kendilerini geliştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Metinlerde öğrencilerin özgün üslup geliştirdiği, bazı öğrencilerin etkinlikleri bir yazı dizisi gibi birbirine bağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda yapılacak yeni araştırmalara yönelik olarak aşağıdaki öneriler getirilebilir:

1. Bu çalışma yalnızca Kırıkkale Bilim ve Sanat Merkezi 6. Sınıf öğrencilerinden oluşturulan deney ve kontrol grubu ile sınırlandırılmıştır. Farklı sınıf düzeyleri ve farklı illerdeki BİLSEM'ler ile çalışmanın kapsamı genişletilebilir. Bu şekilde daha ayrıntılı sonuçlar elde edilebilir.
2. Yapılan bu çalışma sekiz haftalık yaratıcı yazma etkinlikleri sürecini içermektedir. Çalışmanın süresi uzatıldığında öğrencilerin yazılarındaki gelişim daha iyi gözlemlenebilir bu durumda daha ayrıntılı sonuçlara ulaşılabilir. Ayrıca sürecin uzaması öğrencilerin yazma tutumlarında da anlamlı farklılaşmayı sağlayabilir.
3. Bu çalışmada yaratıcı yazmada birkaç tekniğe yer verilmiştir. Çalışmalarda farklı tekniklerin uygulanması ile öğrencilerin yazma tutumlarında anlamlı farklılaşma oluşabilir.
4. Yapılacak yaratıcı yazma çalışmalarında konu zenginliğine önem vermek ve yazma öncesi etkinliklerin eğlenceli ve oyun öncelikli olmasına özen göstermek daha ayrıntılı sonuçlara ulaşılmasını sağlayabilir.
5. Üstün zekâlı/yetenekli öğrencilerin bireysel özelliklerini ortaya çıkarabilecek yaratıcı yazma etkinlikleri ile ilgili çalışmalar yapılabilir. Mizahi yönlerini ortaya çıkaracak yazı türlerine yer vermekle ilgili araştırmalar yapılabilir.
6. Üstün zekâlı/yetenekli öğrencilerin bilime olan meraklarını ortaya çıkaracak fen bilimleri alanı ile yaratıcı yazma etkinliklerinin disiplinler arası yaklaşımla ele alındığı araştırmalar yapılabilir.
7. Üstün zekâlı/yetenekli öğrencilerin metinlerinde estetik zevk konulu araştırmalar yapılabilir.
8. Üstün zekâlı/yetenekli öğrencilerin metinlerinde söz varlığı konulu araştırmalar yapılabilir.

9. Bu çalışma normal ve üstün yetenekli öğrencilerle mukayeseli olarak yapılabilir. Metinlerdeki üslup, yaratıcılık bakımından farklar karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

Ak, Ege, *Yaratıcı Yazma Tekniklerinin İlköğretim 5.Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Yazılı Anlatım Becerileri Üzerindeki Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 2011.

Akarsu, Füsun, *Üstün Yetenekliler Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul, 2004.

Akça Üşenti, Ülkü, *Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilere Uygulanan Farklılaştırılmış Türkçe Öğretim Uygulamalarının Etkililiğinin Sınanması*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 2013.

Akdal, Deniz, *Metinler Arası Okuma Yaklaşımının İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerine Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, 2011.

Akkaya, Nevin, “İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Türkçe Dersine Yönelik Tutuma Etkisi”, *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 30, 2011 s. 311- 319.

Andreasen, Nancy, C., *Yaratıcı Beyin* (5. Baskı), çev. Güney, Kıvanç, Arkadaş Yayınevi, Ankara, 2013.

Ataman, Ayşegül, *Üstün Yetenekli/Zekâlı ve Özel Yetenekli Çocuk ile Yaşamak, Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul, 2004.

Ataman, Müjdat, *Yaratıcı Yazma İçin Yaratıcı Drama(3.Baskı)*, Pegem, Ankara, 2013.

Avcı, Ayşen, Seda, *Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Eğilimleri ve Yazma Kaygılarına Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Niğde, 2013.

Aydın, Mehmet, Çalışkan, Nihat, “Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından

İncelenmesi”, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(3), 2016 s. 437-456.

Ayrancı, Bilge. B, *İlköğretim Öğrencilerinin Yazma Becerisinin Geliştirilmesinde Çağrışım Tekniğinin Kullanımı*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2013.

Batdal Karaduman, Gülşah, “Üstün Yetenekli Öğrencilerde Başarı Düşüklüğünü Önlemek İçin Örnek Bir Model”, *International Online Journal Of Educational Sciences*, 1(1), 2009 s. 196-221.

Bateson, Patrick, Martin, Paul, *Oyun, Oyunbazlık, Yaratıcılık ve İnovasyon*, çev. Kırgezen, Songül, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2014.

Bayülgen, Nuray, “Yazı Çalışmalarında Karikatür, Motivasyon ve Yaratıcılık” *Araştırma Temelli Etkinlik Dergisi (ATED)*, 1(1), 2011 s.39-55.

Beydemir, Ayfer, *İlköğretim 5. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazmaya Yönelik Tutumlara, Yaratıcı Yazma ve Yazma Erişisine Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli, 2010.

Bulut, Kenan, *2006 Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı’nda Yer Alan Yazma Kazanımlarının Yaratıcı Yazmaya Uygunluğu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van, 2012.

Büyüköztürk, Şener, Kılıç Çakmak, Ebru, Akgün, Özcan Erkan, Karadeniz, Şirin, Demirel, Funda, *Bilimsel Araştırma Yöntemleri(14. Baskı)*, Pegem Akademi, Ankara, 2013.

Cemiloğlu, Mustafa. *Dil Bilimi Açısından Türkçe Yazılı Anlatım ve Anlatım Teknikleri Öğretimi*, Alfa, İstanbul, 2001.

Çelen, Zühre, *Dahi Doğulur Mu Olunur Mu?*, Pinus Kitap, İstanbul, 2013.

Çelik, Mehmet E., “İlköğretim Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Farklı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi”, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, 7(1), 2012, s. 727-743.

Davis, Gary, A., *Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitimi*, çev. Işık Koç, Müjde, Özgür Yayınları, İstanbul, 2013.

Demir, Tazegül, *İlköğretim Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerileri ile Yazma Özyeterlik Algısı ve Başarı Amaç Yönelimi Türleri İlişkisinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2011.

Demir, Tazegül, “İlköğretim Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerileri ile Yazma Özyeterlik Algısı İlişkisi Üzerine Bir Çalışma”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(1), 2013 s. 84-114.

Doğan, Yusuf, Müldür, Merve, “7. Sınıf Öğrencilerine Verilen Yazma Eğitiminin Öğrencilerin Hikâye Yazma Becerisine Etkisi”, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 2014 s. 51.

Duru, Aslı, *Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Stratejilerin Etkililiğinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Niğde, 2014.

Duran, Sema, *Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazılı Anlatım Becerisinin Gelişimine Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Edirne, 2010.

Enç, Mithat, *Üstün Beyin Gücü*, Gündüz Eğitim Yayıncılık, Ankara, 2005.

Eriş, Bahar, *Her Çocuk Üstün Yeteneklidir*, Alfa Eğitim Yayıncılık, İstanbul, 2013.

Erdoğan, Özge, *Süreç Temelli Yaratıcı Yazma Uygulamalarının Yazılı Anlatım Becerisine ve Yazmaya İlişkin Tutuma Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 2012.

Fishman, Roland, *Yaratıcı Yazının Sırları*, çev. Mesci, Haluk, Notos Kitap, İstanbul.

Fonseca, Christine, *Üstün Zekâlı Çocuklar İçin Başarının 101 Sırrı*, çev. Dülger, Ali, Bilim Teknik Yayınevi, İstanbul, 2014.

Göçer, Ali, “Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(12), 2010 s. 178-195.

Gökçeğöz Karatekin, Neriman, Durmuş Alpaslan, Işlak, Hatice, *Oyun ve Etkinliklerle Türkçe*, Bilgitek Yayın, Ankara, 2005.

Gömlüksiz, Mehmet N., Sinan, Ahmet T., Demir, Sezgin, “İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programındaki Yazma Öğrenme Alanının Etkililiğinin Değerlendirilmesi”, *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, 5(4), 2010 s. 1135-1173.

Güner, Galip, “Türkçe Kompozisyon Öğretiminde (İlköğretim II. Basamağı) Yazma Öncesinde Yapılabilecek Bazı Etkinlikler”, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17, 2007 s. 225-230.

Güneş, Firdevs, “Türkçe Öğretiminde Günümüz Gelişmeleri Ve Yapılandırıcı Yaklaşım”, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 2009 s.1-21.

Güneş, Firdevs, “Testlerden Etkinliklere Türkçe Öğretimi”, *Dil Ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 1(1), 2012 s.31-42.

İnceoğlu, Metin, *Tutum Algı İletişim*, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2011.

İnnalı, H. Özgür. “Türkiye’de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Dil Becerilerine Yönelik Yapılan Araştırmaların Değerlendirilmesi”, *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 2017 s.75-94.

Kapar Kuvanç, Elif B., *Yaratıcı Yazma Tekniklerinin Öğrencilerin Türkçe Dersine İlişkin Tutumlarına ve Türkçe Dersindeki Başarılarına Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 2008.

Kaplan, Mehmet, “Kompozisyon”, *Hisar Dergisi*, Mayıs, 1972 s. 9.

Karaarslan, Feridun, *Konuşma ve Yazma Eğitiminde Beyin Fırtınası Tekniğinin Etkililiği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya, 2010.

Karakuş Aktan, Eda, N., “Ortaöğretim Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerileri Üzerine Bir Araştırma (Kütahya İli Örneği)”, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı*, 6(11), 2013 s.701-732.

Karatay, Halit, “Bağdaşıklık Araçlarını Kullanma Düzeyi İle Tutarlı Metin Yazma Arasındaki İlişki”, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(13), 2010 s.373-385.

Karatay, Halit, *Süreç Temelli Yazma Modelleri: Planlı Yazma ve Değerlendirme (Ed. M. Özbay). Yazma Eğitimi*, Pegem, Ankara, 2011.

Kaya, Bengisu, “Yaratıcı Yazma Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Yapılan Çalışmalardan Bir Derleme”, *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 1(2), 2013 s.89-101.

Kıbrıs, İbrahim, “Okuma ve Yazma Çalışmalarında Şiir Etkinliklerinden Nasıl Yararlanılabilir?”, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 2008 s.53-66.

Kırbaş, Beyhan, *Yeni Türkçe Ders Programına Göre İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yazım Noktalama ve Planlama Açısından Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2010.

Koçak, Recep, İçmenoğlu, Eda, “Üstün Yetenekli Öğrencilerin Duygusal Zekâ ve Yaratıcılık Düzeylerinin Yaşam Doyumlarını Yordayıcı Rolü”, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(37), 2012 s.73-85.

Koçak, Gülayşe, *Yaratıcı Yazmanın Hazzı*, Alfa Edebiyat, İstanbul, 2013.

Korkmaz, Gökben, *Yaratıcı Yazma Yönteminin 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Öz Yeterlik Algılarına, Yazmaya İlişkin Tutumlarına ve Yazma Becerisi Akademik Başarılarına Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep, 2015.

Levent, Faruk. *Üstün Yetenekli Çocukları Anlamak (2. Baskı)*, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2014.

Maden, Sedat, Durukan, Erhan, “İstasyon Tekniğinin Yaratıcı Yazma Becerisi Kazandırmaya ve Derse Karşı Tutuma Etkisi”, *Tübar-XXVIII*, Güz, 2010 s.299-312.

Maltepe, Sadet, *Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Türkçe Derslerindeki Yazma Süreçlerinin ve Ürünlerinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara, 2006.

MEB, *Ortaöğretim Genel Müdürlüğü Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Drama Dersi 12. Sınıf Öğretim Programı*, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara, 2006.

MEB, *İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara, 2006.

MEB, *Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı*, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara, 2015.

MEB, *Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara, 2017.

Michalko, Michael, *Yaratıcı Dehanın Sırları*, çev. Abat Zübeyde, Koridor Yayıncılık, İstanbul, (t.y.).

Oğuz, Saliha, G., *Masalları Birleştirme Yoluyla Ortaokul Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Malatya, 2017.

Okur, Alpaslan, Özsoy, Yusuf, “Üstün Zekâlı Öğrencilerin Türkçe Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Bartın Bilsem Örneği”, *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(3), 2013 s. 254-264.

Okur, Alpaslan, Demirtaş, Tuğba, Keskin, Funda, “Yazma Eğitiminde En Son Uygulamalar Üzerine Bir Model İncelemesi: Avustralya Ana Dili Öğretim Programı Portfolyosu”, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 2013 s.297-319.

Oral, Günseli, *Yine Yazı Yazıyoruz*, Pegema Yayıncılık, Ankara 2003.

Orhan Karsak, H., Gülhan, *Bireysel ve İşbirlikli Blogla Bütünleştirilmiş Yazma Öğretiminin Normal ve Üstün Zekâlı Öğrencilerin Yazma Performanslarına Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, 2014.

Özbay, Murat, Melanlıoğlu, Deniz, “Türkçe Eğitiminde Kelime Hazinesinin Önemi”, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, V(I), 2008, s.30-45, <http://efdergi.yyu.edu.tr>.

Özbay, Murat, Büyükkız, Kadir, K., Uyar, Yusuf, “İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Kelime Hazineleri Üzerine Bir İnceleme”, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 2011 s. 149-173.

Özben, Raif, Şimşek, Rasim, *İlköğretim 6. 7. 8. Sınıflar İçin Sözlü ve Yazılı Anlatım-Öğrenci Etkinliğine Dayalı Kompozisyon Eğitimi*, Şimşek Yayınları, İstanbul, 2004.

Özdemir, Özge, *Üstün Yetenekli Öğrencilerde Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Düzeyleri İlköğretim 6, 7, 8. Sınıf Örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, 2010.

Öznacar, Mehmet, D., Bildiren, Ahmet, *Üstün Zekâlı Öğrencilerin Eğitimi ve Eğitsel Bilim Etkinlikleri*, Anı Yayıncılık, Ankara, 2012.

Özsoy, Yusuf, *Özel Yetenekli (Üstün Zekâlı Ve Yetenekli) Ortaokul Öğrencilerinde Yazma Kaygısı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya, 2015.

Öztürk, Ergün, *İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2007.

Peker, Şükran, *Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Drama Tekniklerinden Özel Mülkiyet Tekniğinin Yaratıcı Yazma Yaklaşımı İle*

Karşılaştırılması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara, 2015.

Pilav, Salim, **Üniversite Birinci Sınıf Öğrencilerinin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2008.

Robinson, Ann, Shore, Bruce, M., Enersen Donna, L., **Üstün Zekâlılar Eğitiminde En İyi Uygulamalar**, çev. Ogurlu, Üzeyir, Kaya, Fatih, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2014.

Rowe, Alan, J., **Yaratıcı Zekâ**, çev. Gülmen, Şule, Prestij Yayınları, İstanbul, 2004.

Sak, Uğur, **Üstün Zekâlılar Özellikleri Tanımlamaları Eğitimleri**, Maya Akademi Yayınevi, Ankara, 2010.

Sandıkcı, Nihal, **Akıl Bilgi ve Zekâ Üzerine Konuşmalar**, Türk Zekâ Vakfı Yayınları, Ankara, 2011.

Saygın, Oğuz, **Yedi Düşünce Becerisi**, Karma Kitaplar, İstanbul, 2000.

Schultz, Robert, A., Delisle, James, R., **Çok Bilmişler**, çev. Özbudak, Koray, Referans Kitaplık, İstanbul, 2011.

Seçer, İsmail, **SPSS ve LISREL ile Pratik Veri Analizi(2. Baskı)**, Anı Yayıncılık, Ankara, 2015.

Seelig, Tina, **Herkes İçin Yaratıcı Zekâ**, çev. Pekiner, Ahmet, Kuraldışı Yayıncılık, İstanbul, 2013.

Serin, Aslıhan, **Yaratıcı Dramayla Kurgulanmış Yaratıcı Yazma Çalışmalarına İlişkin Bir Model Önerisi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara, 2005.

Susar Kırmızı, Fatma, Beydemir, Ayfer, “İlköğretim 5. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazmaya Yönelik Tutumlara Etkisi”, **Ahi Evran Üniv. Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)**, 13(3), 2012 s. 319-337.

Tansel, F. Abdullah, *İyi ve Doğru Yazma Usulleri III, Edebiyat-Kompozisyon İlmî Araştırma ve Metotları*, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul, 1978.

Temizkan, Mehmet, “Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin Öykü Yazma Becerisi Üzerindeki Etkisi”, *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), 2011 s. 919-940.

Temizkan, Mehmet, “İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitaplarındaki Yazma Yöntemleri Üzerine Bir İnceleme (MEB Yayınları Örneği)”, *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 2(5), 2013, s. 95-124.

Temizkan, Mehmet, Yalçınkaya, Mehmet, “İlköğretim 6. 7. 8. Sınıf Türkçe Öğretmenlerinin Yaratıcı Yazma Etkinliklerini Uygulama Durumları”, *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 2013, s. 70-91.

Topçuoğlu, Ünal, Fulya, Sever, Ahmet, “Yaratıcı Yazmada Müziğin Etkisi”, *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, 7(4), 2012, s. 2907-2918.

Tonyalı, Erdem, *Yaratıcı Yazma Uygulamalarının İlköğretim Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerilerine Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, 2010.

Türkel, Ali, *Yaratıcı Dramanın Yaratıcı Yazma Başarısına ve Yazmaya Karşı Tutuma Etkisi (İlköğretim 8. Sınıf)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 2011.

Ungan, Suat, “Yazma Becerisinin Geliştirilmesi ve Önemi”, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(2), 2007, s. 461-472.

Urhan, Onur, *Ortaokul 8. Sınıf Türkçe Derslerinde Masalların Yaratıcı Yazma Becerisine Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla, 2016.

Uzun, Ali, *Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin Çinli Öğrencilerin Yabancı Dil Olarak Türkçe Yazma Becerilerine Etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2015.

Uzun, Metin, *Üstün Yetenekli Çocuklar El Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul, 2004.

Ülper, Hakan, “Taslak Metinlere Öğretmenler Tarafından Sunulan Geribildirimlerin Özellikleri”, *Eğitim ve Bilim*, 37(165), 2012 s. 121-136.

Yaman, Havva, “Türk Öğrencilerinin Yazma Kaygısı: Ölçek Geliştirme ve Çeşitli Değişkenler Açısından Yordama Çalışması”, *International Online Journal Of Educational Sciences*, 2(1), 2010, s. 267-289.

Yaylacık, Ali, *Üstün Yetenekli Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Öyküleyici Metin Yazma Becerileri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay, 2014.

Yıldırım, Ali, Şimşek, Hasan, *Nitel Araştırma Yöntemleri(9.Baskı)*, Seçkin Yayınları, Ankara, 2013.

Yıldız, Hasan, *Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Bir Model Olan Bilim ve Sanat Merkezleri (Bilsem) Üzerine Bir Araştırma*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2010.

Web Adresleri

https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/07031350_bilsem_yonergesi.pdf
13.08.2017 Tarihli Erişim.

<http://www.turkcede.org/yeni-ogrenenlere-turkce-ogretimi/255-yabanci-bir-dil-olarak-turkce-icin-a1-ve-a2-kurlarinda-uygulanabilecek-25-yaratıcı-drama-ornegi.html>

http://cocukuniversitesi.aydin.edu.tr/tez/gelecegin_mimarlar.pdf, 16.08.2017 tarihli erişim. (Ataman, Ayşegül, *Üstün Yetenekli Çocuk Kimdir?*)

file:///c:/users/admin/desktop/secilmismakaleler.pdf 23.08.2017 tarihli erişim (Çağlar, D, *Üstün Zekâlı Çocukların Özellikleri*. Üstün Yetenekli Çocuklar Seçilmiş Makaleler Kitabı, 2004.)

<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/27/760/9648.pdf> (13.07.2017 tarihli erişim)
(İpşiroğlu, Zehra, Türkçe Öğretiminde Yaratıcılık Almanya'daki Yeni Öğretmenler: Göçmen Kökenli Üçüncü Kuşak, 2007)

http://cocukuniversitesi.aydin.edu.tr/tez/gelecegin_mimarlar.pdf (16.08.2017 Tarihli Erişim. (Kurnaz, Ahmet, *Üstün Yetenekli Çocuklarda Değer Eğitimi*, 2012)

http://cocukuniversitesi.aydin.edu.tr/tez/gelecegin_mimarlar.pdf, 16.08.2017 tarihli erişim. (Levent, Faruk, *Bilsem Öğretmenlerine Göre Üstün Yetenekli Öğrencilerin Sosyo-Duygusal Özellikleri*, 2012a)

http://cocukuniversitesi.aydin.edu.tr/tez/gelecegin_mimarlar.pdf, 16.08.2017 Tarihli Erişim. (Levent, Faruk, *Üstün Yetenekli Öğrencilerin Rehberlik İhtiyacına Yönelik Eğitim Politikaları*, 2012b)

<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/27/757/9637.pdf>: (12.07.2017 Tarihli Bağlantı.)
(Maltepe, Saadet. (t.y.). *Türkçe Öğretiminde Yazılı Anlatım Uygulamaları İçin Bir Seçenek: Yaratıcı Yazma Yaklaşımı*)

http://www.academia.edu/3227553/yaratıcı_yazma_ve_yaratıcı_dramanın_türkçe_derslerinde_kullanımı_ve_atölye_örnekleri 13.07.2017 tarihli erişim. (Özer, S., Şahan, *Yaratıcı Drama ve Yaratıcı Yazmanın Türkçe Derslerinde Kullanımı ve Atölye Örnekleri*, 2011)

<http://www.yader.org/index.php/yader/article/view/yader.2009.005/yader.2009.005>
(21.07.2017 tarihli uzantı, Susar Kırmızı, Fatma, *Türkçe Dersinde Yaratıcı Drama Yöntemine Dayalı Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yazmaya Yönelik Tutuma Etkisi*, 2009)

ustunyeteneklicocuk.org/durum.doc, Üstün Yetenekli Çocuklar, Durum Tespiti Komisyonu Ön Raporu, Çocuk Vakfı Yayınları: 67, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 5.

EKLER

EK 1 YASAL İZİN SÜRECİ

**T.C.
KIRIKKALE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü**

Sayı : 12774561/44/1312673

06/02/2015

Konu: Anket İzni.

VALİLİK MAKAMINA

İlgi: a) Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma, yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri Uygulama Genelgesi.

b) Kırıkkale Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün 28.01.2015 tarih ve 108 sayılı yazısı.

Yapılacak olan araştırma bir İli kapsıyorsa izin işlemlerinin İlgili İl Millî Eğitim Müdürlüğüne sonuçlandırılması ilgi (a) genelge ile hükme bağlanmıştır.

İlgi (b) yazı ile Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Nazlı SALUK, İlimiz Merkez İl Özel İdaresi Bilim ve Sanat Merkezi Okulunda "Üstün Yeteneklilerde Yaratıcı Becerilerinin Geliştirilmesi Üzerine Bir İnceleme " konulu tez çalışması için izin talep etmektedir.

Müdürlüğümüzce oluşturulan Araştırma Değerlendirme komisyonu tarafından düzenlenen araştırma formunda adı geçen, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi Nazlı SALUK'un 09.02.2015-03.06.2015 tarihleri arasında Eğitimi Öğretimi aksatmadan tüm sorumluluğun okul müdürüne ait olması kaydıyla gönüllülük esasına göre tez çalışmasını yapması, yapılan çalışmanın bitiminden sonra birer nüshasının Müdürlüğümüze elden teslim edilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

İsmail ÇETİN
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
06/02/2015

Adnan KAYIK
Vali a.
Vali Yardımcısı

Adres: Cumhuriyet Meydanı KIRIKKALE
<http://kirikkale.meb.gov.tr>
E- Posta: kirikkalemem@meb.gov.tr

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır.
06 Şubat 2015
Ayrıntılı Bilgi: Ahmet TAŞTEKİN V.H.K-1
Tel : (318) 224 61 03-08 (Strateji Geliştirme2 - 1182)
Fax : (318) 224 25 59

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden f897-df66-38ad-b41f-b7f9 kodu ile teyit edilebilir.

T.C.
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

044
Sayı : 48897062-020-576 - 108 .
Konu : Olurlar, Onaylar

28/01/2015

KIRIKKALE İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : Enstitümüz Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Nazlı SALUK'un
21.01.2014 tarihli dilekçesi.

Enstitümüz Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, tezli yüksek lisans programı öğrencisi Nazlı SALUK'un hazırlamakta olduğu "Üstün Yeteneklilerde Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi Üzerine Bir İnceleme" konulu tez çalışması kapsamında alandaki örnekleme gurubuna ait ekte sunulan yazma tutum ölçeği anketinin, Kırıkkale İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Kırıkkale İl Özel İdaresi Bilim ve Sanat Merkezi öğrencilerinden veri almak üzere uygulanabilmesi için Makamınızın iznine ihtiyaç duyulmaktadır.

Adı geçen öğrencinin belirtilen akademik çalışmayı yapabilmesi için gerekli iznin verilmesini arz ve rica ederim.

Prof. Dr. Ekrem YILDIZ
Enstitü Müdürü V.

27/01/2015 V.H.K.I.
27/01/2015 Sosyal Bilimler Enstitüsü Enstitü
Sekreteri

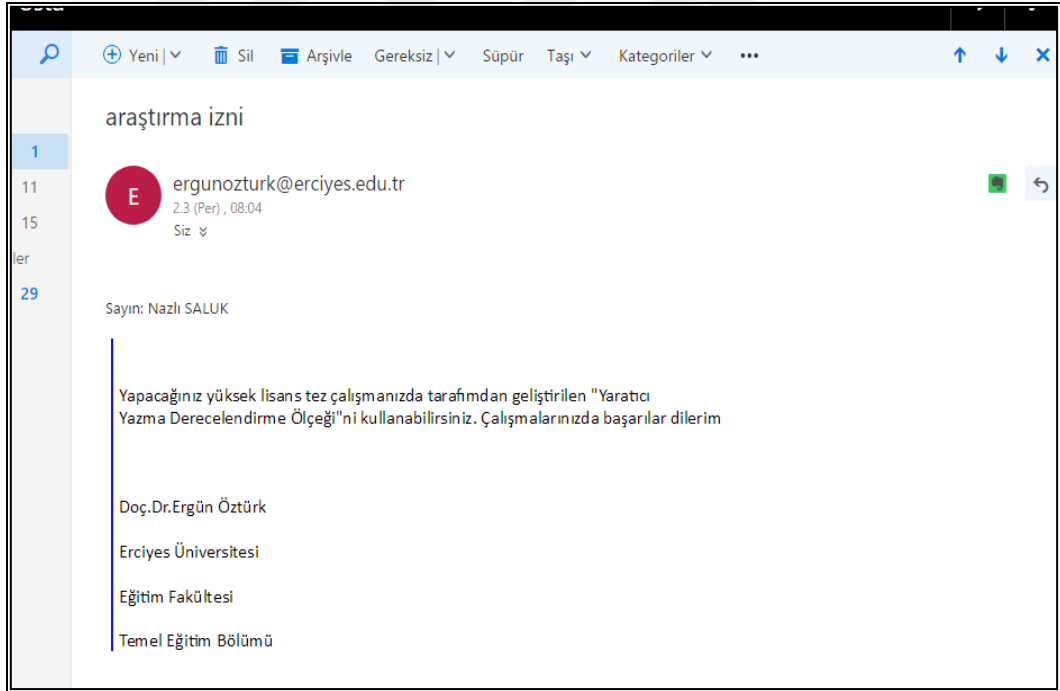
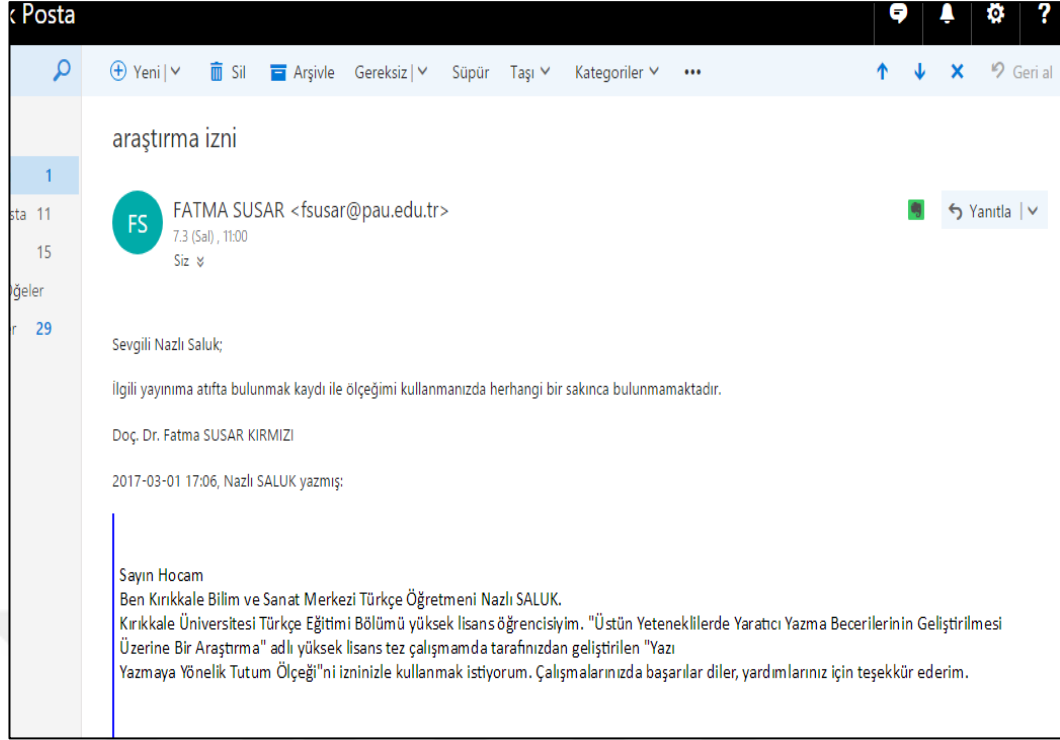
: İ.SOYSAL

: S.ÇIRAK

Evrak Doğrulamak İçin : http://193.255.242.24/enVision/Validate_Doc.aspx?V=BENN44Y6

Merkez Yerleşke 71450 Yahşihan/Kırıkkale
Tel: 0318 357 35 92

Ayrıntılı bilgi için İrtibat: İsa SOYSAL

EK 2

ARAŞTIRMADA KULLANILAN ÖLÇEKLER

YAZI YAZMAYA YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ

Sevgili Öğrenci;

Aşağıda **yazı/şiir** ifadeleri kullanılırken çoğunlukla **ders dışı zamanlarımızda yaptığımız yazı ya da kompozisyon çalışmaları kastedilmiştir**. Cümleleri dikkatlice okuduktan sonra size uygun olan seçeneği işaretleyiniz. Vereceğiniz yanıtlar yalnızca bilimsel amaçlar için kullanılacaktır. **Boş soru bırakmayınız**. Yardım ve katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Yrd. Doç. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Cinsiyetiniz? Kız () Erkek ()
2. Kaçınıcı sınıfta okuyorsunuz? 4. sınıf () 5. sınıf ()
3. Kitap okumayı sever misiniz? Evet () Hayır ()
- 4 Boş zamanlarımızda yazı/şiir yazar mısınız? Evet () Hayır () Bazen ()
- 5 Yazı/şiir yazmaya günde kaç saat ayırıyorsunuz?(lütfen yazınız).....
- 6 Kitap okumaya günde kaç saat ayırıyorsunuz? (lütfen yazınız).....
- 7 Geçtiğimiz dönem Türkçe dersi başarı notunuz kaçtı? (Lütfen yazınız).....

Maddeler		Tamamen Katılmıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	Yazı/şiir yazmak kendimi mutlu hissetmemi sağlar.					
2	Hissettiklerimi yazmayı severim					
3	Yazı/şiir yazmak hayal gücümü geliştiriyor.					
4	Boş zamanlarımda yazı/şiir yazarım.					
5	Yazarken kolum yorulsa da önemli değil.					
6	Yazı/şiir yazarken kendimi rahat ve güvende hissediyorum.					
7	Yazı/şiir yazarak duygu ve düşüncelerimi daha iyi ifade ediyorum.					
8	Canım sıkkın olduğunda yazı/şiir yazmak beni rahatlatır.					
9	Yazarken ortaya güzel şeyler çıkarıyorum.					
10	Yazı/şiir yazmak yazımın güzelleşmesini sağlıyor.					
11	Yazı/şiir yazmak için düşünmeyi çok severim.					
12	Yazı/şiir yazmak benim için vazgeçilmez bir hobi.					

13	Yazı/şiiir yazmak düşüncelerimi sonsuz kılıyor.					
14	Yazı/şiiir yazmayı severim.					
15	Yazı/şiiir yazarken zaman geçmek bilmez.					
16	Yazı/şiiir yazmak sıkıcı gelir.					
17	Yazmak bana ilginç gelir.					
18	Saatlerce yazı/şiiir yazsam bıkmam.					
19	Ders dışı zamanlarda da yazı/şiiir yazmaktan hoşlanırım.					
20	Yazdıklarımı başkalarına okumaktan hoşlanırım.					
21	Türkçe dersinde daha fazla yazı/şiiir çalışması yapılmasını isterim.					
22	Yazı/şiiir yazarken zamanın nasıl geçtiğinin farkına varmam.					
23	Yazı/şiiir yazmak eğlenceli bir iştir.					
24	Yazdıklarım üzerinde düşünmekten zevk alırım.					
25	Yazmanın ruhumu dinlendirdiğini düşünüyorum.					
26	Yazmada kendimi geliştirmek için çaba gösteririm.					
27	Yazı/şiiir yazarken akıcı bir dil kullanmaya özen gösteririm.					
28	Yazı/şiiir yazma programdan kaldırılmalıdır.					
29	Yazı/şiiir yazarken, yazma kurallarına uymaya özen gösteririm.					
30	Önemli bir konuda olsa da yazı/şiiir yazmak istemem.					
31	Yazdıklarımı başkalarına okumayı sevmem.					
32	Yazma içerikli etkinliklerden sıkılırım.					
33	Tüm zorluklarına rağmen yazı/şiiir yazmayı seviyorum.					
34	Sınıfta kalacağımı da bilsem yazı/şiiir yazmam.					

YARATICI YAZMA ÖLÇEĞİ

Fikirlerin Orijinalliği

1	2	3	4	5
Fikirlerdeki orijinallik çok az. Fikirler çok basit ve tahmin edilebilir. Tekrarlanan çok fikir mevcut	Orijinallik tatmin edici bir düzeyde gösterilmiş Birkaç benzersiz düşünce gösterilmiş. Fikirler açıklanmış, tanımlanmış ve bağlantılı			Fikirler çok geliştirilmiş, Orijinallik çok kuvvetli, Bazı zamanlar sıradan fikirler Sıra dışı yollarla ifade edilmiş, Yazı benzersiz

Düşüncelerin Akıcılığı

1	2	3	4	5
Düşünceler çok sınırlı İçerik sınırlandırıldığı için geliştirilmemiş	Düşünceler tatmin edici İçerik oldukça geliştirilmiş Düşünceler birbiriyle bağlantılı ve konuyla çok ilgili			İfadeler çok akıcı Düşünceler arasındaki bağlantı İçerik oldukça iyi geliştirilmiş

Düşüncelerin Esnekliği

1	2	3	4	5
Düşünceler çok sınırlandırılmış İçerik emsallerine çok benziyor Kapsam dar	Sunulan düşüncelerde biraz esneklikler gösterilmiş Emsallerinden oldukça farklı Kapsam geniş			Çok esnek ve konuyla bağlantılı Çeşitli düşünceler rahatlıkla sunulmuş

Kelime Zenginliği(Seçimi)

1	2	3	4	5
Kelime anlamları çok sınırlandırılmış Kullanılan kelimeler oldukça yaygın Kelimeler metin içerisinde yavaş kullanılmış	Kelime anlamları oldukça zengin Bazı kelimeler yaygın kullanılmış Çoğu kelimeler metin içerisinde doğru kullanılmış			Kelime anlamları oldukça zengin Cümleler orijinal ve çok ilginç Kelimeler uygun bir şekilde kullanılmış Kelimeler parçanın amacına

Cümle Yapısı

1	2	3	4	5
Cümle yapıları çok basit Cümleler oldukça kısa Cümleler kompleks değil Bütün cümleler aynı şekilde başlıyor	Cümle yapıları daha çok geliştirilmiş Kompleks cümle oluşumları gösterilmiş Farklı tip ve uzunlukta cümleler kullanılmış		Cümleler iyi geliştirilmiş Kompleks cümleler oldukça yüksek seviyede Cümle uzunluğu ve sitili etkileyici	

Organizasyon (Giriş, gelişme ve sonuç)

1	2	3	4	5
Düzensiz Ana fikir açık değil dağınık Giriş gelişme ve sonuç açık değil İlişki üstün körü düzenli değil	Etkili bir şekilde cezp ediyor Ana hat fikirle vurgulanıyor Anlam mantıklı fikirlerle destekleniyor Sonuç yazıyı kapsıyor		Cümlelerin girişi dikkat çekiyor ve okuyucuyu şaşırtıyor Fikir akışı düz, değişiklikler ani Sonuç okuyucuyu tatmin ediyor Detaylara iyi yer verilmiş, metin içinde yer, zaman, kişiyi vermeleri doğru bir şekilde yapılmıştır	

Yazı Tarzı

1	2	3	4	5
Yazı tarzı sözlük ya da ansiklopediye benziyor Kişi ya da ses yok	Okuyucu metin yazarı hakkında bazı şeyler öğreniyor Bazı duygular bağlantılı Üzüntü, mizah, ton bağlantısı yaratılmış.		Metin, yazarın kişiliğini ortaya çıkıyor. Duygular çok güzel ifade edilmiş	

Dil Bilgisi Kurallarına Uygunluğu

1	2	3	4	5
Grammer çok zayıf Noktalama, kelimenin doğru yazımı, cümlelerin söz diziminin de pek çok hata var	Grammer hataları makul düzeyde Paragraf yerinde fakat gerektiği kadar uygun değil Kelimelerin doğru yazımı, cümlelerin söz diziminin de ve imlaların iyileştirilmesine ihtiyaç		Grammer bakımından doğru Çok az gramer hataları var Paragraflama hissi güzel Biçim uygun	

Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Sevgili öğrenciler sizlerle sekiz hafta boyunca çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirdik. Aşağıdaki sorularda bu çalışmaların sizin için neler ifade ettiğine yönelik çeşitli sorular yer almaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel olarak değerlendirilecektir bu sebeple vereceğiniz cevapların samimiyeti çok önemlidir. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Nazlı SALUK
Türkçe Öğretmeni

1. Sekiz hafta boyunca yaptığımız yaratıcı yazma çalışmalarında sizi en çok etkileyen, eğlendiren etkinlikleri nedenleri ile açıklayınız.
2. Etkinliklerin size katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz, duygu ve düşüncelerinizi yazınız.
3. Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.
4. Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi, nedenleri ile açıklayınız.

YARATICI YAZMA ÇALIŞMALARINDAN ÖRNEK METİNLER

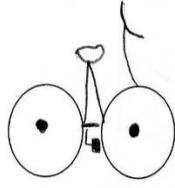
KELEBEĞİN TIRTILLA DANSI

Her sabah şikâyet ederek güne başlıyordu. Çünkü kelebek olup hayatını kısa bir hale getirmek istemiyordu. Tırtlken mutluydu, yaprak yiyor, tembel tembel yatıyordu.

O gün yine şikâyetle başlamıştı güne. Yaprak yemek için ağaca tırmandı. Tam yaprağı yiyecekti ki ağzını kocaman açmış ve onu yemeye doğru gelen bir kuş gördü. Önce çok korktu ama o an öyle bir mucize oldu ki kuştan kurtuldu. Kendisi bile anlamadan kelebeğe dönüşmüştü. Uçuyordu, doğa ayaklarının altındaydı, tabiatın eşsiz güzelliği adeta başını döndürüyordu. Ne kadar güzeldi rengârenk çiçekler, türlü türlü çiçekler. Adeta kelebek içindeki tırtilla dans ediyordu.

Kelebek o zaman bir dua etti ve dedi ki “Allah’ım, ömrümün son gününü kuş tarafından yenilen bir tırtıl olarak değil de, harika kanatlarımla bu güzel çayırdan uçarak ölmeyi nasip ettiğin için sana şükürler olsun.”

GARIP BİR RÜYA

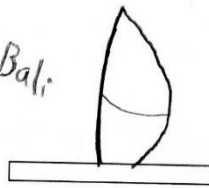

Birgün Tacettin Taci bisikletiyle sokağı görmeye çıktı. İki saat bisiklet sürdü. Bisikletin tekerlerine kara sular indi; ama Tacettin Taci yorulmadı.

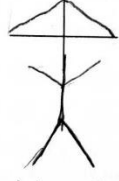
Pedallar artık isyan edecek duruma geldi. Ama Tacettin Taci gideceği yeri biliyordu. Pedallar artık dönmek istemiyordu. Tam artık isyan edecekken sahil görüldü. Artık bütün bisiklet parçaları dinlenme zamanının geldiğini anlamıştı.

Ben Bali:

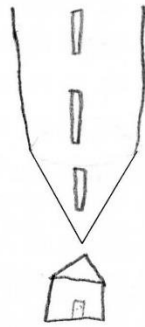
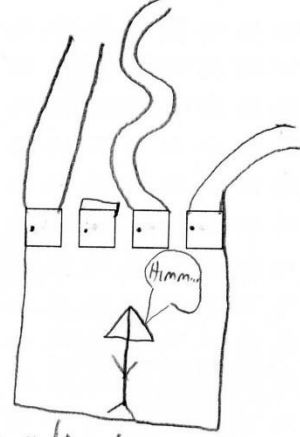
Tacettin Taci bisikletini kumsala park etti. Artık bisiklet için güneşlenme zamanıydı. Tacettin Taci sörf tahtasını aldı ve denize koştu. Bisiklet dinlenirken Tacettin Taci denizde sörf yapıyordu. Tacettin Taci sörf tahtasını çok seviyordu. Adı bile vardı: Bali.

Tacettin Taci

Bu ocada Tacettin Taci lise 2'ye giden bir öğrenci dir. Başında daima üçgen şapkası bulunur. (Nedeni bilinmiyor). Ve ip gibi ince bir çocuktur. Yanında bir arkadaşıyla kalır.

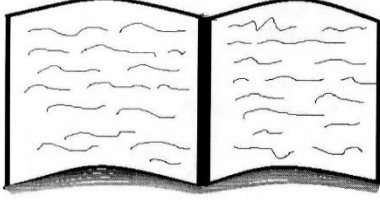
Tacettin Taci bir an çok açıldığını fark etti. Geri dönmek istedi ama artık iş işten geçmişti. Suyun altından bir kuvvet onu çekmişti. Tacettin Taci bir an kendini 4 tane kapısı olan bir odada bulur. Görünmeyen bir ses ona: "Bu 4 kapıdan birinin sonunda çıkış var." dedi. Tacettin Taci bir tefekkürle durarak sonuncu kapıyı açtı. Önünde uzun ve kıvrımlı bir yol vardı. Kırdı yürüdü ve sonunda suya ulaştı. Oradan Balıyı buldu ve hemen telaşla kıyıya gitti. Bisikletini de aldı ve hemen eve gitti.

Bu yerinin olduğu sokağa girince sokağın çıkamaz olduğunu gördü. "HAYIRRRR!" diye bağırdı. O anda ter içinde uyandı. "Bunların hepsi rüyaymış." dedi. ve aceleyle giyinip okuluna gitti.

KENDİ ÇABAM İNSANLIK İÇİN ÖNEMLİ

Uydular, çok ilgimi çekirdi. İnanamazdım. Çok büyük bir buluş gibi görünürdü gözüme. Ta ki kendim bir mucit olup icat yapana kadar.

Kendi buluşum tüm insanlığın gelişmesine olanak sağlamıştı, çağ atlamıştık adeta. Çocukluk yıllarımı size şöyle özetleyeyim:

Evren, gezegenler, kuşlar, uydular ve havada duran her şey... Beni bunlar çok etkilerdi. Çocukluğumu bunları düşünerek geçirmiştım. Saatlerimi ağaçların altında kuşları izleyerek ve çizerek geçirmiştım. Ağacın dalları arasından süzülüp defterimi aydınlatan güneş

çizimdeki ayrıntıları gün yüzüne vuruyordu. Yanlış yapınca sinirimden yırtıp attığım defter yaprakları tepeden aşağı süzülüyordu. Defterim az sayfalıydı ancak benim gelecek hayatımda yapacağım hayallerimi içeriyordu o defter.

Büyüdüm... Kendim evin garajında çalışabileceğim bir ortam sağladım. Artık defterim başucumda hep. Defterim ellerimde, demir parçaları deneyip duruyordum. Belki yüz kere belki bin kere denemişimdir ama vaz geçmedim.

Hep annem evle uğraşıyordu. Bazen beni de çağırıyordu ve tüm çabam yarım kalıyordu. İşte ben bu yüzden bütün ev işleri yapan bir robot ürettim ancak bu sefer annem hiç ayağa kalkmaz oldu. Hastalandı. İnsanlar benim asla bir mucit olacağıma inanmadılar. Ama yıllar boyu harcadığım emeğin karşılığını aldım. Farklı bir icatla elbette.

Hep başka ülkeleri gezmek incelemek ve oraları araştırmak isterdim, gençliğimde bunun üzerinde yoğunlaşmış ancak maddi durumumuz yüzünden cevap alamamıştım. Bu yüzden yaptığım robot benim yerime her ülkeyi gezdi. Taktığım kamera sayesinde ben de oraları görmüş oldum. Bence insanlığın en büyük kaybı yaşadığı dünyanın nasıl bir yer olduğunu bilmemesiydi. Ve ben bu sorunu yendim.

Bana yapamaz diyen insanların hepsinden daha iyi bir makamda daha iyi bir durumdayım.

Ayşe Nida KAYGISIZ

ANAOKULUNDAKİ OYUNCAKLAR

Bir zamanlar bir anaokulundaki bir kız evdeki oyuncaklarını okula getirmiş. Ancak bu oyuncaklar canlı imiş ve her türlü eylemi özelliklerine göre yapabiliyorlarmış.

Çocuk oyuncakları çantasına koymuş ve götürüp asmış. Çocuklar oradan uzaklaşınca oyuncaklardan birisi çantadan çıkıp etrafa bakmak için kimseye görünmeden oradan ayrılmış. Derken birden bütün çocuklar oyuncaklarını çıkarmış. Çocuklar oyuncaklarla doğru düzgün oynayamıyorlarmış. Çocuklar oyuncakları alıp sağa sola fırlatıyor, boyalarını fırçalarla değil oyuncaklarla yapıyorlarmış. Bunun içinde canlı oyuncaklar da varmış. Hiçbir oyuncak bu işten memnun değilmiş ancak seslerini çıkarmıyorlarmış. Çünkü o zaman çocuklar bu durumdan korkup daha çok şımaracaklarmış.

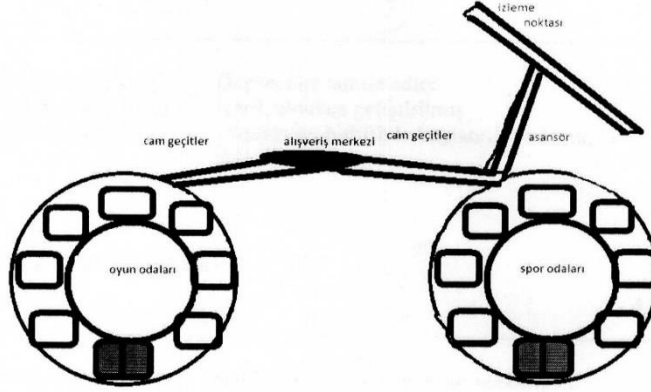
Oyuncak Timmy yani çantadan etrafa bakmak için çıkan oyuncak, kitaplıklardan tırmanarak havalandırma borusuna daha sonra ise tavan arasına girmiş. Timmy etrafa bakarken arkadaşlarının ve bütün oyuncakların çektiği acıyı gördükçe daha çok üzülyormuş ancak yapacak bir şey yokmuş. Timmy büyük bir sevinçle dersin bitmesini bekliyormuş. Çünkü ders bitince ve bütün çocuklar teneffüse çıkınca Timmy ve arkadaşları camdan kaçacaklarmış. Zil çalmış ve çocuklar tam da tahmin edildiği gibi dışarı çıkmışlar ancak bir sorun varmış. Camı açamamışlar! Bu bütün oyuncakların sonu olmuş. Çünkü bu işkenceye bir ders daha dayanamazlarmış. Her yere bakmışlar ama bir çıkış bulamamışlar. Tam o sırada içeriye bir kız girmiş. Bu kız, tam onlar kaçacakken Timmy’i görmüş ve canlı olduğunu anlamış. Yavaş bir şekilde yanlarına yaklaşmış ve: “Ne arıyorsunuz?” demiş. Çocuk daha küçük olduğu için oyuncakların canlı olduğunun önemli ve tuhaf olduğunu bilmiyormuş. Oyuncaklar: “Camı açacaktık da...” demiş. Kız ihlaya tıslaya camı açmış sonra öğretmeninin çağırması nedeniyle gitmiş. Oyuncaklar bunu fırsat bulup kaçmışlar.

Hızlı bir şekilde kaçtıkları için kimse onları fark etmemiş bir kamyonun arkasına atlayıp gitmişler. Oyuncakların sahibi olan kız bunu görünce çok üzülmüş. Eve ağlayarak gitmiş. Oyuncakları kurtaran kız ise evde annesine ve babasına: “Anne bugün oyuncaklarla konuştum.” demiş. Annesi ve babası bu duruma çok gülmüşler ama kız bunun ne kadar gerçek olduğunu biliyormuş. Acaba oyuncakların sahibi kız bunu biliyor muymuş?..

ÇOK AMAÇLI "BİSİKLETORYUM"

Sadece çizim ve hayal gücü gerekiyordu benim düşündüklerimi gerçekleştirmek için. En büyük isteğimi oluşturmak için...

Hayalim mimar olduktan sonra klasik, bilinen binalardan daha başka türlerde binalar yapabilmekti. Başkalarının bakış açısının dışına çıkmak istiyordum bilinenden uzaklaşmak, yeni fikirler oluşturmak...

Evet, işte bu yüzden mimar oldum. Her şeyin dışına çıkmak ve bilinmeyeni oluşturmak için. Herkesin bakış açısını değiştirmek için. Bu kadar konuştuktan sonra yaptığım binayı

gerçekleştirdim ve bundan gurur duyuyorum. İsterseniz binamı gezmeye başlayalım.

Bisikletten esinlendiğim bu yapıda tekerlek üzerinde birçok daire bulunuyor. Bu tekerleklerin ortasında spor ve oyun odaları bulunuyor. İki tekerleği birbirine bağlayan cam bir geçit ayrıca o geçidin ortasında insanların ihtiyaçlarını karşılayabileceği bir alışveriş merkezi bulunuyor. Bu cam geçitlerin yukarısına doğru çıkan asansör en sonunda binanın en yüksek kısmı olan İzleme Noktasına çıkıyor. Binanın en altında çocukların gezip oynayabileceği, istediği gibi eğlenebileceği yeşil bir alan bulunuyor.

Herkesin ihtiyacını karşılayacak bu binayı tasarlarken, birçok kişi bana karşı çıktı. Böyle bir binanın maliyetinin fazla geleceği, her türlü afette kolayca yıkılabileceği gerçeği beni ilk başlarda korkutsa da istediğim şeyi gerçekleştirdim. Bununla gurur duyuyorum.

İP GOLEMLERİ *

İP GOLEMİ: Çok hassas duyguları vardır. Başlarından kötü bir olay geçtiği andan itibaren duyguları kırılır ve ipleri tıpkı bir düğme gibi açılır.

İp golemi Pierre-Emeric en hızlı golem idi. Hep övünürdü. Ama herkes, onun kardeşi Willy'i çok severdi. Pierre-Emeric, kardeşinin aksine çok kıskanç, çok bencil, çok kaba idi. Pierre-Emeric, Willy'i sevmezdi.

Bir gün Willy, ip golemlerinin başkanlığı için aday olmuştu. Diğer adaylar:

Eski başkanın büyük oğlu Leo,

Ülkenin tarımcısının oğlu Alkemol,

At binicisi Otmoh,

Pierre-Emeric'in kardeşi Willy

M.Ö 2000 yılı, ocak ayı oylama yapıldı. Oylar:

Leo:94

Alkemol:8

Otmoh:27

Willy:94

Willy ve Leo berabere kaldılar. Ülkede bir telaş vardı. Başkansız mı kalacaklardı? Halk düşündü. 36 kişi oy verecekti. Aslında 35 kişi vermesi gerekirken, Pierre-Emeric oy vermeye gitmemişti. Oylar verildi. Oyların bir tanesinde "Seni lanet Willy! Ben senden daha üstünüm. Bunu herkes er ya da geç öğrenecek." yazıyordu.

Birçok kişi, bunu büyük ihtimalle Pierre-Emeric yazdı düşüncesindeydi fakat o oyu Pierre-Emeric değil, Leo 'nun kardeşi Eol yazmıştı. Kardeşi başkan olduğu zaman gelen paraları o yiyecekti. Herkes Pierre-Emeric'in evine baskına gitti ama Pierre-Emeric evde yoktu. Sular kesilmişti, çeşmeye gitmişti. Herkes "Yuuu. Böyle kardeşlik olur mu?" vs. şeyler söylüyordu.

Pierre-Emeric olanları anlattı. "Ben oy vermeye gitmedim." demişti. Herkes şaşırdı. 35 oy olması lazımken 36 oy vardı. Bu gizemi Prof. Dr. Duha Bey çözebilirdi. Hemen Duha Bey aranıldı. Duha Bey olayları araştırdı. Yazının kalem türüne baktı. Pilot kalemle yazılmıştı. Ülkede pilot kalem sadece

başkanların ve ailelerininindi. Son başkanın oğlu Leo oyları bekliyordu. Demek ki o fazladan oyu Eol vermişti. Prof. Dr. Duha Bey olayı çözmüştü.

Herkesin gözünde hilekâr gibi olmuşlardı. “Maaşımıza zam gelmez.” diye düşünüp 36 oyu Willy’e verdiler. Pierre-Emeric kardeşini kıskanmayı bıraktı ve herkes mutlu oldu.

Willy yeni kanunlar getirdi. O günden itibaren monarşi olayları başladı.

***Golem: CRoyale adlı oyunda bulunan, 8 iksirli, öldüğü zaman iki golemite bölünen destansı kart.**

BABAMIN EMANETİ

Babamın bana emanet ettiği gözlüğün ne işe yaradığını bilmiyordum. Ama nasıl olsa öğrenebilirdim. Kendime güveniyordum. Ben ünlü dedektif Tuğra...

Bir gün kapı çaldı, gelen Cumhurbaşkanıydı. Hemen ayağa kalktım. Cumhurbaşkanı:

-Oturunuz, dedi.

-Efendim bir sorun mu vardı?

-Evet Tuğra. Hem de çok büyük bir sorun var!

- Buyurun efendim, sizi dinliyorum.

-Tuğra dün evimde bir olay oldu. Ben toplantıdayken ailem evde yoktu. Bekçi içeride kimsenin olmadığını biliyordu. Ama içeride birilerini görmüş. Hırsız girdi sanmış. Gittiğinde yerde sadece ölü bir adam duruyormuş. Yerde kan varmış. Ama ölü hiçbir yerinden yara almamış. Bu vakayı sadece sizin çözebileceğinizi düşündüm ve direkt size geldim.

-Efendim peki o sırada aileniz neredeydi?

-Çocuğumun süt dişi çıktı. Onu diş saklama merkezine götürdüler.

-Peki efendim. Bir şey öğrendiğiniz zaman bize söyleyin. Ama bekçi şu an nerede?

-En son karakola gitti. İfadesi alınacaktı.

-Peki, efendim başka görgü tanığı var mı?

-Hayır. Sadece bekçi görmüş.

- Olay yerine el sürüldü mü?

-Polisler inceleme yapıyordu.

-Evet. Ahmet bu biraz karışık bir dava. Olay yerini incelememiz gerekiyor geliyor musun?

-Elbette dostum.

Cumhurbaşkanı gittikten sonra hemen paltolarımızı alıp evden çıktık. Bir at arabasına bindik. Yarım saat sonra olay yerindeydik. Cesedi kaldırıyorlardı. Hemen durdurdum biraz inceleme yapmam gerekiyordu.

-Adam deniz subayıymış.

-Nereden anladın Tuğra.

-Kolunda çapa dövmesi var, giyimi tam subay giyimi, ölürlen bile dik durmayı bırakmamış.

Cesedin sizinle bir ilgisi var mı efendim?

-Geçen ay beni denize düşmekten kurtardı. O zamandan beri yakın arkadaşız.

- Bu kanlar kime ait peki.

-Ölüye ait.

-Bekçinin ifadesi bitti mi?

-Evet, içinde sizi bekliyor.

İçeri geçtim o arada babamın emaneti olan gözlüğüm gözümdeydi. Sorgusuna başladım.

-Güvenlik kamerasının içinin boş olduğunu söylediler. Bunun sizinle bir ilgisi var mı?

-Ha Hayır. Kesinlikle benimle bir ilgisi yok.

-Lütfen bize içinizden geçenleri söyleyin.

Böyle dediğim anda gözlüğün ekranın da bir şeyler belirdi. Bazı yazılar vardı. Okudum. Aynen şöyle yazıyordu.

İçinden geçenler:

Evet, bende! Ben aldım. Suçluyu da biliyorum. Ortağımdır kendisi: Bunları sana mı söyleyecektim?

-Evet, bana söyleyecektin.

-Ney! Sen nasıl!

-Suçlunun ismini içinden geçir yoksa fena olacak. Murat Kaptımığider. Suçlu bu, kamera kayıtları kulübede.

Böylece hem gözlüğün ne işe yaramış olduğunu buldum hem de büyük bir vakayı çözmüş oldum.

Yalnızlık Acısı

Yalnızlık yalınlıktır, soyutlanmaktır hayattan umarsızca. Ben yalnızlığı sevmem hatta nefret ederim. Yalnızlık bir kırbaç gibi acıtır insanın içini. Vurur yüreğine yüreğine... Her seferinde karşına yalnız başa çıkamayacağın engeller çıkar. Başaramadığın zamanlar acıtır yalnızlık beynini. Bir bilmecedir yalnızlık; çözümü var çaresi zor.

Yalnızım der insan içinden, bilir bunu. Ben de bilirim bu duyguyu, yabancılaşma hissini. İçi içini yer insanın: “Ya hep yalnız kalırsam?” sorusuyla. İşte acıtan kırbaç bu duygudur aslında.

Bazen soyutlanmak iyi gelir. Sessiz bir yerde yalnızlık iyidir. Huzurla doldurur insanın içini. Sakinleşir insan, yaşam isteği artar. Kopar dünyadan, evrende uzun bir gezintiye çıkar. Ta ki biri onu uyandırana kadar. Uyanır uyanmaz başlar gürültü. Yeniden o gezintiye dönebilmek için her şeyini verebilir gibi hissedersin.

Yalnızlar her zaman uçurum kenarındadır, düşmemek için adeta bir savaş verirler. Ne zaman ki biri onu çekerse o zaman kurtulacaktır yalnızlıktan. Ancak biri onu iterse asla kurtulamaz.

Biz her zaman yalnızları uçurum kenarından çekip çıkarmaya çalışmalı hatta uçurumu kapatmalıyız. Ayrım yapıp dışlamamalıyız. Böyle olursa yalnızlık tanımı sadece tatlı bir gezinti olarak kalır.

ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNDEN ÖRNEKLER

Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Sevgili öğrenciler sizlerle sekiz hafta boyunca çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirdik. Aşağıdaki sorularda bu çalışmaların sizin için neler ifade ettiğine yönelik çeşitli sorular yer almaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel olarak değerlendirilecektir bu sebeple vereceğiniz cevapların samimiyeti çok önemlidir. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Nazlı SALUK
Türkçe Öğretmeni

1. Sekiz hafta boyunca yaptığımız yaratıcı yazma çalışmalarında sizi en çok etkileyen, eğlendiren etkinlikleri nedenleri ile açıklayınız.
2. Etkinliklerin size katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz, duygu ve düşüncelerinizi yazınız.
3. Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.
4. Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi, nedenleri ile açıklayınız.

1. Bir hayvan dua etse. Çünkü metnin ıyeriği hem hayalgücü gerektiren hem de gerçekçi kapsayan bir etkinlik. ikincisi ise Nesnelerin fısıldadığı. Çünkü Baş eğlenceli gelince devamı da öyle gidiyor.

2. Yazıcılık yönünde eğilim sağlayan etkinlikler bunlar. Hem insanın hayalgücünü geliştiriyor hem de yazı yazma ve Türkçe dersine katkı sağlıyor. Bir de yazım kuralları ve noktalama işaretleri konusunda da geliştiriyor.

3. Ben en çok bu sekiz haftalık yazma etkinliğini sevdim. Çünkü belki ilgi çekici konular oluyordu. İnsan yazdıkça yazısı geliyor. Okulda da yazma etkinliği yapmıyorduk. Ama yaparsanız çok sıkıcı kompozisyon etkinliklerinden oluyor.

4. Güzel ve ilgi çekici konular bulunursa yazmak çok daha zevkli oluyor. İnsan yazmaya teşvik ediliyor. Bu etkinlik gibi.

Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Sevgili öğrenciler sizlerle sekiz hafta boyunca çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirdik. Aşağıdaki sorularda bu çalışmaların sizin için neler ifade ettiğine yönelik çeşitli sorular yer almaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel olarak değerlendirilecektir bu sebeple vereceğiniz cevapların samimiyeti çok önemlidir. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Nazlı SALUK
Türkçe Öğretmeni

1. Sekiz hafta boyunca yaptığımız yaratıcı yazma çalışmalarında sizi en çok etkileyen, eğlendiren etkinlikleri nedenleri ile açıklayınız.
2. Etkinliklerin size katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz, duygu ve düşüncelerinizi yazınız.
3. Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.
4. Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi, nedenleri ile açıklayınız.

1. En sevdiğim etkinlik Yalnızlık konusu ve ip cisimleri çalışması.
Neden: Yalnızlık en sevdiğim duygu, ip cisimlerini yaparken eğlendim.
2. Duyguları, binoları, canavarları, gördüğüm şeyleri tasvirde, aktarabil-
diğim için mutluyum.
3. Bizim burada sekiz haftada yaptığımız, oldukça bir dönem-
de bitirdik. Burası daha sessiz oluyor. Bir de orada yaratıcılık
değil sadece bilgilendirici oluyor için zar oluyor.
4. Hayatın nasıl gittiğini dilediği gibi yaşamak için
bilgisayar da günlük olmalı.

Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Sevgili öğrenciler sizlerle sekiz hafta boyunca çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirdik. Aşağıdaki sorularda bu çalışmaların sizin için neler ifade ettiğine yönelik çeşitli sorular yer almaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel olarak değerlendirilecektir bu sebeple vereceğiniz cevapların samimiyeti çok önemlidir. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Nazlı SALUK
Türkçe Öğretmeni

1. Sekiz hafta boyunca yaptığımız yaratıcı yazma çalışmalarında sizi en çok etkileyen, eğlendiren etkinlikleri nedenleri ile açıklayınız.
2. Etkinliklerin size katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz, duygu ve düşüncelerinizi yazınız.
3. Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.
4. Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi, nedenleri ile açıklayınız.

Cevaplar

1- Bana göre en güzel etkinlikler gözlerimiz kapalı iken torbadan bir esya çekip yaptığımız ve yalnızlık ile ilgi oldu. Çünkü 1.'si haval gücümüzle düşündüğümüz yeni kısıtlamanın olmadığı için 2.'si ise duygusal metinler yazmak hoşuma gidiyor

2- İlk başlarda metnimin çok yerini hocam düzeltiyordu. Sonradan yanlışlarımı düzelttim ve artık hoca eskisi kadar düzeltmiyor çünkü hatalarım azaldı. Yaratıcılığımı da geliştirdi

3- Okulda Türkçe dersinde yaptığımız yazılar 8 haftada yazdıklarımızdan daha sıkıcı, klasik ve sıradan geliyor. Ama şimdi yazdıklarımız hem eğlenceli hem de daha çok yazmaya teşvik ediyor

Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Sevgili öğrenciler sizlerle sekiz hafta boyunca çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirdik. Aşağıdaki sorularda bu çalışmaların sizin için neler ifade ettiğine yönelik çeşitli sorular yer almaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel olarak değerlendirilecektir bu sebeple vereceğiniz cevapların samimiyeti çok önemlidir. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Nazlı SALUK
Türkçe Öğretmeni

1. Sekiz hafta boyunca yaptığımız yaratıcı yazma çalışmalarında sizi en çok etkileyen, eğlendiren etkinlikleri nedenleri ile açıklayınız.
2. Etkinliklerin size katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz, duygu ve düşüncelerinizi yazınız.
3. Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.
4. Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi, nedenleri ile açıklayınız.

1) İp Masalı etkinliği. Metne başlık bulma aşaması çok eğlenceliydi.
Bugüne kadar yaptığımız kompozisyon çalışmalarından farklı etkinliklerdi.
2. Farklı konular olduğu için hayal gücümü geliştirdi. Konular farklı olduğu için daha iyi yazabildiğimi düşünüyorum.
3. Önceden aklıma fikir bile gelmezdi; ancak şimdi daha iyi fikirler aklıma geldiği için daha güzel yazı çalışmaları yapabiliyorum. Ayrıca daha iyi odaklanabildiğimi düşünüyorum.

Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Sevgili öğrenciler sizlerle sekiz hafta boyunca çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirdik. Aşağıdaki sorularda bu çalışmaların sizin için neler ifade ettiğine yönelik çeşitli sorular yer almaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel olarak değerlendirilecektir bu sebeple vereceğiniz cevapların samimiyeti çok önemlidir. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Nazlı SALUK
Türkçe Öğretmeni

1. Sekiz hafta boyunca yaptığımız yaratıcı yazma çalışmalarında sizi en çok etkileyen, eğlendiren etkinlikleri nedenleri ile açıklayınız.
2. Etkinliklerin size katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz, duygu ve düşüncelerinizi yazınız.
3. Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.
4. Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi, nedenleri ile açıklayınız.

1. Robotum, Mimarı Benim, İp Masalı etkinliklerinde hep robotlar üzerine odaklandığım için bu hususa gitti. Robotlarla yazılarım fazla ve güzel olması da beni sevindirdi.

Nesnelerin Fısıltıları etkinliğini dedektiflik ile yazdığım için eğlendim. Dedektiflik kitaplarını genellikle okurum. Şimdi yazmam hususunda gitti. Yalnızlık konulu metnin beni eğlendirmesinin sebebi diğer metinler benim yazmaya karşı hislerimi değiştirdi. Bu sebeple benim artık metin yazarken eğlenmemi sağlayacağını düşünüyorum.

2. Hem kelime dağarcığım genişledi hem de hayal gücüm. Eskiden kompozisyon deyince canım çıkıyordu. Şimdi ise eğleniyorum.

3. Eskiden bir konu verilir ve bir şey yazmam istenirdi. Hiç bana nasıl yazmak istediğimi sormuyorlardı. Ama burada tamamen hayal gücüme bağlıydı. Burada yazdıklarım daha güzel oldu.

4. Beni eğlendiren konulara daha çok yer verilerek daha iyi teşvik edilebilirdim.

Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Sevgili öğrenciler sizlerle sekiz hafta boyunca çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirdik. Aşağıdaki sorularda bu çalışmaların sizin için neler ifade ettiğine yönelik çeşitli sorular yer almaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel olarak değerlendirilecektir bu sebeple vereceğiniz cevapların samimiyeti çok önemlidir. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Nazlı SALUK
Türkçe Öğretmeni

1. Sekiz hafta boyunca yaptığımız yaratıcı yazma çalışmalarında sizi en çok etkileyen, eğlendiren etkinlikleri nedenleri ile açıklayınız.
2. Etkinliklerin size katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz, duygu ve düşüncelerinizi yazınız.
3. Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.
4. Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi, nedenleri ile açıklayınız.

1- Çizgiden kurguya etkinliğinde resimlerle ilgili bir

Bize sadece 1-2 şekil verip gerisini bize bıraktıkları
Sevdim. Onun dışında Mimarı benim, Robotum gibi etkinliklerde
gücümü serbest bırakabildiğim için eğlendim

2 -Yazı yazma yeteneğimi artırmış olabilir. Hayal gücü
tirmiş olabilir.

3 - Buradaki etkinlikler daha serbest yazabildiğim
eğlenceli başlık / konu seçimleriyle okulda kinden d
iyi

4 - Daha değişik başlık / konu seçimleri, Çizgiden kurguya
gibi etkinliklerin artması.

Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Sevgili öğrenciler sizlerle sekiz hafta boyunca çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirdik. Aşağıdaki sorularda bu çalışmaların sizin için neler ifade ettiğine yönelik çeşitli sorular yer almaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel olarak değerlendirilecektir bu sebeple vereceğiniz cevapların samimiyeti çok önemlidir. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Nazlı SALUK
Türkçe Öğretmeni

1. Sekiz hafta boyunca yaptığımız yaratıcı yazma çalışmalarında sizi en çok etkileyen, eğlendiren etkinlikleri nedenleri ile açıklayınız.
2. Etkinliklerin size katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz, duygu ve düşüncelerinizi yazınız.
3. Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.
4. Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi, nedenleri ile açıklayınız.

1- İp mayalı idi. Çünkü ip mayalı adlı etkinliğimizde herkes bir sürü kelime söylemişti. Ben ve arkadaşlarım saçma sapan kelimeler söylerken çok eğlenmiştik.

Tamlamadan metre idi ilincisi. Onda ise benim bir yakınımın yazmış bir dize olduğu için beni etkilemişti.

2- Bana hem hikaye, metin vb. şeyleri daha iyi yazmayı ve kelime hazinesi etkililiğini düşünüyorum.

3- Bu sekiz hafta içerisinde başka yerlerde yaptığımızdan daha güzel ve iyi hikayeler yazdığımı düşünüyorum. Çünkü diğer çalışmalar sıkıcı ve klasikti fakat bu 8 hafta süresinde yaptığımız çalışmalar eğlenceli ve çok yaratıcıydı.

Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Sevgili öğrenciler sizlerle sekiz hafta boyunca çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirdik. Aşağıdaki sorularda bu çalışmaların sizin için neler ifade ettiğine yönelik çeşitli sorular yer almaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel olarak değerlendirilecektir bu sebeple vereceğiniz cevapların samimiyeti çok önemlidir. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Nazlı SALUK
Türkçe Öğretmeni

1. Sekiz hafta boyunca yaptığımız yaratıcı yazma çalışmalarında sizi en çok etkileyen, eğlendiren etkinlikleri nedenleri ile açıklayınız.
2. Etkinliklerin size katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz, duygu ve düşüncelerinizi yazınız.
3. Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.
4. Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi, nedenleri ile açıklayınız.

1=Bina tasarladığımız "Mimarî Benim" etkinliği

Çünkü aslında olmayan binaları çizdik ve istediklerimizi istediğimiz yerlere yerleştirdik. Hayalimdeki bini boyadık. Çizimden kurguya:

Bize verilen bir resmi hayallerimizle boyayı değiştirerek çok eğlenceliydi.

2=Yazımın akıcılığını geliştirdim. Farklı türlerde yazabileceğimi öğrendim. Ayrıca yazılarıma renk katarak daha etkiliyi yazılar yazabiliyorum

3=Önceleri yazdığım cümleler ile şimdikiiler arasında farklar var. Şimdi daha düzenli ve daha etkiliyi benzetmeler katarak yazılarımı geliştirdim. Önceye göre şu anki yazım çok daha güzel.

4=Şimdi yaptığımız çalışmalar zaten beni daha etkili yazmaya teşvik etti.

Yaratıcı Yazma Çalışmaları Öğrenci Görüşleri Formu

Sevgili öğrenciler sizlerle sekiz hafta boyunca çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirdik. Aşağıdaki sorularda bu çalışmaların sizin için neler ifade ettiğine yönelik çeşitli sorular yer almaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel olarak değerlendirilecektir bu sebeple vereceğiniz cevapların samimiyeti çok önemlidir. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Nazlı SALUK
Türkçe Öğretmeni

1. Sekiz hafta boyunca yaptığımız yaratıcı yazma çalışmalarında sizi en çok etkileyen, eğlendiren etkinlikleri nedenleri ile açıklayınız.
2. Etkinliklerin size katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz, duygu ve düşüncelerinizi yazınız.
3. Daha önce yapılan yazma çalışmaları ile sekiz haftalık etkinlik sürecindeki yazma çalışmalarını karşılaştırarak bir değerlendirme yapınız.
4. Sizi daha etkili yazmaya teşvik edecek daha farklı hangi etkinlikler yapılabilirdi, nedenleri ile açıklayınız.

Cevaplar

1-) Bir Hayvan İsa olsa - İp Masalı - Filmin Yansı,
Çoklu Konit ve eğlenceli olduğunu düşünüyorum.

2-) Hikaye yazma becerim, klayedeki yazış hızım,
yaratıcılığım ve dünyaya başkalarının gözünden bakma
duygum gelişti.

3-) Başka yerlerdeki ile sekiz haftalık yazı gelişmesi arasında
Bence çok büyük bir fark var; buradaki bizim yaratıcılık gibi
farklı duyguları geliştirirken, başka yerlerdeki farklı bir
sey kalmıyor.

4-) Beyin dalgaları veya her neyse işte beynimizde kurulmuş
gizli kompozisyon başında yazım yanlış olmadan akıldan ak